

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทย
โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา

ธิดารัตน์ อิมใจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

THE DEVELOPMENT OF ANALYTICAL THINKING SKILL
IN STUDYING THAI LITERATURE USING SIX THINKING HATS
TECHNIQUE FOR MATAYOMSUKSA 3 STUDENTS OF
SAINT JOSEPH BANGNA SCHOOL

THIDARAT EIMJAI

A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements
for Master of Education Program in Curriculum and Instruction
Academic Year 2022

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ชื่อเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทย
โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา

ชื่อผู้วิจัย ธิดารัตน์ อิ่มใจ

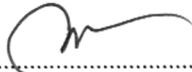
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด

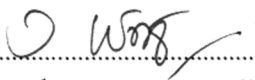
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติวิสุทธิ์ วิมุตติปัญญา

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประไพ ศรีดามา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณกร สว่างเจริญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา พลอยสังวาลย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติวิสุทธิ์ วิมุตติปัญญา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประไพ ศรีดามา)

..... กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์เพียงธิดา เสรีสุทธิกุลชัย)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา
ชื่อผู้วิจัย	ธิดารัตน์ อิ่มใจ
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติวิสุทธิ์ วิมุตติปัญญา
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประไพ ศรีมาดา
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ที่มีต่อการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 7 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จำนวน 27 คน โดยวิธีการสุ่มห้องเรียนด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ การเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ 2) แบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ การเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ประกอบด้วย 3 ด้าน 1) ด้านปัจจัยนำเข้า 2) ด้านกระบวนการ 3) ด้านผลผลิต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีสำหรับ กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จำนวน 27 คน พบว่า นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 28.36, sig = 0.00$)

2) ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียน
วรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การคิดวิเคราะห์ การคิดแบบหมวกหกใบ วรรณคดีไทย

Title	The Development of Analytical Thinking skill in Studying Thai Literature Using Six Thinking Hats Technique for Matayomsuksa 3 Students of Saint Joseph Bangna School
Author	Thidarat Eimjai
Program	Curriculum and Instruction
Major Advisor	Associate Professor Dr.Areewan Iamsa-ard
Co-advisor	Associate Professor Dr.Jittawisut Wimuttipanya
Co-advisor	Assistant Professor Dr.Prapai Sridama
Academic Year	2022

ABSTRACT

The purpose of this research were to 1) compare critical thinking skill in learning Thai literature before and after studying using the Six Thinking Hats technique for students in Mathayomsuksa 3 of Saint Joseph Bangna School and 2) study the satisfaction of students towards learning by using the six thinking hats technique. The sample group used in this research was 27 students in Mathayomsuksa 3, Room 7, 2nd semester, Academic Year 2021, Saint Joseph Bangna School, from the simple random method by drawing lots. The tools used to collect data were 1) lesson plans using the Six Thinking Hats technique, 2) the analytical thinking test in studying Thai literature of Mathayomsuksa 3 students which was multiple choices with 4 options 3) the questionnaire measuring students' satisfaction towards learning management using the Six Thinking Hats technique consisted of 3 aspects: 1) inputs, 2) process and 3) output. The statistics used in the data analysis were Mean, Standard Deviation and the One-sample T-test.

The results revealed the following :

1) The students' critical thinking skill after using the six thinking hats technique was significantly higher than at the .05 level ($t = 28.36$, $sig = 0.00$).

2) The satisfaction of Mathayomsuksa 3 students towards their learning Thai literature using the Six Thinking Hats technique was at the highest level.

Keywords: Analytical thinking skill, Six thinking hats technique, Thai Literature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้เป็นอย่างดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติวิสุทธิ์ วิมุตติปัญญา ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.ประไพ ศรีมาตา อีกทั้งยังได้รับคำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะข้อคิดเห็นต่างๆที่เป็น ประโยชน์ ตลอดจนตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิทยานิพนธ์ให้มีคุณภาพและสมบูรณ์มาก ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาตรวจสอบและชี้แนะแนวทาง ที่เป็นประโยชน์ส่งผลให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเรียบร้อย และกราบขอบพระคุณ อาจารย์ดร.อังทินี กิตติวิโชติ อาจารย์สิรภพ เทพพิทักษ์ และนางสาวเนื่อนวล น้อยศรี ที่ให้คำแนะนำตรวจสอบ เครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้วิจัย เจ้าหน้าที่ ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือประสานงาน ผู้อำนวยการ คณะครู และขอบคุณนักเรียนโรงเรียน เซนต์โยเซฟ บางนา และขอขอบพระคุณบิดามารดาและครอบครัว ที่คอยสนับสนุน เป็นกำลังใจจน การจัดทำวิจัยในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ธิดารัตน์ อิมใจ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญภาพ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนาตามหลักสูตร	
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551	7
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ	16
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์	21
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทยในระดับมัธยมศึกษา	31
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนวรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา	47
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา	48
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	52
สรุปผลการวิจัย	52
อภิปรายผลการวิจัย	52
ข้อเสนอแนะ	54
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	60
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	61
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ	63
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ.....	113
ภาคผนวก จ สำเนาประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ / ผลการสอบ CEFR	131
ภาคผนวก ฉ แบบตอบรับตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ หรือในการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ	134
ประวัติผู้วิจัย	141

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	6

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	9
2.2	10
2.3	16
3.1	40
3.2	45
4.1	48
4.2	49
4.3	50
4.4	51
4.5	52

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญประการหนึ่งคือ ทักษะการคิด ได้แก่ สามารถใช้เหตุผลและความคิดในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ประเมินค่า คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างดี การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) เป็นความสามารถทางการคิดชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการดำรงชีวิตประจำวันเพราะในแต่ละวันมนุษย์ต้องเผชิญกับสถานการณ์และปัญหาที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การคิดวิเคราะห์จะมีส่วนในการช่วยจัดระบบข้อมูล และเชื่อมโยงความรู้ประสบการณ์อย่างรอบคอบ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และอีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันที่มุ่งเน้นให้นักเรียนค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกคิดโดยอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิมและช่วยให้นักเรียนพิจารณาไตร่ตรองเกิดความรู้ใหม่ (สุทธาทิพย์ จันทิมางกูร, 2553 : 2) การจัดการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จึงควรจัดการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิด การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระภาษาไทย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพด้านสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สมรรถนะที่สำคัญประการหนึ่งคือ ความสามารถในการคิด ผู้เรียนต้องมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเป็นระบบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4) การมีทักษะการคิดจะทำให้สามารถแก้ปัญหา รวมทั้งเลือกตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและมีเหตุผล การได้รับการพัฒนาทักษะการคิดตั้งแต่เยาว์วัยจะช่วยพัฒนาความคิดให้ก้าวหน้าส่งผลให้เป็นสติปัญญา ฉะฉาน เป็นคนรอบคอบ ตัดสินใจได้ถูกต้อง สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตได้ดี เป็นบุคคลที่มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2556 : 5) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมมาตรฐาน ท5.1 ระบุว่าผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต้องสรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่น ในระดับที่ยากยิ่งขึ้น วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ดังนั้นความคาดหวังของหลักสูตรที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณคดีจึงมิได้มุ่งเน้นเพียง ให้ผู้เรียนรู้จักวรรณคดี หรือท่องจำวรรณคดีเรื่องต่างๆ ได้ เพียงอย่างเดียว หากแต่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดี และนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงของผู้เรียนได้ ซึ่งแนวทางนี้จะช่วย

ให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งใจและตระหนักในคุณค่าของวรรณคดีได้อย่างแท้จริง อีกทั้งการเรียนวรรณคดีไทยจะเกิดประโยชน์หาก ผู้เรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้รับไปเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1-2)

ปัญหาที่สำคัญในการเรียนวรรณคดีไทยคือผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถวิเคราะห์ถึงข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องเองได้ เนื่องจากผู้เรียนไม่เข้าใจเนื้อหา เห็นว่าวรรณคดีไทย เป็นเรื่องไกลตัว มีเนื้อหาที่ยาว ใช้คำศัพท์ที่ยากเกินไป (นันทฤกษ์นาค พรมมา, 2563 : 2) รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนของครูยังขาดการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด ซึ่งทักษะการคิดเป็นทักษะสำคัญสำหรับนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นครูจึงควรฝึกให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหาคิดเชิงวิพากษ์ และคิดสร้างสรรค์

จากสรุปผลการประเมินอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนในปีการศึกษา 2563 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา พบว่า ผลการประเมินความสามารถในด้านการคิดวิเคราะห์มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563 วิชาภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ได้คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 69.70 (สถาบันการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2563) แม้จะมากกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ แต่ก็ไม่ถึงร้อยละ 70 ตามเกณฑ์ของโรงเรียนที่ตั้งไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจะต้องเร่งพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งสาระวรรณคดี และวรรณกรรม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัย ที่เกี่ยวกับการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่าการคิดแบบหมวกหกใบ (Six thinking hats) ของเอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน (Edward De Bono, 1992) เป็นกระบวนการคิดที่น่าสนใจ เป็นระบบ และคิดอย่างหลากหลายแง่มุม เน้นให้ผู้เรียนคิด รอบด้าน และช่วยจัดระบบในการคิด ให้คิดที่ละด้านป้องกันความสับสน และลดความขัดแย้งทางความคิดในคนกลุ่มมากโดยใช้สีของหมวกเป็นสัญลักษณ์แทนการคิดในแต่ละด้านเมื่อนำมาประยุกต์ใช้กับกระบวนการเรียนการสอนจะมีส่วนสนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักคิดไตร่ตรองให้รอบคอบ รวบรวมข้อมูลความรู้และวิเคราะห์หาเหตุผลเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทุมพร ฝอยเงิน (2564) และกชนิภา มาสิม (2559)

จากปัญหาในการเรียนวรรณคดีไทยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ รู้จักคิดหลากหลายด้าน ไตร่ตรองด้วยความรอบคอบและมีเหตุผลเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งสามารถนำทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ได้รับจากการเรียนวรรณคดีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตของผู้เรียนได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนวรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ที่มีต่อการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา มีทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 7 ห้องเรียน ดังนี้ ม.3/1 จำนวนนักเรียน 40 คน ม.3/2 จำนวนนักเรียน 42 คน ม.3/3 จำนวนนักเรียน 41 คน ม.3/4 จำนวนนักเรียน 41 คน ม.3/5 จำนวนนักเรียน 40 คน ม.3/6 จำนวนนักเรียน 28 คน ม.3/7 จำนวนนักเรียน 28 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 260 คน จำนวน 7 ห้องเรียน เป็นนักเรียนที่คละความสามารถ เก่ง ปานกลางและอ่อน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ห้อง ม.3/7 จำนวน 28 คน เป็นนักเรียนที่คละความสามารถ เก่ง ปานกลางและอ่อน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็น หน่วยสุ่มด้วยวิธีการจับสลาก

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ

- ตัวแปรตาม ได้แก่
1. ทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนวรรณคดีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา
 2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ

เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ วรรณคดีในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีวิจักขณ์ ชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จำนวน 2 เรื่องดังนี้

1. บทละครพูดเรื่องเหินแก่ลูก
2. บทพากย์เอราวัณ

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 สัปดาห์ที่ 3 – 7 สัปดาห์ละ 3 คาบ รวม 14 คาบ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีทักษะการคิดวิเคราะห์ในการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้น
2. นักเรียนสามารถนำทักษะการคิดวิเคราะห์ไปใช้ชีวิตประจำวัน และเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนในระดับชั้นที่สูงต่อไป
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยนำไปใช้ในพัฒนาการเรียนการสอนด้านทักษะการ คิดในระดับชั้นอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลในสิ่งนั้น ๆ ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญของการคิดวิเคราะห์มีด้วยกัน 3 ด้าน ดังนี้ (Bloom, 1979 : 145-147)

1. ด้านความสำคัญ เป็นความสามารถในการแยกแยะได้ว่าสิ่งใดจำเป็นสิ่งใดสำคัญ สิ่งใดมีบทบาทมากที่สุด ประกอบด้วย การวิเคราะห์ชนิด การวิเคราะห์สิ่งสำคัญ และการวิเคราะห์เลศนัย
2. ด้านความสัมพันธ์ เป็นการค้นหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ว่ามีอะไรสัมพันธ์กัน สัมพันธ์กันอย่างไร สัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด สอดคล้องหรือขัดแย้งกัน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ชนิดของความสัมพันธ์ การวิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์ การวิเคราะห์ขั้นตอนความสัมพันธ์ การวิเคราะห์จุดประสงค์และวิธีการ การวิเคราะห์สาเหตุและผลและการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ในรูปแบบอุปมาอุปไมย
3. ด้านหลักการ หมายถึง การค้นหาโครงสร้างระบบ เรื่องราว สิ่งของและการทำงานต่าง ๆ ประกอบด้วย การวิเคราะห์โครงสร้าง และการวิเคราะห์หลักการ

การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการคิดที่หลากหลายแง่มุมและรอบด้าน โดยจัดระบบวิธีคิดเป็นขั้นตอนเพื่อความสะดวก

ในการรวบรวมความคิด ใช้สีของหมวกเป็นตัวแทนในการคิดแต่ละด้าน ซึ่งหมวกทั้งหกสี มีความหมาย ดังนี้

1. หมวกสีขาว แสดงถึง ความเป็นกลาง การคิดในแบบหมวกสีขาวจึงเป็นความคิดที่เป็นกลาง เป็นข้อมูลจริง อาจเป็นตัวเลขหรือสถิติต่าง ๆ

2. หมวกสีแดง แสดงถึง อารมณ์ ความกระแรวрад ความรู้สึก การคิดแบบหมวกสีแดง เป็นการมองที่แสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึกของผู้คิด แสดงถึงสัญชาตญาณ ลางสังหรณ์ ความประทับใจ ความสนุก ความอบอุ่น และความพอใจ

3. หมวกสีดำ แสดงถึง ความมืดครึ้ม ความหวาดกลัว การคิดแบบหมวกสีดำจึงหมายถึง เหตุผลด้านลบ เหตุผลในการปฏิเสธ เป็นการคิดเชิงวิจารณ์ การคิดแบบหมวกสีดำช่วยป้องกันไม่ให้เกิดหรือตัดสินใจที่เสี่ยง หมวกสีดำ ทำให้หาข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนได้ รวมทั้งช่วยตรวจสอบหาหลักฐานหาผลกระทบ หาความเหมาะสม และการสำรวจความเป็นไปได้

4. หมวกสีเหลือง แสดงถึงความสว่างไสวและด้านบวก ดังนั้น การคิดแบบหมวกสีเหลืองจึงหมายถึงเหตุผลทางบวก ความมั่นใจ เหตุผลในการยอมรับ ประโยชน์ ข้อดี จุดเด่นและเป็นความพยายามในการค้นหาผลดีที่จะได้รับ

5. หมวกสีเขียว แสดงถึงความเจริญเติบโต ความมองงาม ความอุดมสมบูรณ์การคิดแบบหมวกสีเขียว จึงหมายถึง ความคิดใหม่ๆ มุมมองใหม่ และความคิดสร้างสรรค์ ความแปลกใหม่ ทางเลือกใหม่

6. หมวกสีฟ้า แสดงถึงความเย็นสบาย ความกว้างใหญ่ เปรียบเสมือนท้องฟ้าการคิดแบบหมวกสีฟ้าจึงหมายถึง ความครอบคลุม การมองภาพรวม การควบคุมและจัดระเบียบกระบวนการ และขั้นตอนการใช้หมวกสีอื่นๆ ด้วย ใช้กำหนดโครงสร้าง คิดเพื่อกำหนดปัญหาให้ชัดเจนหรือตัดสินใจในขั้นต่อไป

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หมวกความคิดหกใบมี 4 ขั้น ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 5)

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีความพร้อมที่จะเรียนรู้โดยใช้วิธีการและสื่อที่หลากหลายประกอบการใช้คำถามมาตรฐาน ชักถามทบทวน หรือแสดงความคิดเห็นให้ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่

2. ขั้นดำเนินการสอน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นการคิดด้วยการใช้คำถาม หมวกความคิดหกใบ ลักษณะกิจกรรมมุ่งให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมในการเรียนรู้มากที่สุด กล่าวคือ ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ร่วมกันแสดงออกด้วย การตั้งคำถามตอบคำถาม โดยออกแบบกรอบของความคิดด้วยการใช้คำถามตามสีของหมวก ซึ่งจะใช้หมวกสีใดก่อนหลังก็ได้ ในขั้นตอนนี้จึงจำเป็นจะต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์เพื่อให้ได้ความจริง ข้อเท็จจริงหรือคำตอบที่ถูกต้อง

3. **ขั้นสรุป** เป็นการสรุปผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมโดยผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ ภาพรวมของเรื่องที่เรียนหรือสรุปสาระสำคัญของบทเรียน โดยนำความรู้ที่ได้ทั้งหมดมานำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันสรุปข้อค้นพบ หรือสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่

4. **ขั้นประเมินผล** ควรใช้วิธีการที่หลากหลาย ประเมินสิ่งที่ผู้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรมซึ่งได้จากการสรุปการทดสอบ การบันทึก การตรวจงาน การประเมินผลอาจเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเพื่อน ผู้ปกครองหรือชุมชนร่วมประเมินผลได้

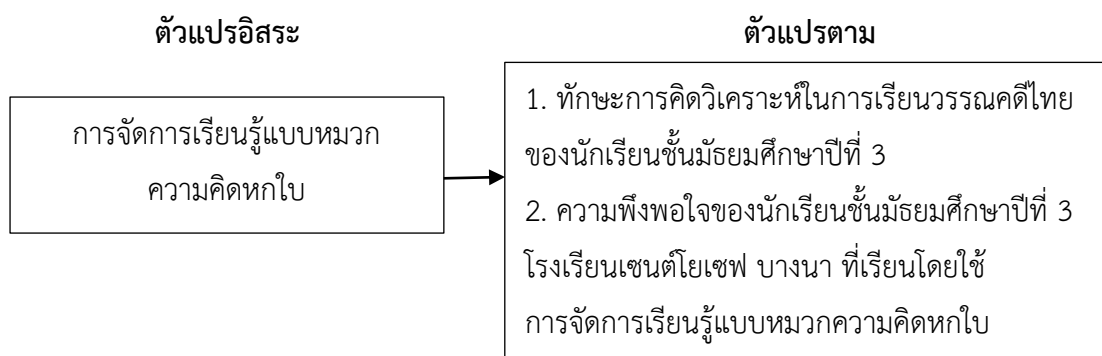
ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึทางบวกของผู้เรียนที่ได้เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Score) ประกอบด้วย 3 ด้าน 1) ด้านปัจจัยนำเข้า 2) ด้านกระบวนการ 3) ด้านผลผลิต

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย (ท23102) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ศึกษาเอกสารการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบที่เป็นแนวคิดของ De Bono (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ทฤษฎีการคิดวิเคราะห์ของบลูม (Bloom's taxonomy) แนวคิดทฤษฎีความพึงพอใจ ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทยในระดับมัธยมศึกษา
5. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ประกอบด้วยสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ 5 สาระ ดังนี้ คือ

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของ ภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2. วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็น เอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และ ดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อ แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่ การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

3. คุณภาพผู้เรียน

เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้เรียนมีคุณภาพ ดังนี้

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจ ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงาน จากสิ่งที่อ่านได้วิเคราะห์ วิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและ ความเป็นไปได้ของเรื่องที่ อ่านรวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน
2. เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับ ภาษาเขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่างๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชิวประวัติ อัตชีวประวัติและประสบการณ์ต่างๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียน วิเคราะห์ วิเคราะห์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการ

3. พุดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการ ฟังและดู นำข้อคิด ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าอย่างเป็น ระบบมีศิลปะในการพุด พุดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์และพุดโน้มน้าวอย่าง มีเหตุผล น่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟังและพุด

4. เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่นๆ คำทับศัพท์และ ศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพุด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

5. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทยและ คุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย วิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้สอดคล้อง กับ สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์ วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง

4. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง

ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางตามมาตรฐาน ท5.1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	1.สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและ วรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากขึ้น	วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรม ท้องถิ่น - ศาสนา - ประเพณี - พิธีกรรม - สุภาษิต คำสอน - เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ - บันเทิงคดี

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรม
	3. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง	
	4. ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง	- บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

จากการศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท5.1 มีตัวชี้วัดรวมทั้งหมด 4 ตัวชี้วัด

5. โครงสร้างหลักสูตรรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา

ตารางที่ 2.2 โครงสร้างหลักสูตรรายวิชาภาษาไทย (ท23102) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
1	เห็นแก่ลูก	ท1.1ม.3/1 - ท1.1ม.3/10 ท2.1ม.3/3 ท2.1ม.3/7 ท2.1ม.3/8	เห็นแก่ลูกเป็นละครพูดขนาดสั้นมีความยาวเพียงองค์เดียว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงใช้พระนามแฝงในการพระราชนิพนธ์ว่า พระขรรค์เพชร บทละครพูดเรื่องนี้พระองค์ทรงคิดเค้าโครงเรื่องขึ้นเองหม่อมหลวงปิ่น มาลากุลผู้ค้นคว้าเกี่ยวกับงานละครของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวอย่างละเอียดได้สันนิษฐานว่าบทละครเรื่องเห็นแก่ลูกอาจเป็นละครพูดภาษาไทย	7

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
1	เห็นแก่ลูก	ท1.1ม.3/1 - ท1.1ม.3/10 ท2.1ม.3/3 ท2.1ม.3/7 ท2.1ม.3/8 ท2.1ม.3/10 ท3.1ม.3/1 ท3.1ม.3/2 ท3.1ม.3/6 ท5.1ม.3/1 ท5.1ม.3/2 ท5.1ม.3/3	เรื่องแรกที่ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้น โดยไม่ใช่เป็นการแปล เรื่องเห็นแก่ ลูกเป็นการแสดงความรักอันบริสุทธิ์ ที่บุคคลสองคนมีต่อกันนั้นจะไม่ จำกัดอยู่เฉพาะบุคคลเพียงสองคน เท่านั้น แต่อาจแผ่ไปถึงบุคคลที่ เป็นเลือดเนื้อเชื้อไขของอีกฝ่ายหนึ่ง ได้	7
2	ระดับภาษา	ท4.1ม.4/1	ความรู้เกี่ยวกับระดับภาษาช่วยให้ สามารถพูดและเขียนภาษาไทยได้ ถูกต้องเหมาะสมกับสัมพันธภาพ ของบุคคล โอกาสและกาลเทศะ ทำให้การสื่อสารเกิดสัมฤทธิ์ผล	9
3	บทพากย์ เอราวัณ	ท1.1ม.3/1 - ท1.1ม.3/10 ท2.1ม.3/1 ท2.1ม.3/2 ท2.1ม.3/5 ท2.1ม.3/9 ท2.1ม.3/10 ท3.1ม.3/3 ท3./1ม.3/4 ท3/1ม.3/6	บทพากย์เอราวัณเป็นบทพากย์ใน เรื่องรามเกียรติ์ที่พระบาทสมเด็จพระ พุทธเลิศหล้านภาลัย ทรง พระราชนิพนธ์ขึ้นเพื่อใช้ในการ แสดงโขนโดยเฉพาะ กล่าวถึง อินทรชิตซึ่งแปลงกายเป็นพระ อินทร์และจัดทัพปลอมเป็นทัพ พระอินทร์มาลงฝ่ายพระรามทำให้ พระลักษมณ์ หนุมานและไพร่พล หลงกลเสียที่แก้อินทรชิต	7

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
3	บทพากย์ เอราวัณ	ท5.1ม.3/1 ท5.1ม.3/2 5.1ม.3/3 ท5.1ม.3/4	เหตุการณ์ไว้ทำให้ทุกคนฟื้นขึ้นมา ได้ในตอนนี้ แสดงให้เห็นถึงความ งดงามตระการตาของช่างทรงของ พระอินทร์ และกลอุบายในการรบ ของฝ่ายยักษ์ซึ่งในที่สุดฝ่ายธรรมะก็ สามารถรอดพ้นจากฝ่ายอธรรม การท่องจำอาขยานเป็นพื้นฐานที่ นำไปสู่การท่องจำคำประพันธ์ที่มี คุณค่าทั้งในเชิงภาษาและเนื้อหาที่ เราได้พบในชีวิตประจำวันต่อไป	7
4	จดหมาย กิจธุระ	ท4.1ม.3/5	การเขียนจดหมายกิจธุระ เป็นการ เขียนจดหมายติดต่อกับบุคคล องค์กร ห้างร้าน หน่วยราชการ เพื่อ ติดต่อกิจธุระของตนเอง ดังนั้น ภาษาที่เขียนจึงควรเป็นทางการ ใช้ ภาษากระทัดรัดตรงประเด็น และ เขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของ จดหมายกิจธุระ	9
5	ประโยค ซับซ้อน	ท4.1ม.3/2	ประโยคซับซ้อนเกิดจากประโยค และส่วนขยายมาเรียบเรียงเข้า ด้วยกัน ถ้าผู้อ่านหรือผู้ฟังสามารถ วิเคราะห์โครงสร้างในประโยคได้ ก็ จะเข้าใจใจความของประโยค ซับซ้อนอย่างชัดเจน	9

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
6	พระบรม ราชา	ท1.1ม.3/1 ท1.1ม.3/10 ท2.1ม.3/2 ท2.1ม.3/4 ท2.1ม.3/6 ท2.1ม.3/10 ท3.1ม.3/1	พระบรมราชาโหวาทเป็นโหวาทหรือ คำสอนของ พระเจ้าแผ่นดินที่ตรัส แก่บุคคลหรือกลุ่มคนเช่นกลุ่ม เกษตร กลุ่มบัณฑิตที่เข้ารับ พระราชทานปริญญาบัตร กลุ่ม เป็นคำพูดหรือบทพระราชนิพนธ์ก็ ข้าราชการที่เข้าพิธีถวายพระพร ฯลฯ พระบรมราชาโหวาทอาจจะตรัส ได้ แต่โดยส่วนมากจะเป็นคำพูด แล้วมีผู้นำมาตีพิมพ์เผยแพร่อีกทอด หนึ่ง	12
7	คำทับศัพท์ ศัพท์ บัญญัติ	ท4.1ม.3/4	หลักการใช้คำทับศัพท์และศัพท์ บัญญัติ เพื่อให้สามารถใช้คำในการ สื่อสารได้อย่างมี ประสิทธิภาพ การนำคำภาษาต่างประเทศมาใช้ ทำให้ภาษาไทยมีคำใช้เพิ่มมากขึ้น แสดงถึงการรับอิทธิพลทางภาษา และวัฒนธรรมจากต่างประเทศ การศึกษาคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ ในภาษาไทยเป็นประโยชน์ต่อ การศึกษาภาษาไทยในระดับที่สูงขึ้น ต่อไป	7
รวม				60

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท23102 ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

เวลา 60 ชั่วโมง จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ศึกษาบทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง ความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ใจความสำคัญรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านบทความเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้ในสนับสนุนในเรื่องที่อ่าน แนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาชีวิต ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ เรื่องระดับภาษา การย่อความ จดหมายกิจธุระการอธิบาย ชี้แจง อย่างมีเหตุผล หลักการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า โครงการ หลักการพูดในโอกาสต่างๆ หลักการเขียนคำขวัญ เขียนรายงาน โครงสร้างประโยคซับซ้อน คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ ความหมายคำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ คำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพในกลุ่มอาเซียน ศึกษาเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากขึ้น วิถีชีวิต ความรู้ข้อคิด คุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่หลากหลาย วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นตีความ ประเมินค่า เขียนอธิบาย ชี้แจง ลำดับความและความเป็นไปได้ของเรื่อง ท่องจำบทอาขยาน

เพื่อให้นักเรียนเกิดความซาบซึ้ง ภาคภูมิใจ รักความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีเหตุผล ซื่อสัตย์ สุจริต เห็นคุณค่าของสิ่งที่อ่าน รักการเขียน มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด และปฏิบัติตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

รหัสตัวชี้วัด

ท1.1 ม.3/1 ม.3/2 ม.3/3 ม.3/4 ม.3/5 ม.3/6 ม.3/7 ม.3/8 ม.3/9 ม.3/10

ท2.1 ม.3/1 ม.3/3 ม.3/7 ม.3/8 ม.3/10

ท3.1 ม.3/1 ม.3/2 ม.3/5 ม.3/6

ท4.1 ม.3/1 ม.3/3 ม.3/6

ท5.1 ม.3/1 ม.3/2 ม.3/3 ม.3/4

รวมทั้งหมด 26 ตัวชี้วัด

สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือแบบเรียน
2. ใบความรู้
3. ใบกิจกรรม / ใบงาน
4. สื่อ Power point
5. คลิปวิดีโอ จาก ยูทูป
6. สื่อมัลติมีเดีย
7. แหล่งการเรียนรู้จากสื่อออนไลน์เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์
8. ห้องสมุด, ห้องคอมพิวเตอร์

การวัดและประเมินผล

1. แบบทดสอบ
2. สังเกตพฤติกรรมการขณะเรียน
3. สังเกตพฤติกรรมการกลุ่ม
4. ผลงานของนักเรียนจากใบงาน / ใบกิจกรรม

ตารางที่ 2.3 ตารางแสดงเกณฑ์การประเมินผลระดับผลการเรียน

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ
4	ผลการเรียนดีเยี่ยม	80-100
3.5	ผลการเรียนดีมาก	75-79
3	ผลการเรียนดี	70-74
2.5	ผลการเรียนค่อนข้างดี	65-69
2	ผลการเรียนน่าพอใจ	60-64
1.5	ผลการเรียนพอใช้	55-59
1	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	50-54

ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบกิจกรรมและนำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และ 3 มาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบ โดยประกอบด้วยความสอดคล้องตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ

ผู้คิดค้นเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ คือ เดอ โบโน (De Bono, 1992) เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน เกิดที่เมืองมอลต้า ประเทศสหรัฐอเมริกา จบการศึกษาด้านการแพทย์ที่มหาวิทยาลัยมอลต้า ได้รับเกียรตินิยมด้านจิตวิทยาจากออกฟอร์ด ได้รับปริญญาเอกด้านเภสัชศาสตร์จากมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (Cambridge) และฮาร์วาร์ด (Harvard) เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน กล่าวว่า “การคิด” เป็นชุมทรัพย์ที่มีค่าที่สุดของมนุษย์ อุปสรรคที่สำคัญของการคิด คือ ความสับสนซึ่งมักเกิดจากการคิดหลายรูปแบบในเวลาเดียวกัน เช่น ขณะที่คิดเรามักจะใช้อารมณ์ ใช้ข้อมูลที่ได้รับ ใช้เหตุผลเชิงตรรกะ ใช้ความคาดหวังและใช้ความคิดสร้างสรรค์ปะปนรวมกันไป ทำให้การคิดไม่มีประสิทธิภาพ เดอ โบโน จึงได้พัฒนาการคิดโดยใช้เทคนิคหมวกหกใบขึ้น เพื่อให้คนเราฝึกคิดให้รอบด้านซึ่งจะทำให้การคิดมีความรอบคอบมากยิ่งขึ้น โดยอาจจะฝึกคิดคนเดียวโดยสวมบทบาทใส่หมวกทั้งหกใบ หรือคิดเป็นกลุ่มโดยให้ใส่หมวกคนละสีแล้วผลัดเปลี่ยนหมวกกัน ก็จะทำให้เกิดความหลากหลายและแง่มุมแปลกใหม่ของความคิดที่มากขึ้น (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2551 : 272)

1. ความหมายของเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ

De Bono (1992 อ้างอิงจาก สุเทพ อ่วมเจริญ, 2559 : 372) เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ หมายถึงการใช้สีของหมวกเป็นตัวกำหนดกรอบการคิด ลักษณะการคิดนั้นจะมีความสัมพันธ์กับความหมายของสี หมวกที่มีสีต่างกันแทนประเภทของการคิดในแต่ละแบบ เมื่อผู้สวมหมวกใบใด ก็จะต้องทำหน้าที่คิดแบบนั้น โดยที่ไม่เอาตัวตนของผู้คิดเข้าไปทำให้ระบบการคิดผิดพลาดการคิดแบบหมวกหกใบ มีความหมาย ดังนี้

1. หมวกสีขาว แสดงถึง ความเป็นกลาง การคิดในแบบหมวกสีขาวจึงเป็นความคิดที่เป็นกลาง เป็นข้อมูลจริงอาจเป็นตัวเลขหรือสถิติต่าง ๆ
2. หมวกสีแดง แสดงถึง อารมณ์ ความเกรี้ยวกราด ความรู้สึก การคิดแบบหมวกสีแดง เป็นการมองที่แสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึกของผู้คิด แสดงถึงสัญชาตญาณ ลางสังหรณ์ ความประทับใจ ความสนุก ความอบอุ่น และความพอใจ
3. หมวกสีดำ แสดงถึง ความมืดครึ้ม ความหวาดกลัว การคิดแบบหมวกสีดำจึงหมายถึง เหตุผลด้านลบ เหตุผลในการปฏิเสธ เป็นการคิดเชิงวิจารณ์ การคิดแบบหมวกสีดำช่วยป้องกันไม่ให้คิดหรือตัดสินใจที่เสี่ยง หมวกสีดำ ทำให้หาข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนได้ รวมทั้งช่วยตรวจสอบหาหลักฐานหาผลกระทบ หาความเหมาะสม และการสำรวจความเป็นไปได้
4. หมวกสีเหลือง แสดงถึงความสว่างไสวและด้านบวก ดังนั้น การคิดแบบหมวกสีเหลืองจึงหมายถึงเหตุผลทางบวก ความมั่นใจ เหตุผลในการยอมรับ ประโยชน์ ข้อดี จุดเด่นและเป็นความพยายามในการค้นหาผลดีที่จะได้รับ

5. หมวกสีเขียว แสดงถึงความเจริญเติบโต ความงอกงาม ความอุดมสมบูรณ์การคิดแบบหมวกสีเขียว จึงหมายถึง ความคิดใหม่ๆ มุมมองใหม่ และความคิดสร้างสรรค์ ความแปลกใหม่ทางเลือกใหม่

6. หมวกสีฟ้า แสดงถึงความเย็นสบาย ความกว้างใหญ่ เปรียบเสมือนท้องฟ้าการคิดแบบหมวกสีฟ้าจึงหมายถึง ความครอบคลุม การมองภาพรวม การควบคุมและจัดระเบียบกระบวนการและขั้นตอนการใช้หมวกสีอื่นๆ ด้วย ใช้กำหนดโครงสร้าง คิดเพื่อกำหนดปัญหาให้ชัดเจนหรือตัดสินใจในขั้นต่อไป

จากความหมายของเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบที่กล่าวมา จึงสรุปได้ว่า เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ เป็นวิธีการคิดที่มุ่งเน้น การคิดที่หลากหลายแง่มุมและรอบด้าน โดยจัดระบบวิธีคิดเป็นขั้นตอนเพื่อความสะดวกในการรวบรวมความคิด โดยใช้สีของหมวกเป็นตัวแทนในการคิดแต่ละด้าน การฝึกคิดตามสัญลักษณ์สีของหมวก เป็นการกำหนดบทบาทในการคิดเพื่อลดความสับสนโดยใช้สีเป็นตัวแทนในการคิดซึ่งมีความหมายในแต่ละสี ได้แก่ หมวกสีขาวแสดงถึงความเป็นกลาง จึงเป็นการคิดหาข้อมูล ตัวเลข ข้อเท็จจริงต่างๆ หมวกสีแดงแสดงถึงความรู้สึกอารมณ์ จึงเป็นการมองทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก การหยั่งรู้และสัญชาตญาณ หมวกสีดำแสดงถึงความมืดครึ้ม การคิดด้านลบ ข้อเสีย จุดด้อย ข้อผิดพลาดข้อบกพร่อง สิ่งที่เป็นอันตราย หมวกสีเหลืองแสดงถึงความสดใส สว่างการคิดด้านบวก ความดีงาม ความเป็นไปได้ ประโยชน์ ข้อดี หมวกสีเขียว แสดงถึงความเจริญงอกงาม จึงเป็นการมองด้วยความคิดใหม่ๆ และความคิดสร้างสรรค์ การคิดริเริ่ม มุมมองใหม่ รวมทั้งเหตุผลในการยอมรับสิ่งที่แปลกใหม่ หมวกสีฟ้า แสดงถึงการควบคุม เปรียบเทียบท้องฟ้าที่ปกคลุมอยู่เหนือทุกสิ่ง การควบคุมการคิดให้เป็นไปใน ทิศทางเดียวกัน จึงเป็นการควบคุมการกำหนดจุดเน้นหรือจุดสนใจของการคิด การกระตุ้น การประเมิน และการสรุปการคิดของแต่ละคนให้ตรงกับหมวกที่สวมอยู่

2. ประโยชน์ของเทคนิคการคิด แบบหมวกหกใบ

De Bono (1992 อ้างอิงจาก นิลวรรณ เจตวรัญญู, 2549 : 64-65) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบไว้ดังต่อไปนี้

1. ง่ายต่อการเรียนรู้และการใช้ และกระตุ้นความสนใจได้ดี การใช้หมวกจริงหรือภาพหมวกและสีอื่นต่าง ๆ มีส่วนช่วยอย่างมาก
2. ทำให้เหลือเวลาสำหรับความคิดสร้างสรรค์อย่างแท้จริง
3. ยินยอมให้แสดงออกในที่ประชุมได้อย่างถูกต้องเปิดเผยซึ่งความรู้สึกหรือสัญชาตญาณ โดยไม่ต้องเกรงใจว่าจะไม่เหมาะสมแต่อย่างใด
4. ทำให้สามารถคิดแบบใดแบบหนึ่งได้อย่างเต็มที่โดยไม่สับสนปนเปกับความคิดหมวกสีอื่นในเวลาเดียวกัน

5. ทำให้สามารถเปลี่ยนแบบความคิดได้ง่ายและตรงไปตรงมาโดยไม่ล่วงเกินใครด้วยการ เปลี่ยนสีหมวก

6. ทำให้ผู้ร่วมระดมความคิดทุกคน สามารถใช้หมวกแต่ละสีได้ครบทุกสีแทนที่จะคิดแต่เพียงสีเดียวด้านเดียวตามปกติ

7. เป็นการแยกทิวออกไปแล้วปล่อยความคิดให้มีอิสรภาพที่จะขบคิดได้อย่างเต็มที่

8. ทำให้สามารถจัดลำดับการระดมความคิดให้เหมาะสมที่สุดกับหัวข้อ

9. ป้องกันมิให้เกิดการโต้เถียงกันไปมาในที่ประชุมเพื่อฝ่ายต่างๆ จะได้สามารถร่วมกันคิดอย่างสร้างสรรค์

10. ทำให้การประชุมสามารถผลิตผลงานออกมาดีขึ้น

ทีศนา แชมมณี (2544 : 42) กล่าวว่า ประโยชน์ของเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบว่าเป็นการพัฒนาความคิดของผู้เรียน ได้อย่างไม่จำกัดเชื้อชาติและวัฒนธรรม สามารถไปใช้ได้ง่ายเนื่องจากไม่มีความซับซ้อน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียน ได้พยายามคิดซึ่งเป็นการคิดอย่างรอบคอบด้านคิดทั้ง จุดดี จุดด้อย จุดน่าสนใจ ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ แทนที่จะยึดติดอยู่กับความคิดเพียงด้านเดียวหรือรูปแบบใด รูปแบบหนึ่ง

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551 : 273) กล่าวว่า เทคนิคการสวมบทบาทหมวกทั้งหกใบนั้น นักเรียนได้มีโอกาสสวมบทบาทในการคิดทั้งหกแบบที่แตกต่างใน 6 ลักษณะ ก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการคือ

1. การแสดงบทบาทสมมติ เป็นการฝึกแสดงบทบาทที่ชัดเจนในตัวเองและแสดงบทบาทอื่นๆ ที่แตกต่างจากตัวเองเพื่อเป็นการป้องกันการนึกถึงแต่ปมเด่นของตัวเองหรือสิ่งที่ตัวเองเป็นอยู่จะได้หันไปแสดงบทบาทอื่นเพื่อฝึกทำความเข้าใจคนอื่นบ้าง

2. การกำหนดและควบคุมความคิด โดยฝึกคิดที่ละด้านตามลักษณะสีของหมวกหกใบซึ่งมีลักษณะความคิดที่ต่างกันไป เด็กจะถูกฝึกให้คิดหลากหลายและคิดออกจากตัวเองด้วย

3. การฝึกเปลี่ยนความคิด เพื่อให้มีความสะดวกในการเปลี่ยนความคิดของตนเอง เมื่อเขามีความต้องการที่จะแสดงความคิดในอีกลักษณะหนึ่ง ซึ่งควรให้ผู้แสดงบทบาทสวมหมวกหรือคิดในลักษณะใดในเวลาใดก็ได้

4. กระตุ้นให้เกิดความสมดุลในสมอง โดยการกำหนดให้คิดทีละรูปแบบจะเป็นเงื่อนไขในการสร้างความสมดุลของสารเคมีในสมอง เนื่องจากสารเคมีดังกล่าวมีผลต่ออารมณ์และอารมณ์มีผลต่อการคิด การคิดแต่ละแบบส่งเสริมให้เกิดการกระตุ้นของสมอง เพื่อให้หลังสารเคมีออกมาให้มากขึ้น ทั้งสมองซีกซ้ายและซีกขวา ซึ่งจะส่งเสริมให้การคิดมีประสิทธิภาพ

5. เกิดความสนุกสนานในการคิด การใช้เทคนิคหมวกหกใบ ไม่ได้ให้สวมบทบาทการคิดที่เคร่งเครียด แต่จะเป็นการใช้หลักการเล่นเกม คือมีการกำหนดให้ดำเนินการตามข้อตกลงหรือกติกา

ของการคิดอย่างเป็นขั้นตอนเป็นระบบ ทำให้เกิดความสุข ความกระตือรือร้นและสนใจในรูปแบบของการคิดแต่ละรูปแบบ อันจะฝึกให้รู้จักคิดที่ชัดเจนและมีทิศทาง

จากประโยชน์ของการคิดแบบหมวกหกใบที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบเป็นวิธีที่ง่าย เป็นการคิดอย่างรอบด้านและเป็นการสร้างกฎระเบียบในการใช้ความคิดร่วมกันระหว่างคนหลายคน โดยใช้สีของหมวกแทนลักษณะการคิดที่แตกต่างกัน ช่วยกระตุ้นผู้เรียนให้ได้ใช้ความคิด พัฒนาความคิดใหม่ ๆ ทบทวน เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ให้เข้าใจ ชัดเจนมากยิ่งขึ้นและปลูกฝังนิสัยการคิดให้เกิดแก่ผู้เรียน

3. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ

Edward De Bono (1992 อ้างอิงจาก กษณิภา มาสิม, 2559 : 18-19) ได้เสนอขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. ขั้นนำ (Lead-In) เริ่มด้วยการให้ภาพประกอบง่าย ๆ ตัวอย่างหรือแบบฝึกหัดที่แสดงให้เห็นกระบวนการที่จะสอน

2. การอธิบาย (Explanation) เข้าสู่การให้ตัวอย่างทันทีว่าจะสอนอะไร ตามลักษณะพื้นฐานของหมวกหกใบที่เลือก

3. การสาธิต (Demonstration) แสดงให้เห็นถึงการใช้หมวกที่มีความสัมพันธ์กับการคิดแต่ละแบบพร้อมกับคำอธิบาย แนะนำตัวอย่างคำถาม เพื่อสร้างความเข้าใจ

4. การปฏิบัติ (Practice) เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้กระบวนการฝึกฝนทุกใบ อย่านำใช้เวลาฝึกฝนใบใดใบหนึ่งนานเกินไป ซึ่งจะเป็นการดึงความสนใจจากกระบวนการให้เข้าไป จุดประสงค์คือให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ไม่ใช่ให้อภิปรายให้หน้าสนใจถึงจะทำไมได้ผลนักก็ดำเนินต่อไปได้

5. การหารายละเอียดเพิ่มเติม (Elaboration) ในการฝึกฝนกระบวนการอาจสังเกตได้ต่อไปอีกว่า กระบวนการนั้นถูกนำไปใช้อย่างไร จุดนี้อาจเกิดขึ้นขณะที่การฝึกฝน หมวกใบใดใบหนึ่งกำลังปฏิบัติอยู่ หรือได้จากการตอบคำถามที่ผู้เรียนถามก็ได้

6. ข้อสรุป (Conclusion) การสรุปกระบวนการให้ทวนย้ำประเด็นหลักและเน้นว่าทำไมกระบวนการนี้จึงเกิดประโยชน์

ศุภวรรณ เล็กวิไล (2548 : 221-222) เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน โดยวิธีการนับเลข แต่ละกลุ่มจะกำหนดหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม คือ หัวหน้ากลุ่ม เลขานุการ และผู้รายงาน (การเข้ากลุ่มในแต่ละคาบ นักเรียนจะหมุนเวียนหน้าที่กันไป) ซึ่งครูจะต้องอธิบายหน้าที่ และแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทุกคนทราบ

2. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ใช้ภาพ แผนภูมิ เกม เพลง หรือวีดิทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา เพื่อตั้งเป็นคำถามในการสนทนา

3. ชี้นำดำเนินการสอน

3.1 ชี้นำรวบรวมข้อมูล โดยใช้หมวดสีขา และบอกความรู้สึกโดยใช้หมวดสีแดง ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะหาข้อมูลจากการอ่านเนื้อเรื่อง แล้วบันทึกในสมุดของแต่ละคน

3.2 ชี้นำกำหนดปัญหา โดยใช้หมวดสีฟ้า นักเรียนช่วยกันสรุปปัญหาจากเรื่องทีอ่านแล้วบันทึกลงในสมุดของแต่ละคน

3.3 ชี้นำเสนอทางเลือก โดยใช้หมวดสีเขียว นักเรียนแต่ละคนศึกษาเอกสารประกอบเนื้อหา แล้วใช้หมวดสีเขียวเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา แล้วบันทึกลงในสมุดของแต่ละคน

3.4 ชี้นำตัดสินใจเลือกทางเลือก นักเรียนจะเข้ากลุ่มเพื่ออภิปรายหาทางเลือกโดยใช้หมวดสีเหลือง และหมวดสีดำ ตามลำดับคือ ให้สมาชิกในกลุ่มใช้หมวดสีเหลืองคิดถึงผลในทางบวก ข้อดี จุดเด่น คุณค่า คิดถึงความเป็นไปได้และประโยชน์ที่ได้รับแล้วใช้หมวดสีดำ บอกข้อเสีย จุดอ่อน จุดด้อยบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งเลขานุการจะบันทึกไว้

4. ชี้นำสรุป ตัวแทนของกลุ่มออกมารายงานตามประเด็นที่กำหนดในการเรียนโดยครูจะเป็นผู้สรุปเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังบกพร่องอยู่

5. ชี้นำประเมินผล วัดและประเมินจากการตอบคำถาม การรายงาน การตรวจใบงาน และการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 : 5-7) กล่าวว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบหมวดสีขา มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีความพร้อมที่จะเรียนรู้โดยใช้วิธีการและสื่อที่หลากหลายประกอบการใช้คำถามกระตุ้น ชักถามทบทวน หรือแสดงความคิดเห็นให้ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่

2. ชี้นำดำเนินการสอน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นการคิดด้วยการใช้คำถามหมวดความคิดหกใบลักษณะกิจกรรมมุ่งให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมในการเรียนรู้มากที่สุด กล่าวคือ ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ร่วมกันแสดงออกด้วย การตั้งคำถามตอบคำถาม โดยออกแบบกรอบของความคิดด้วยการใช้คำถามตามสีของหมวด ซึ่งจะใช้หมวดสีใดก่อนหลังก็ได้ ในขั้นตอนนี้จึงจำเป็นต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์เพื่อให้ได้ความจริง ข้อเท็จจริงหรือคำตอบที่ถูกต้อง

3. ชี้นำสรุป เป็นการสรุปผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมโดยผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ ภาพรวมของเรื่องที่เรียนหรือสรุปสาระสำคัญของบทเรียน โดยนำความรู้ที่ได้ทั้งหมดมานำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันสรุปข้อค้นพบ หรือสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่

4. ชั้นประเมินผล ควรใช้วิธีการที่หลากหลาย ประเมินสิ่งที่ผู้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรมซึ่งได้จากการสรุปการทดสอบ การบันทึก การตรวจงาน การประเมินผลอาจเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเพื่อนผู้ปกครองหรือชุมชนร่วมประเมินผลได้

จากที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบนั้น ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็น 4 ขั้นตอนตามแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 : 5-7)

4. บทบาทของครูในการสอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2546 : 20 - 21) กล่าวว่า บทบาทครูเป็นบุคคลสำคัญในการฝึกคิดแบบหมวกหกใบในฐานะของผู้สอนและสวมหมวกสีฟ้าเพื่อควบคุมให้เด็กคิดไปตามจุดประสงค์ที่ต้องการ หน้าที่สำคัญของครูที่ต้องปฏิบัติมี ดังนี้

1. เตรียมอุปกรณ์และหมวกสีต่างๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน
2. ฝึกเด็กให้รู้และเข้าใจสีของหมวกความหมายของสีหมวกและวิธีการเรียน
3. กำหนดจุดประสงค์และประเด็นปัญหาของการเรียนแต่ละเรื่องตัวอย่างเช่น ครูต้องการสอนเรื่องการเก็บรองเท้าเข้าที่ จุดประสงค์คือให้เด็กเรียนรู้และสามารถเก็บรองเท้าเข้าที่ได้ อย่างมีระเบียบสวยงาม

4. วางแผนการสอนและติดตามประเมินผล

จากที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า ครูมีบทบาทเป็นผู้สวมหมวกสีฟ้าในการที่จะกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในหมวกสีต่าง ๆ และยังคงเป็นผู้จัดเตรียมอุปกรณ์ควบคุมขั้นตอน กำหนดวัตถุประสงค์ และวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจวิธีการและเข้าใจวิธีการคิดของหมวกสีต่างๆ ตลอดจนติดตามประเมินผลหลังจากเสร็จสิ้นการสอนอันจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้เทคนิคนี้ด้วย

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์

1. ความหมายของการคิดวิเคราะห์ นักการศึกษาหลายท่านทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ไว้หลายท่าน ดังนี้

Bloom (1976 : 37) กล่าวว่า การวิเคราะห์เป็นการตรึงตรองและมีเหตุผลของบุคคลเป็นขั้นตอนโดยการเรียนรู้จากการรู้ การจำ การเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

Marzano (2001 : 28) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์เป็นการแยกแยะส่วนย่อยต่าง ๆ ออกเป็นส่วนๆอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลเก่าและข้อมูลใหม่อย่างมี เหตุผลและสามารถนำความรู้ทฤษฎี มาใช้ในสถานการณ์ใหม่คาดเดาสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างสมเหตุสมผล

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2556 : 70) กล่าวว่า การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นรายละเอียด จำแนกแยกแยะข้อมูล องค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะป็นวัตถุ เรื่องราว เหตุการณ์ต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ และจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อค้นหา ความจริง ความสำคัญ แก่นแท้ขององค์ประกอบหรือหลักการของเรื่องนั้น ๆ สามารถอธิบายตีความ สิ่งที่เห็น ทั้งที่อาจแฝงซ่อนอยู่ในสิ่งต่าง ๆ หรือปรากฏการณ์ได้อย่างชัดเจน รวมทั้งหาความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงของสิ่งต่าง ๆ ว่าเกี่ยวพันกันอย่างไร อะไรเป็นสาเหตุ ส่งผลกระทบต่อกันอย่างไร อาศัยหลักการใด จนได้ความคิดเพื่อนำไปสู่การสรุป การประยุกต์ใช้ ทำนายหรือ คาดการณ์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

ชนาธิป พรกุล (2555 : 75) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การจำแนกแยกแยะสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อค้นหาองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในสิ่งนั้น

วีชรา เล่าเรียนดี และคณะ (2560 : 33) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การแสดงออกด้วยคำพูดหรือพฤติกรรมการปฏิบัติที่บอกถึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่างๆอย่างละเอียด สามารถอธิบายเหตุผล ระบุปัญหา ระบุความเชื่อมโยง สามารถจำแนกส่วนประกอบต่าง ๆ รวบรวมข้อมูลที่สำคัญเพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจและประเมินผลหรือเพื่อสรุปอย่างเหมาะสม

จากความหมายของการคิดวิเคราะห์ที่กล่าวมา จึงสรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์ คือ การแยกข้อมูลหรือภาพรวมออกเป็นส่วนๆอย่างมีหลักเกณฑ์ เป็นขั้นตอน โดยการเรียนรู้จากการจำ การเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์การสังเคราะห์ และการประเมินค่า มีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลเก่าและข้อมูลใหม่ อย่างมี เหตุผล สามารถอธิบายปัญหา ระบุความเชื่อมโยง จำแนกส่วนประกอบต่าง ๆ รวบรวมข้อมูลที่สำคัญเพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจและประเมินผลหาข้อสรุปได้อย่างเหมาะสม

2. องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ ดังนี้ Bloom (1974 : 145) แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. วิเคราะห์ความสำคัญ (Analysis of Element) หมายถึง การแยกแยะสิ่งที่กำหนดมาให้ว่า อะไรสำคัญหรือจำเป็นหรือมีบทบาทมากที่สุด อะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล ประกอบด้วย

1.1 วิเคราะห์ชนิด คือ การวินิจฉัยว่าสิ่งนั้นหรือเหตุการณ์นั้นเป็นชนิดใด ลักษณะใด เพราะเหตุใด เช่น ข้อความนี้เป็นข้อความชนิดใด ผักชีเป็นพืชชนิดใด เป็นต้น

1.2 วิเคราะห์สิ่งสำคัญ คือ การวินิจฉัยว่าสิ่งใดสำคัญ ไม่สำคัญ เป็นการค้นหาสาระสำคัญ ข้อความหลัก ข้อสรุป จุดเด่น จุดด้อยของสิ่งต่างๆ เช่น บทความนี้ควรตั้งชื่อเรื่องว่า อะไร

สาระสำคัญของเรื่องนี่คืออะไร เป็นต้น

1.3 วิเคราะห์เลขศนัย คือ การมุ่งค้นหาสิ่งที่แอบแฝงซ่อนเร้น หรืออยู่เบื้องหลังจากสิ่งที่เห็น ซึ่งมีได้บ่งบอกตรงๆ แต่มีร่องรอยของความจริงซ่อนเร้นอยู่ เช่น ภาพนี้หมายถึงใคร เรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of Relationship) คือ การค้นหาว่าความสำคัญย่อย ๆ ของเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้น เกี่ยวพันกันอย่างไรหรือสอดคล้องขัดแย้งกันอย่างไร ประกอบด้วย

2.1 วิเคราะห์ชนิดของความสัมพันธ์ ค้นหาว่าเป็นความสัมพันธ์แบบใด มีสิ่งใดสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกัน เช่น มีสิ่งใดไม่สมเหตุสมผล สองสิ่งนี้เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

2.2 วิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์ เป็นการคิดวิเคราะห์ที่มุ่งให้คิดเพื่อค้นหาขนาดระดับของความสัมพันธ์

2.3 วิเคราะห์ขั้นตอนความสัมพันธ์ เป็นการวิเคราะห์ที่มุ่งให้คิดเพื่อค้นลำดับขั้นของความสัมพันธ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น สิ่งใดเป็นต้นกำเนิดของปัญหา ผลสุดท้ายของเรื่องราว เป็นอย่างไร การเรียงลำดับขั้นตอนของเหตุการณ์ เป็นต้น

2.4 วิเคราะห์จุดประสงค์และวิธีการ เป็นการคิดค้นหาการกระทำหรือพฤติกรรม นั้นมีเป้าหมายอะไร หรือมุ่งให้บรรลุผลอะไร

2.5 วิเคราะห์สาเหตุและผลการคิดแบบแยกแยะให้เห็นความสัมพันธ์เชิงเหตุผล สอนให้คิดหาเหตุและผลได้ดี เช่น อะไรเป็นสาเหตุของเรื่องนี้ หากทำเช่นนี้แล้วจะมีผลอย่างไร ข้อความใดเป็นเหตุผล หรือขัดแย้งกัน

2.6 วิเคราะห์แบบความสัมพันธ์ในรูปอุปมาอุปไมย เป็นการคิดวิเคราะห์ที่มุ่งให้ค้นหาแบบสัมพันธ์ระหว่าง 2 สิ่งแล้วบอกแบบความสัมพันธ์นั้น หรือเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์คู่อื่นๆที่คล้ายกันทำนองเดียวกันในรูปอุปมาอุปไมย

3. การวิเคราะห์ หลักการ (Analysis of Organizational Principles) คือ การค้นหาโครงสร้างของระบบ สิ่งของ เรื่องราวและการกระทำต่างๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นรวมกันจนดำรงสภาพเช่นนั้นอยู่เนื่องด้วยอะไร มีหลักการอะไรเป็นแกน มีเทคนิคหรือยึดคติใด มีสิ่งใดเป็นตัวเชื่อมโยง การจะวิเคราะห์หลักการได้ดีจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์องค์ประกอบและความสัมพันธ์ได้ดีเสียก่อน เพราะจะสามารถสรุปเป็นหลักการได้ ประกอบด้วย

3.1 วิเคราะห์โครงสร้าง เป็นการค้นหาโครงสร้างของสิ่งต่าง ๆ เช่น คุณลักษณะสำคัญของการเป็นแพทย์ที่ดีมีอย่างไรบ้าง คำกล่าวนี้มีลักษณะอย่างไร

3.2 วิเคราะห์หลักการ เป็นการแยกแยะเพื่อค้นหาความจริงของสิ่งต่างๆ แล้วสรุปเป็น คำตอบหลักได้ เช่น หลักการสอนที่ดีเป็นอย่างไร เป็นต้น

สุวิทย์ มูลคำ (2544 : 16-17) กล่าวว่า การวิเคราะห์ มืองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ

1. สิ่งที่กำหนดให้ เป็นสิ่งสำเร็จรูปที่กำหนดให้วิเคราะห์ เช่น วัตถุ สิ่งของ เรื่องราว เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ

2. หลักการหรือกฎเกณฑ์ เป็นข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนหรือแตกต่าง หลักเกณฑ์ในการหาลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอาจจะเป็นลักษณะความสัมพันธ์ ที่มีความคล้ายคลึงกันหรือขัดแย้งกัน

3. การค้นหาความจริงหรือความสำคัญเป็นการพิจารณาของสิ่งที่กำหนดให้ตามหลักการหรือกฎเกณฑ์ แล้วทำการรวบรวมประเด็นที่สำคัญแล้วหาข้อสรุป

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551 : 49-50) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยทักษะสำคัญ ๆ 3 ด้านดังนี้

1. การคิดวิเคราะห์ความสำคัญหรือเนื้อหาของสิ่งต่าง ๆ (Analysis of Element) เป็นความสามารถในการแยกแยะได้ว่า สิ่งใดจำเป็น สิ่งใดสำคัญ สิ่งใดมีบทบาทมากที่สุด ประกอบด้วย

1.1 วิเคราะห์ชนิด เป็นการให้นักเรียนวินิจฉัยว่า สิ่งนั้น เหตุการณ์นั้น จัดเป็นชนิดใด ลักษณะใด เพราะเหตุใด เช่น ข้อความนี้ (ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว) เป็นข้อความชนิดใด ต้นผักชี เป็นพืชชนิดใด ม้าน้ำเป็นพืชหรือสัตว์

1.2 วิเคราะห์สิ่งสำคัญ เป็นการวินิจฉัยว่าสิ่งใดสำคัญ สิ่งใดไม่สำคัญ เป็นการค้นหาสาระสำคัญ ข้อความหลัก ข้อสรุป จุดเด่น จุดด้อย ของสิ่งต่าง ๆ เช่น

- สาระสำคัญของเรื่องนี่คืออะไร
- ควรตั้งเรื่องนี้ว่าอะไร
- การปฏิบัติเช่นนั้นเพื่ออะไร
- สิ่งใดสำคัญที่สุด สิ่งใดมีบทบาทมากที่สุดจากสถานการณ์นี้

1.3 วิเคราะห์เลศนัย เป็นการมุ่งค้นหาสิ่งที่แอบแฝงซ่อนเร้น หรืออยู่เบื้องหลังจากสิ่งที่เห็น ซึ่งมีได้บ่งบอกตรง ๆ แต่มีร่องรอยของความจริงซ่อนเร้นอยู่ เช่น

- ภาพนี้หมายถึงใคร
- ข้อความนี้หมายถึงใคร หรือสถานการณ์ใด
- เรื่องนี้ควรยกย่องหรือตำหนิใคร
- เรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไร ผู้เขียนมีความเชื่ออย่างไร

2. การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of Relationship) เป็นการค้นหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ว่ามีอะไรสัมพันธ์กัน สัมพันธ์กันอย่างไร สัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด สอดคล้องหรือขัดแย้งกัน ได้แก่

2.1 วิเคราะห์ชนิดของความสัมพันธ์

- มุ่งให้คิดว่าเป็นความสัมพันธ์แบบใด มีสิ่งใดสอดคล้องกัน หรือไม่สอดคล้องกันมีสิ่งใดเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ และมีสิ่งใดไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้

- มีข้อความใด มีสิ่งใดไม่สมเหตุสมผล เพราะอะไร
- คำกล่าวใดสรุปผิด การตัดสินใจอะไร การกระทำอะไรไม่ถูกต้อง
- สองสิ่งนี้เหมือนกันอย่างไร หรือต่างกันอย่างไร

2.2 วิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์

- สิ่งใดเกี่ยวข้องมากที่สุด สิ่งใดเกี่ยวข้องน้อยที่สุด
- สิ่งใดสัมพันธ์กับสถานการณ์ หรือเรื่องราวมากที่สุด
- การเรียงลำดับมากน้อยของสิ่งต่าง ๆ สิ่งที่เกี่ยวข้อง เช่น เรียงลำดับความรุนแรง

จำนวน

2.3 วิเคราะห์ขั้นตอนความสัมพันธ์

- เมื่อเกิดสิ่งนี้แล้ว เกิดผลลัพธ์อะไรตามมาบ้างตามลำดับ
- การเรียงลำดับขั้นตอนของเหตุการณ์ วงจรของสิ่งต่าง ๆ สิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมา

ตามลำดับขั้นตอน

- ผลสุดท้ายจะเป็นอย่างไร เช่น วิเคราะห์วงจรของฝน, ผีเสื้อ

2.4 วิเคราะห์จุดประสงค์และวิธีการ

- การกระทำแบบนี้เพื่ออะไร การทำบุญตักบาตร(สุขใจ)
- เมื่อทำอย่างนี้แล้วจะเกิดผลสัมฤทธิ์อะไร
- ทำอย่างนี้มีเป้าหมายอะไร มีจุดมุ่งหมายอะไร

2.5 วิเคราะห์สาเหตุและผล

- สิ่งใดเป็นสาเหตุของเรื่องนี้
- หากไม่ทำอย่างนี้ ผลจะเป็นอย่างไร
- หากทำอย่างนี้ ผลจะเป็นอย่างไร
- ข้อความใดเป็นเหตุผลแก่กัน หรือขัดแย้งกัน

2.6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ในรูปแบบอุปมาอุปไมย เช่น

- บินเร็วเหมือนนก
- ระบบประชาธิปไตยเหมือนกับระบบการทำงานของอวัยวะในร่างกาย

3. การวิเคราะห์เชิงหลักการ (Analysis of Organizational Principles) หมายถึง การค้นหาโครงสร้างระบบ เรื่องราว สิ่งของและการทำงานต่าง ๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นดำรงอยู่ได้ในสภาพเช่นนั้น เนื่องจากอะไร มีอะไรเป็นแกนหลัก มีหลักการอย่างไร มีเทคนิคอะไรยึด หรือถือคติอะไร มีสิ่งใดเป็นตัวเชื่อมโยง การคิดวิเคราะห์หลักการเป็นการวิเคราะห์ที่ถือว่ามีความสำคัญที่สุด การที่จะ

วิเคราะห์เชิงหลักการได้ดี จะต้องมีความรู้ความสามารถ ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ได้ดีเสียก่อน เพราะผลจากความสามารถในการวิเคราะห์องค์ประกอบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะทำให้สามารถสรุปเป็นหลักการได้ ประกอบด้วย

3.1 วิเคราะห์โครงสร้าง เป็นการค้นหาโครงสร้างของสิ่งต่าง ๆ เช่น

- การทำวิจัยมีกระบวนการทำงานอย่างไร
- สิ่งนี้บ่งบอกความคิดหรือเจตนาอย่างไร
- คำกล่าวนี้มีลักษณะอย่างไร
- โครงสร้างของสังคมไทยเป็นอย่างไร
- ส่วนประกอบของสิ่งนี้มีอะไรบ้าง
- กระบวนการทางวิทยาศาสตร์

3.2 วิเคราะห์หลักการ เป็นการแยกแยะเพื่อค้นหาความจริง ของสิ่งต่าง ๆ แล้วสรุปเป็นคำตอบหลักได้

- หลักการของเรื่องนี้มีว่าอย่างไร
- เหตุใดความรุนแรงใน 3 จังหวัดภาคใต้จึงไม่มีท่าทีจะยุติลง
- หลักการในการสอนของครูควรเป็นอย่างไร

ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการคิดวิเคราะห์ เช่น วิเคราะห์วัตถุประสงค์ วิเคราะห์สถานการณ์ วิเคราะห์บุคคล วิเคราะห์ข้อความ วิเคราะห์ข่าว วิเคราะห์สารเคมี เป็นต้น

จากที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า ในการวิเคราะห์จะวิเคราะห์ข้อมูลเชิงกายภาพ เชิงรูปธรรม และวิเคราะห์เชิงนามธรรม สรุปองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

1. การคิดวิเคราะห์ด้านความสำคัญ สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ในแต่ละประเด็น พิจารณาพฤติกรรม และสรุปใจความของเนื้อหาได้
2. การคิดวิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์ เข้าใจความสัมพันธ์ของเนื้อหา แยกแยะความจริงตรวจสอบสมมติฐาน และลำดับความสัมพันธ์ในรายละเอียดที่สำคัญได้
3. การคิดวิเคราะห์หลักการ สามารถวิเคราะห์โครงสร้าง รูปแบบ และจุดประสงค์ได้

3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์

ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับงานวิจัย ดังนี้

ทฤษฎีการคิดของบลูม (Bloom's taxonomy) ในปีค.ศ.1956 บลูมและคณะ (Bloom & other, 1956) ได้พัฒนากรอบทฤษฎีที่ใช้เป็นเครื่องมือการจัดประเภทพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางปัญญาและ การคิดอันเป็นผลมาจากประสบการณ์การศึกษา เรียกว่า Bloom's taxonomy ซึ่งกำหนดไว้ 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain) ด้านจิตพิสัย

(affective domain) และด้านทักษะทางกาย (psychomotor domain) ในการออกแบบหลักสูตรจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ก็ได้อาศัยกรอบทฤษฎีดังกล่าวนี้ ซึ่งพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยถูกนำไปใช้มากที่สุด

พุทธิพิสัย (cognitive domain) เป็นพฤติกรรมด้านสมองเกี่ยวกับ สติปัญญา ความคิดความสามารถในการคิดเรื่องราวต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งพฤติกรรมทางพุทธิพิสัยแบ่งได้ 6 ระดับ (Benjamin S.Bloom & Others ,1956) ได้แก่

1. ความรู้ (knowledge) ความสามารถในการจดจำแนกประสบการณ์ต่างๆ และระลึกเรื่องราวต่างๆ ออกมาได้ถูกต้องแม่นยำ

2. ความเข้าใจ (comprehension) ความสามารถบ่งบอกใจความสำคัญของเรื่องราว โดยการแปลความหลัก ตีความได้ สรุปใจความสำคัญได้

3. การนำความรู้ไปประยุกต์ (application) ความสามารถในการนำหลักการ กฎเกณฑ์ และวิธีดำเนินการต่างๆ ของเรื่องที่รู้มา นำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ได้

4. การวิเคราะห์ (analysis) ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวที่สมบูรณ์ ให้กระจายออกเป็นส่วนย่อย ๆ ได้อย่างชัดเจน

5. การสังเคราะห์ (synthesis) ความสามารถในการผสมผสานส่วนย่อยเข้า เป็นเรื่องราวเดียวกันโดยปรับปรุงของเก่าให้ดีขึ้นและคุณภาพสูงขึ้น

6. การประเมินค่า (evaluation) ความสามารถในการวินิจฉัยหรือตัดสิน กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไปการประเมินเกี่ยวข้องกับการใช้เกณฑ์คือมาตรฐานในการวัดที่กำหนดไว้

โดยบลูมและคณะได้เสนอกรอบการคิดออกเป็น 2 ระดับ คือ พัฒนาความคิดระดับต่ำ (lower order thinking skills) และการพัฒนาความคิดระดับสูง (higher order thinking skills) มีรายละเอียดดังนี้

1. พัฒนาความคิดระดับต่ำ (lower order thinking skills) ประกอบด้วย

ระดับ 1 : ความรู้ (knowledge)

ระดับ 2 : ความเข้าใจ (comprehension)

ระดับ 3 : นำไปใช้/การประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่ (application)

2. การพัฒนาความคิดระดับสูง (higher order thinking skills) ประกอบด้วย

ระดับ 4 : การวิเคราะห์ (analysis) ระบุความสัมพันธ์และเหตุจูงใจ

ระดับ 5 : การสังเคราะห์ (synthesis) การเชื่อมโยงข้อเท็จจริงโดยเหตุผลหรือรูปแบบใหม่

ระดับ 6 : การประเมิน (evaluation) ใช้เกณฑ์และสถานการณ์เพื่อวินิจฉัยและการตัดสินผล

4. ความสำคัญและประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์

มนตรี วงษ์สะพาน (2556 : 125) กล่าวว่า กระบวนการคิดวิเคราะห์เป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดด้านอื่น ๆ ที่สูงขึ้น การคิดวิเคราะห์จะช่วยให้รู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องต้นของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ รู้ว่า เรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้าง รู้รายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ ทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นพื้น ฐานความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง

สุนทร ลิ้นพานนท์ (2555 : 31) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์มีประโยชน์ 8 ประการ ดังนี้

1. ทำให้สามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อมูล หรือความคิดเห็นมีความกระจ่างชัดเจน ทำให้มองเห็นแนวทางในการตัดสินใจที่จำเป็นหรือดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ทำให้รู้จักคิด จำแนกแยกแยะสิ่งที่เรียนรู้ จัดประเภทสิ่งต่าง ๆ อย่างมีหลักเกณฑ์ สามารถทำนายผล หรือสามารถคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ใกล้เคียงความเป็นจริงนำไปสู่การตัดสินใจอย่างเหมาะสม
3. ทำให้เป็นคนมีเหตุผล มีหลักการไม่กระทำสิ่งใด ๆ ตามใจตนเองอย่างเลื่อนลอยไร้ทิศทาง ไม่สรุปเรื่องราวต่าง ๆ ตามอารมณ์หรือความรู้สึกของตน
4. ทำให้เป็นผู้ที่น่าเชื่อถือ ได้รับการยอมรับจากผู้อื่นในเรื่องการแสดงความคิดเห็น หรือการให้ข้อเสนอแนะอย่างมีเหตุผล
5. สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล ตามขั้นตอน ถูกต้องและสามารถปรับตนเองให้เข้ากับสถานการณ์ เหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมโลกยุคปัจจุบันได้ ไม่คล้อยตามหรือหลงเชื่อบุคคลอื่นจนเกิดความผิดพลาดในกิจกรรมต่าง ๆ
6. ทำให้เป็นผู้มีทักษะในการลำดับเหตุการณ์ เรื่องราวต่าง ๆ หลอมรวมได้ใจความในการนำเสนอความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลไปยังบุคคลและองค์กรต่าง ๆ
7. ทำให้สามารถประมวลข้อคิดหรือความคิดเห็นของบุคคลที่หลากหลายมาสัมพันธ์กัน เพื่อนำมาสรุปเป็นแนวคิดใหม่นำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของงาน
8. ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้ตรงตามประเด็น

สุวิทย์ มูลคำ (2550 : 39) กล่าวว่า ความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ ช่วยให้เรารู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาของเหตุการณ์ต่าง ๆ รู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้างทำให้เราได้ข้อเท็จจริงที่เป็นความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา การประเมินและการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้อย่างถูกต้องของข้อมูลที่ปรากฏและไม่ด่วนสรุปตามอารมณ์ ความรู้สึกหรืออคติ แต่สืบค้นตามหลักเหตุผลและข้อมูลที่เป็นจริง ไม่ด่วน สรุปสิ่งใดง่าย ๆ

แต่สื่อสารตามความเป็นจริง ขณะเดียวกันจะช่วยให้เราไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่เกิด จากตัวอย่างเพียง อย่างเดียว แต่พิจารณาเหตุผลและปัจจัยเฉพาะในแต่ละกรณีได้ ช่วยพัฒนา ความเป็นคนช่างสังเกต การหาความแตกต่างของสิ่งที่ปรากฏตามความสมเหตุสมผลของสิ่งที่ เกิดขึ้นก่อนที่จะตัดสินใจสรุป สิ่งใดลงไป ให้เราหาเหตุผลที่สมเหตุสมผลให้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ณ เวลานั้น โดยไม่ฟังฟังอคติ ที่ก่อตัวอยู่ในความทรงจำ ทำให้เราสามารถประเมินสิ่งต่างๆ ได้ อย่างสมจริงสมจัง ประมาณการ ความน่าจะเป็น โดยสามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานที่เรามีวิเคราะห์ ร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ ของสถานการณ์นั้น ช่วยคาดการณ์ความน่าจะเป็นได้สมเหตุสมผลมากกว่า

จากความสำคัญและประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ ที่กล่าวมาข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การคิด วิเคราะห์มีประโยชน์ที่ช่วยให้เราเป็นคนช่างสังเกต สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง เป็นคนมีเหตุผล เป็น ผู้ที่น่าเชื่อถือ สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีเหตุผล ไม่ด่วนสรุปสิ่งใดง่าย ๆ และยังเป็น การปู พื้นฐานในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์และ เชื่อมโยงกันอย่างมีระบบเพื่อการแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนจึงมี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และเลือกนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อ ตนเองและสังคม

5. การวัดและประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์เป็นพฤติกรรมทางสมอง ที่มีลักษณะนามธรรมทำให้ไม่สามารถวัดและ ประเมินผลทางกายได้ จึงต้องกำหนดขอบเขตและตัวบ่งชี้ในการวัด (ทิตินา แชมณีและคนอื่นๆ 2544 : 169) สรุปได้ดังนี้

4.1 การวัดโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นการวัดตามแนวทางของนักวัดกลุ่มจิตมิติ ใช้วัดความสามารถของสมองในด้านต่าง ๆ เช่น เชาวปัญญา ผลสัมฤทธิ์ บุคลิกภาพ ความถนัด ความสามารถในการคิด

4.2 การวัดจากการปฏิบัติจริง ใช้ในการวัดทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการปฏิบัติงาน ความร่วมมือในการแก้ปัญหา และการประเมินตนเอง เทคนิคการวัดใช้ในการสังเกตสภาพของงานที่ ปฏิบัติ และรวบรวมงานในแฟ้มสะสมงาน หรือแฟ้มพัฒนางาน

สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 157) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นในการจัด กระบวนการเรียนรู้ เพราะผลที่ได้จากการประเมินจะทำให้ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงพัฒนาการ หรือความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดเตรียมกิจกรรม สภาพแวดล้อมให้ สอดคล้องกับความสามารถ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน แนวทางใน การประเมินผลกระบวนการคิด สามารถจำแนกได้เป็น 2 แนวทาง ดังนี้

1. การประเมินผลด้วยการใช้แบบทดสอบ

1.1 การใช้แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นลักษณะแบบทดสอบมาตรฐานที่มีผู้สร้างไว้แล้ว

สำหรับใช้วัดความสามารถในการคิด สามารถจัดกลุ่มได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบทดสอบการคิดทั่วไปและแบบทดสอบการคิดเฉพาะด้าน

1.2 การสร้างแบบวัดการคิดขึ้นใช้เอง แบบทดสอบมาตรฐานสำหรับการคิดที่นิยมใช้กันทั่วไปนั้น บางครั้งอาจไม่สอดคล้องกับเป้าหมายในการวัดของท่าน ซึ่งท่านเองก็สามารถสร้างแบบทดสอบการคิดขึ้นใช้เอง เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการในการวัดของท่าน

2. การประเมินผลตามสภาพจริง การประเมินผลและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิดนั้นมี ความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างแยกกันไม่ได้ เพราะผู้สอนจะต้องทำหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้และประเมินผลควบคู่กันไปด้วย

การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนการวัดและประเมินผลเป็นส่วนสำคัญ (ล้วน สายยศ 2539 : 149-154) คือ การวัดความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อยของเหตุการณ์ เรื่องราวหรือเนื้อหาต่างๆ ว่าประกอบด้วย อะไร มีจุดมุ่งหมายหรือประสงค์สิ่งใด นอกจากนั้นยังมีส่วนย่อย ๆ ที่สำคัญ ในแต่ละเหตุการณ์ เกี่ยวพันกันอย่างไรบ้าง และเกี่ยวพันโดยอาศัยหลักการใด จะเห็นว่าสมรรถภาพด้านการวิเคราะห์จะเต็มไปด้วยการหาเหตุและผล มาเกี่ยวข้องกันเสมอ การวิเคราะห์จึงจำเป็นต้องอาศัยพฤติกรรม ด้านความจำ ความเข้าใจ และด้านการนำไปใช้ มาประกอบการพิจารณา การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ เป็นการวิเคราะห์ว่าสิ่งที่เห็นอยู่นั้น อะไรสำคัญ หรือจำเป็น มีบทบาทที่สุด ตัวไหนเป็นเหตุ ตัวไหนเป็นผล ผลใดถูกต้องเหมาะสมที่สุด

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการหาความสัมพันธ์ หรือความเกี่ยวข้องส่วนย่อย ในปรากฏการณ์ หรือเนื้อหานั้น เพื่อนำมาอุปมาอุปมัย หรือค้นหาว่าแต่ละเหตุการณ์นั้นมีความสำคัญอย่างไรที่ไปเกี่ยวพันกัน

3. วิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถที่จะจับเค้า เงื่อนไขของเรื่องราวเห็นว่า ยึดหลักการใด มีเทคนิค หรือยึดปรัชญาใด อาศัยหลักการใด สื่อสารสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ

ระพีพันธ์ ธรรมมี (2544 : 9) กล่าวว่า ความสามารถในการคิดอย่างมี เหตุผลเชิงวิเคราะห์ สามารถวัดได้จากชนิดข้อคำถาม ทักษะ และพฤติกรรมบ่งชี้ ซึ่งชนิดคำถามสามารถจำแนกเป็น 5 ชนิดที่มีผลต่อทักษะและพฤติกรรมบ่งชี้ดังต่อไปนี้

1. ชนิดข้อคำถามเน้นเหตุผลเชิงตรรกะที่แสดงถึงทักษะความสามารถในการสร้างและการใช้ความคิดรวบยอด โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ ความสามารถระบุตัวอย่างได้

2. ชนิดข้อคำถามเน้นการวิเคราะห์คำอธิบาย และเหตุผลเชิงตรรกะที่แสดงถึงทักษะความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ และการถ้อยความสัมพันธ์ โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ การมีความรู้ความเข้าใจ ความหมายและการคาดเดาสิ่งที่เกิดขึ้น

3. ชนิดข้อความเน้นการวิเคราะห์คำอธิบาย และเหตุผลเชิงตรรกะที่แสดงถึงทักษะความสามารถในการใช้เกณฑ์ในการพิจารณา โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ ความมีเหตุผล

4. ชนิดข้อความเน้นการวิเคราะห์คำอธิบายที่แสดงถึง ทักษะความสามารถในการสร้างข้อสรุป โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้คือ การลงความเห็น

5. ชนิดข้อความเน้นการวิเคราะห์คำอธิบาย และเหตุผลเชิงตรรกะที่แสดงถึงทักษะความสามารถในการตัดสินใจและการประเมินปัญหา โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้คือ การเลือกตัดสินใจ

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์นั้น เป็นการวัดความสามารถของผู้เรียน ความต้องการและความสนใจ ในการเปรียบเทียบ การสังเกต การหาความแตกต่าง จำแนก แยกแยะ แบ่งประเภท จัดกลุ่ม แสดง สรุป หาความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ ด้วยการจับประเด็นและสรุปผลในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้วิจัย กำหนดให้อย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ 2) การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ 3) การคิดวิเคราะห์เชิงหลักการ โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบปรนัย 4 ตัวเลือก และเป็นชนิดข้อความที่มีผลต่อทักษะการคิดวิเคราะห์และพฤติกรรมบ่งชี้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทยในระดับมัธยมศึกษา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทยในระดับมัธยมศึกษา มีการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนที่จบการศึกษาในแต่ละช่วงชั้น เพื่อเป็นทิศทางให้ผู้มีหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามหลักสูตร ซึ่งมีผู้กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนวรรณคดีไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้ อินทรมพรชัย (2538 : 229) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนวรรณคดีไทย สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักความหมายของคำว่าวรรณคดี
2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักลักษณะหนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นวรรณคดี
3. เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้ ค้นเคยและศึกษาวรรณคดีในรูปแบบต่าง ๆ
4. เพื่อฝึกทักษะการอ่านออกเสียง ทำนองพูด ทำนองเสนาะ ให้ถูกต้อง
5. เพื่อฝึกทักษะการอ่านในใจ และปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน
6. เพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้ในเนื้อเรื่อง การตีความ ตลอดจนคำศัพท์ต่าง ๆ
7. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินจากเรื่องที่อ่าน
8. เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาลักษณะข้อบังคับต่างๆของคำประพันธ์ที่ใช้ใน วรรณคดีแต่ละเรื่อง
9. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวรรณคดี เข้าถึงอรรถรสของวรรณคดี สามารถจดจำคำหรือข้อความที่ไพเราะ เป็นคติ ข้อคิดต่างๆ และมีมโนทัศน์ที่ถูกต้อง

10. เพื่อให้ผู้เรียนฝึก จินตนาการ และให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
11. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิจารณ์วรรณคดี วิจารณ์ ลักษณะนิสัย และการกระทำของตัวละครด้วยใจเป็นธรรม ปราศจากอคติ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เป็นผู้ที่มีชีวิตทัศน์ที่กว้างขวาง
12. เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวรรณคดีไทย
13. เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวรรณคดีไทย

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545 : 9) กล่าวถึงการสอนวรรณคดี ไว้ว่า วรรณคดีเป็นภาษาหนังสือที่กวีแต่งขึ้นด้วยอารมณ์สะท้อนใจ เพื่อผู้อ่านและผู้ฟังจะได้รู้สึกนึกเห็นเป็นภาพขึ้นในใจการเรียนรู้ภาษาในรูปวรรณคดี จึงเป็นการเรียนที่ยากและลึกซึ้งสลับซับซ้อนกว่าการเรียนรู้วิธีใช้ภาษาธรรมดา นักเรียนจะต้องเรียนรู้คุณค่าของสุนทรียภาพ คือ ศิลปะและความไพเราะงดงามของวรรณคดี การสอนให้นักเรียนเกิดสุนทรียภาพนั้นต้องดำเนินการปลูกฝังไปที่ละน้อย ๆ ให้เด็กเคยชินกับสิ่งสวยงาม ไพเราะลึกซึ้ง เกิดความรู้สึกซาบซึ้งในความไพเราะงดงาม และสามารถระบายความรู้สึกออกมาบทกวีอันไพเราะขึ้นมาเองได้ เรียกว่าเด็กได้เข้าถึงรสของวรรณคดีอย่างแท้จริงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นให้นักเรียนรู้สึกถึงรสไพเราะของวรรณคดี และรู้จักหาความสุขใจเพลิดเพลินจากการอ่านวรรณคดีพอเป็นพื้นฐานสำหรับเรียนวรรณคดีให้ลึกซึ้งต่อไป

ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทย ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกพิจารณาวรรณคดีด้วยการคิดวิเคราะห์ และรู้จักแสดงความคิดเห็น รวมทั้งวิจารณ์อย่างมีเหตุผล เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน และเห็นถึงคุณค่าของวรรณคดีในด้านต่าง ๆ

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรษ์ (2538 : 235) กล่าวถึงบทบาทของครูในการสอนวรรณคดีว่า ครูควรเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับวรรณคดีอย่างแท้จริงและจะต้องมีความรู้ความสามารถพิเศษ เช่น การฟ้อนรำ การขับร้อง การแสดงละคร และความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนวรรณคดี และพยายามปลูกฝังให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวรรณคดี ในการสอนวรรณคดีควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนตลอดจนความสนใจและความต้องการของนักเรียน ในการสอนทุกครั้งควรเขียนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมไปด้วย เพราะจะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปตามเป้าประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ ควรใช้วิธีสอนหลายๆ วิธีให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้ ควรเน้นโน้มน้ามากกว่าเนื้อหา มุ่งให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดความสุขความจรรโลงใจ โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี โดยไม่ต้องเกิดความกังวลว่าความคิดของตนจะไม่สอดคล้องกับครู ครูเองก็ควรเป็นผู้มีใจกว้างยอมรับฟังและเคารพความคิดเห็นของนักเรียน พยายามสนับสนุนทุกวิถีทางที่จะทำให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น และมีความเป็นตัวของตัวเองอย่างเต็มที่

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทยที่กล่าวมาข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทยนั้น ครูมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งครูสามารถกำหนดแนวทางและลักษณะกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย โดยคำนึงถึงการสร้างบรรยากาศให้สนุกสนาน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด วิพากษ์วิจารณ์เนื้อหา ส่วนต่างๆ จากเรื่องที่ได้เรียนให้มากที่สุด ควรเน้นให้นักเรียนได้อ่าน พิจารณาอย่างมีเหตุผล คิดวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆ อย่างละเอียด เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีได้มากที่สุด รวมทั้งครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนสนใจ รู้สึกแปลกใหม่ต่อการเรียนรู้วรรณคดี และเห็นคุณค่าและความสำคัญของวรรณคดีไทยในที่สุด

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

จิราพร กำจัดทุกข์ (2552 : 23) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกที่เป็น การยอมรับความรู้สึกที่ยินดีความรู้สึกชอบในการได้รับบริการหรือได้รับการตอบสนองตามความ คาดหวังหรือความต้องการที่บุคคลนั้นได้ตั้งไว้

วิมลพรรณ ดาวดาษ (2552) กล่าวว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกชอบ ประทับใจ ที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ที่มีต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ได้สัมผัส และรับรู้จากประสาทสัมผัส ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านความรู้หรือความเข้าใจ องค์ประกอบด้านความรู้สึกและองค์ประกอบ ทางด้านพฤติกรรม

สุภาพร สาทิพจันทร์ (2555 : 61) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงระดับความรู้สึก หรือความนึกคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับตามที่คาดหวังหรือมากกว่าที่คาดหวัง

จากความหมายของความพึงพอใจที่กล่าวมาข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกยอมรับ ชอบ ประทับใจในการได้รับบริการต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับตามที่คาดหวัง หรือมากกว่าที่คาดหวัง

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

สำหรับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้ สก็อตต์ (1970) ได้เสนอแนวคิดในเรื่องการจูงใจ ให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงานที่ จะให้ผลเชิงปฏิบัติ มีลักษณะดังนี้

1. งานควรมีส่วนสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัวงานนั้นมีความหมายสำหรับผู้ทำ
2. งานนั้นต้องมีการวางแผน และวัดความสำเร็จได้ โดยใช้ระบบการทำงานและการ ควบคุม ที่มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายในเป้าหมายของงาน จะต้องมึลักษณะดังนี้

- 3.1 คนที่ทำงานมีส่วนในการตั้งเป้าหมาย
- 3.2 ผู้ที่ปฏิบัติได้รับทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง
- 3.3 งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้

เมื่อนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกตามความสนใจ และมีโอกาสร่วมกัน ตั้งจุดประสงค์หรือความมุ่งหมายในการทำกิจกรรมได้เลือกวิธีแสวงหาความรู้ด้วยวิธีที่ผู้เรียนถนัดและสามารถค้นหาคำตอบได้

ทฤษฎีของคูเปอร์ (Cooper, 1958 อ้างอิงจาก เจษฎา คุงามมาก, 2555 : 31) ตามทฤษฎีนี้ถือว่า ความต้องการในการทำงาน เป็นสิ่งจูงใจให้มนุษย์เกิดความพึงพอใจในการทำงาน สิ่งจูงใจนั้นจะเกิดจากภายในหรือภายนอก ตัวบุคคลก็ได้ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow Hierarchy of Need) ซึ่งกล่าวว่า มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจอีก ต่อไป แต่ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองนั้นจะเป็นสิ่งจูงใจแทน โดยมาสโลว์ ได้จัดลำดับขั้นของความต้องการของมนุษย์จากระดับต่ำถึงระดับสูง ได้แก่ 1) ความต้องการ ทางด้านร่างกาย 2) ความต้องการความปลอดภัย 3) ความต้องการทางด้านสังคม 4) ความต้องการการยอมรับนับถือ 5) ความต้องการความสำเร็จ (สุรางค์ ใคว์ตะกุล, 2556 : 116) รวมทั้ง ทฤษฎีองค์ประกอบ “สองปัจจัย” ของ Frederick Herzberg กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นของแต่ละบุคคล โดยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานมีอยู่ 2 ประการ คือ ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุน (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ 2545, น.46 อ้างอิงจาก อุทุมพร รุ่งเรือง, 2555) โดยปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ การได้รับการตอบสนองทางอารมณ์ผลตอบแทนที่ยุติธรรม ทัศนคติในเรื่องงาน ค่าตอบแทน โอกาสความก้าวหน้า การบังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ ได้นำปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานเหล่านี้มาใช้ในการประเมินความพึงพอใจในการทำงาน

3. การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล มีความแตกต่างกันตามประสบการณ์และปัจจัยอื่น ๆ นักการศึกษาได้เสนอวิธีการวัดไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

วิกเตอร์ (Victor 1964 :100) กล่าวว่า วิธีการวัดความพึงพอใจไว้ว่า การวัดความพึงพอใจโดยทั่วไปจะใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือแบบสอบถามการจะเลือกใช้วิธีการใดนั้นขึ้นอยู่กับกลุ่มตัวอย่างที่จะวัด เช่น กลุ่มบุคคลที่สามารถอ่านและเข้าใจสื่อภาษาได้ก็จะใช้แบบสอบถาม เพราะนอกจากจะประหยัดเวลาแล้วผู้ตอบยังมีอิสระที่จะตอบ ส่วนใหญ่ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถอ่านสื่อทางภาษาได้ จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการสัมภาษณ์ แต่ต้องแก้ปัญหาเรื่องความเป็นอิสระของผู้ตอบ ในด้านข้อคำถามนั้น บุคคลจะถูกถามถึงระดับความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในสิ่งนั้น ๆ ในแง่มุมต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของเรื่องที่ต้องการศึกษา

โยธิน แสงดี (2551 : 9) กล่าวว่า ความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระคำถามดังกล่าว อาจถามความพึงพอใจในด้านต่างๆ เช่น การบริหารและการควบคุมงาน และเงื่อนไขต่างๆ เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่งซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและ วิธีการที่ดีจึงจะทำให้ข้อมูลที่เป็นจริงได้

3. การสังเกตเป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดหรือกระทำทางวิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

จากการวัดความพึงพอใจ ที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจ สามารถกระทำได้หลายวิธีได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต เป็นต้น จะเลือกใช้วิธีการใด นั้นขึ้นอยู่กับกลุ่มตัวอย่างที่จะวัด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการวัด ความสะดวก และความเหมาะสมเป็นสำคัญ ซึ่งจะทำให้ผลการวัดมีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สิทธิเดช สอนจันทรดี (2558) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้พินิจวรรณกรรม และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กชณิภา มาสิม (2559) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการคิด แบบหมวกหกใบ มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่โรงเรียนกำหนดไว้ และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้ เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ ในภาพรวมมีระดับความพึงพอใจระดับมาก

ปนัดดา ใจสุทธิ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 ร่วมกับเทคนิคการคิดแบบ

หมวกหกใบ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ร่วมกับเทคนิคการคิดแบบ หมวกหกใบหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความคิดเห็นของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ร่วมกับ เทคนิคการคิดแบบหมวก หกใบ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

โอภาส ขำมะลัง (2562) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้วรรณกรรม พิจารณ์และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนลำปลายมาศ จากการจัด การเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการ เรียนรู้วรรณกรรมพิจารณาและการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค การคิดแบบหมวกหกใบ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุทุมพร ฝอยเงิน (2564) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ ที่มีต่อความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านอิมาดอ์ทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค การคิดแบบหมวกหกใบ มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

Edward De Bono (2003 อ้างอิงจาก กชณิภา มาสิม, 2558 : 94) ได้นำเทคนิคหมวก ความคิด 6 ใบ ไปใช้ในบริษัทต่างๆโดยใช้เป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตรการฝึกอบรมที่ IBM และนำไปใช้ใน บริษัทประกันภัยพยูเดนเซียล (Prudential) แห่งแคนาดาและแห่งสหรัฐอเมริกานำไปใช้ในบริษัทดู ปองต์ (DuPont) ซึ่งเป็นผู้นำแห่งอุตสาหกรรมเคมีของโลกบริษัทอเมริกันสแตนดาร์ด (American Standard) บริษัทเชฟรอนออยล์ (Chevron Oil) และนำไปใช้ที่โรงเรียนนอร์โอล์เคอะเดมี (Norfolk Academy) โดยจัดทำเป็นวิดีโอสาธิตวิธีการใช้หมวกหกใบ ปรากฏว่า วิดีโอเรื่องนี้ดีมากและได้ถูก นำมาใช้ในการฝึกอบรมในกองทัพเรือแต่ผลของการใช้วิธีนี้ไม่มีการบันทึกผลทางสถิติไว้

Kaya (2013 อ้างอิงจาก อุทุมพร ฝอยเงิน, 2563 : 37) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้เทคนิค การคิดแบบหมวกหกใบในการสอนเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในวิชาภูมิศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของเทคนิคหมวกหกใบในการพัฒนาการ เรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์ และเพื่อเปรียบเทียบผลระหว่างนักเรียนสองกลุ่มที่สอนโดยใช้เทคนิค

หมวกหกใบกับการสอนแบบปกติผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่สอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบมีพัฒนาการในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์มากกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบปกติ และเทคนิคการใช้คำถามแบบหมวกหกใบมีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างมาก

Ercan, & Bilen (2014 อ้างอิงจาก อุทุมพร ฝอยเงิน, 2563 : 37) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้เทคนิคหมวกหกใบในการพัฒนาความสามารถด้านการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนที่เรียนผ่านเว็บไซต์ในวิชาวิทยาศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนผ่านเว็บไซต์โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ และเพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ผ่านเว็บไซต์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ผ่านเว็บไซต์ โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ผ่านเว็บไซต์ โดยการสอนแบบปกติ และนักเรียนที่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ผ่านเว็บไซต์มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์

จากงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบสามารถส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ให้มีความคิดที่หลากหลาย สามารถคิดได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจนำเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 7 ห้องเรียน ดังนี้ ม.3/1 จำนวนนักเรียน 40 คน ม.3/2 จำนวนนักเรียน 42 คน ม.3/3 จำนวนนักเรียน 41 คน ม.3/4 จำนวนนักเรียน 41 คน ม.3/5 จำนวนนักเรียน 40 คน ม.3/6 จำนวนนักเรียน 28 คน ม.3/7 จำนวนนักเรียน 28 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 260 คน จำนวน 7 ห้องเรียน เป็นนักเรียนที่ความสามารถ เก่ง ปานกลางและอ่อน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ห้อง ม.3/7 จำนวน 28 คน เป็นนักเรียนที่ความสามารถ เก่ง ปานกลางและอ่อน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็น หน่วยสุ่มด้วยวิธีการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง 1.บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก 2.บทพากย์เอราวัณ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ จำนวน 2 แผน รวมทั้งหมด 14 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ การเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ประกอบด้วย 3 ด้าน 1) ด้านปัจจัยนำเข้า 2) ด้านกระบวนการ 3) ด้านผลผลิต

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง

1. บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก 2. บทพากย์เอราวัณ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ จำนวน 2 แผน ผู้วิจัยได้ดำเนินการมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา เกี่ยวกับ วิสัยทัศน์ คุณภาพผู้เรียน สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

2. ศึกษาคู่มือครู แบบเรียน และแบบฝึกหัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ

3. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยหมวกความคิดหกใบโดยมีกำหนดเวลาในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 การกำหนดเนื้อหาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้แบบหมวก

ความคิดหกใบ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง 1. บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก

2. บทพากย์เอราวัณ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลาที่ใช้/ชั่วโมง
1	บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก	7
2	บทพากย์เอราวัณ	7
	รวม 2 แผน	14 ชั่วโมง

4. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามสำนักเลขาธิการ สภาการศึกษา (สกศ.) มี 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นดำเนินการสอน 3) ขั้นสรุป 4) ขั้นประเมินผล และได้ศึกษาการออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับขั้นตอนของแผนการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ มีรายละเอียดดังนี้

1) **ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน** เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีความพร้อมที่จะเรียนรู้โดยใช้วิธีการและสื่อที่หลากหลายประกอบการใช้คำถามกระตุ้น ชักถาม ทบทวน หรือแสดงความคิดเห็นให้ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่

2) **ขั้นดำเนินการสอน** เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นการคิดด้วยการใช้คำถามหวนความคิดทบทวนลักษณะกิจกรรมมุ่งให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมในการเรียนรู้มากที่สุด กล่าวคือ ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ร่วมกันแสดงออกด้วยการตั้งคำถามตอบคำถาม โดยออกแบบกรอบของความคิดด้วยการใช้คำถามตามสี่ของหมวก ซึ่งจะใช้หมวกสีใดก่อนหลังก็ได้ ในขั้นตอนนี้จึงจำเป็นต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์เพื่อให้ได้ความจริง ข้อเท็จจริงหรือคำตอบที่ถูกต้อง

3) **ขั้นสรุป** เป็นการสรุปผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมโดยผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ ภาพรวมของเรื่องที่เรียนหรือสรุปสาระสำคัญของบทเรียน โดยนำความรู้ที่ได้ทั้งหมดมานำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันสรุปข้อค้นพบ หรือสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่

4) **ขั้นประเมินผล** ควรใช้วิธีการที่หลากหลาย ประเมินสิ่งที่ผู้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรมซึ่งได้จากการสรุปการทดสอบ การบันทึก การตรวจงาน การประเมินผลอาจเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเพื่อน ผู้ปกครองหรือชุมชนร่วมประเมินผลได้

5. ออกแบบกิจกรรมและภาระงานให้มีความสอดคล้องกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบหวนความคิดทบทวนในแผนการจัดการเรียนรู้

6. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง 1. บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก 2. บทพากย์เอราวัณ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบหวนความคิดทบทวน จำนวน 2 แผน

7. นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดผลประเมินผล เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

8. นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน พร้อมแบบประเมินและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบและประเมินผล ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความครอบคลุมของแต่ละองค์ประกอบของแผนเกี่ยวกับ มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้การ วัดผลประเมินผล โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence หรือ IOC) โดยใช้เกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับหัวข้อที่ระบุ
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับหัวข้อที่ระบุ
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับหัวข้อที่ระบุ

โดยพิจารณาค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปซึ่งเป็นผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าทุกแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

9. นำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้เรื่อง 1.บทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก 2.บทพากย์เอราวัณ ที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องของแผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อพบข้อบกพร่องแล้วนำข้อบกพร่องนั้นมาปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอให้ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง

10. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ ไปจัดพิมพ์เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้จัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 7 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา อำเภอเมืองฯ สมุทรปราการ

2. แบบทดสอบการคิดวิเคราะห์

แบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ จะใช้ทดสอบหลังจากจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกคำตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

2. วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างสาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและกำหนดข้อสอบ

3. สร้างแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัยวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ วัดจากความสามารถในการวิเคราะห์ของผู้เรียน 3 ด้าน ดังนี้ 1) วิเคราะห์ความสำคัญ 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ 3) วิเคราะห์หลักการ แล้วนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษา

4. นำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการสอนและด้านเนื้อหา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของแบบทดสอบ แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.50 โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลดังนี้

+1 หมายถึง แนใจว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การสอบ

0 หมายถึง ไม่น่าใจแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การสอบ

-1 หมายถึง แนใจว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การสอบ

5. นำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลอง (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ห้อง 7 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน

6. ตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบรายข้อ จำนวน 60 ข้อแล้วนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ คัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป

7. นำแบบทดสอบ ที่ผ่านการคัดเลือกและหาคุณภาพแล้วมาปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบ 1 ฉบับ จำนวน 40 ข้อ และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการมีขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน

2) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ สื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ใบความรู้ ใบงาน ใบกิจกรรม เนื้อหาที่กำหนดในกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับนักเรียน เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพียงพอต่อการเรียนในเนื้อหาแต่ละกิจกรรม กิจกรรมการเรียนรู้มีความยากง่ายเหมาะสม

2. ด้านกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ ขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ได้ดีขึ้น

3. ด้านผลผลิต ได้แก่ นักเรียนเกิดความรู้จากกิจกรรมสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเรียนระดับที่สูงขึ้นไปได้ กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์

โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) มีเกณฑ์ดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก

3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถามและพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับ นิยามศัพท์ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยมีเกณฑ์การ ประเมินดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามกับนิยามศัพท์มีความสอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามกับนิยามศัพท์มีความสอดคล้อง
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามกับนิยามศัพท์ไม่มีความสอดคล้อง

โดยพิจารณาค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

4) นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 7 โรงเรียนเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

5) เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองให้นักเรียนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม นำค่าเฉลี่ยของ แบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ได้จากการวิเคราะห์ไปทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปล ความหมาย โดยใช้เกณฑ์การวัดโดยใช้แบบมาตราประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

6) นำแบบสอบถามความพึงพอใจมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

7) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 7 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา อำเภอเมือง สมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองศึกษากลุ่มทดลองกลุ่มเดียว รูปแบบคือ แบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนหลัง (one-group pretest-posttest design) โดยมีรูปแบบการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 3.2 แบบแผนการทดลอง one-group Pretest – Posttest Design

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
E	T ₁	X	T ₂
	เมื่อ E	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
	T ₁	แทน	การสอบก่อนเรียน
	X	แทน	การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ
	T ₂	แทน	การสอบหลังเรียน

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อรับหนังสือจากมหาวิทยาลัยเพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการ โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนตัวอย่าง
2. คัดเลือกห้องเรียนเพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนที่ได้นำเสนอไว้แล้ว
4. อธิบายและชี้แจงให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบให้นักเรียนมีความเข้าใจในกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีการวัดผลและประเมินผล
5. ทดสอบก่อนเรียนด้วยการใช้แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ แล้วบันทึกคะแนนที่ได้เป็นคะแนนก่อนเรียน (Pre-test)
6. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 แผน แผนละ 7 ชั่วโมง รวมระยะเวลาในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 14 ชั่วโมง จนครบทั้งหมด 2 แผน ตามตารางและระยะเวลา
7. ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ แล้วบันทึกคะแนนที่ได้เป็นคะแนนหลังเรียน (Post-test)
8. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ โดยการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ

9. ดำเนินการตรวจให้คะแนนและนำผลการทดลองไปวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบผล ก่อนเรียนและหลังเรียน และประเมินความพึงพอใจของนักเรียนว่าเป็นไปตามเกณฑ์สมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่

10. สรุปข้อมูลและเรียบเรียงเนื้อหาให้สมบูรณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 104-106) ได้แก่
 - 1.1 ร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ
 - 2.1 ความเที่ยงตรง (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบ (พวงรัตน์, ทวีรัตน์ 2540 : 117)
 - 2.2 ค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบโดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2550 : 200-210)
 - 2.3 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบโดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2550: 210-211)
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 3.1 วิเคราะห์ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 63-71)
 - 3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สูตร โดยใช้สูตร Dependent Sample t-test (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 103)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา

ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ จากนั้นได้ทดลองสอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ และเมื่อสิ้นสุดการสอนได้วัดทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกัน และนำผลคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบเพื่อดูจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การทดสอบ ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทย

ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จำนวน 27 คน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	n	\bar{x}	S.D.	t	Sig(2-tailed)
ก่อนเรียน	27	15.04	3.06	28.36	0.000
หลังเรียน	27	33.19	1.69		

จากตารางที่ 4.1 แสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จำนวน 27 คน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนเรียนมีค่า $\bar{X} = 15.04$, S.D. = 3.06 และหลังเรียนมีค่า $\bar{X} = 33.19$, S.D. = 1.69 เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Paired samples t-test นักเรียนมีความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -28.36$, sig = 0.000)

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา

ผู้วิจัยได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ จำนวน 27 คน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ
ภาพรวม

ความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	แปรผล
1. ด้านปัจจัยนำเข้า	4.58	0.52	มากที่สุด
2. ด้านกระบวนการ	4.61	0.50	มากที่สุด
3. ด้านผลผลิต	4.62	0.52	มากที่สุด
รวม	4.60	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 แสดงระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ จำนวน 27 คน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือด้านผลผลิต ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีคะแนนเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อยมีดังนี้ ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 4.62$) ด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 4.61$) ด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 4.58$)

ตารางที่ 4.3 แสดงความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ด้านปัจจัยนำเข้า

ความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	แปรผล
1. เนื้อหาที่กำหนดในกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับนักเรียน	4.37	0.69	มาก
2. เนื้อหาที่มีการเรียบเรียงความคิดมีความชัดเจนเป็นระบบ รอบด้าน และครอบคลุม	4.85	0.36	มากที่สุด
3. เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนรู้มีความยากง่ายเหมาะสม	4.59	0.50	มากที่สุด
4. เนื้อหาช่วยให้เห็นประเด็นและแนวทางในการวิเคราะห์การเรียนวรรณคดีไทย	4.67	0.48	มากที่สุด
5. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพียงพอต่อการเรียนในเนื้อหาแต่ละกิจกรรม	4.37	0.74	มาก
6. สื่อการเรียนวัสดุอุปกรณ์มีความครบถ้วนเพียงพอแก่นักเรียน	4.74	0.45	มากที่สุด
7. สื่อการเรียนรู้มีความหลากหลาย น่าสนใจ มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.48	มากที่สุด
8. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้	4.44	0.51	มาก
รวม	4.58	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 ความพึงพอใจด้านปัจจัยนำเข้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 เนื้อหาที่มีการเรียบเรียงความคิดมีความชัดเจนเป็น ระบบ รอบด้าน และครอบคลุม ($\bar{X} = 4.85$) รองลงมาคือข้อ 6 สื่อการเรียนวัสดุอุปกรณ์มีความครบถ้วนเพียงพอแก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.74$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 1 เนื้อหาที่กำหนดในกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.37$)

ตารางที่ 4.4 แสดงความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ด้านกระบวนการ

ความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	แปรผล
9. กิจกรรมการเรียนส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบ ร่วมกัน	4.67	0.48	มากที่สุด
10. กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้เกิดความสามารถใน การวิเคราะห์	4.85	0.36	มากที่สุด
11. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ได้แลกเปลี่ยน ความรู้ความคิด	4.26	0.71	มาก
12. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้กล้าคิด กล้าแสดง ความคิดเห็น	4.67	0.48	มากที่สุด
13. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา มากขึ้น	4.63	0.49	มากที่สุด
14. การใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจ ไม่สับสน	4.59	0.50	มากที่สุด
15. กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมได้ อย่างอิสระ	4.56	0.51	มากที่สุด
16. นักเรียนมีความกระตือรือร้นให้ความร่วมมือ ในการทำกิจกรรมทุกครั้ง	4.67	0.48	มากที่สุด
รวม	4.61	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 ความพึงพอใจด้านกระบวนการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 10 กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้เกิดความสามารถในการวิเคราะห์ ($\bar{X} = 4.85$) รองลงมาคือ 9, 12 และ 16 กิจกรรมการเรียนส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบ ร่วมกัน, กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้กล้าคิด กล้าแสดงความคิดเห็น, นักเรียนมีความกระตือรือร้นให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.67$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด ($\bar{X} = 4.26$)

ตารางที่ 4.5 แสดงความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ด้านผลผลิต

ความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	แปรผล
17. การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ ได้ด้วยตนเอง	4.44	0.80	มาก
18. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น	4.67	0.48	มากที่สุด
19. นักเรียนเกิดความรู้จากกิจกรรมสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเรียนระดับที่สูงขึ้นไปได้	4.59	0.50	มากที่สุด
20. การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนตัดสินใจด้วยเหตุผล	4.67	0.48	มากที่สุด
21. นักเรียนนำความรู้จากการศึกษา เทคนิควิธีการปฏิบัติงานไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และนำไปปรับใช้กับวิชาต่างๆ ได้	4.48	0.51	มาก
22. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น และรับฟังความคิดเห็นร่วมกัน	4.70	0.47	มากที่สุด
23. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ได้อย่างอิสระ	4.63	0.49	มากที่สุด
24. กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละกิจกรรม สามารถปฏิบัติได้เสร็จทันเวลาตามที่กำหนด	4.74	0.45	มากที่สุด
รวม	4.62	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 ความพึงพอใจด้านผลผลิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 24 กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละกิจกรรม สามารถปฏิบัติได้เสร็จทันเวลาตามที่กำหนด ($\bar{X} = 4.74$) รองลงมาคือข้อ 22 กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น และรับฟังความคิดเห็นร่วมกัน ($\bar{X} = 4.70$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 17 การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.44$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้
วรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ผู้วิจัยขอเสนอ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
ตามลำดับต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จำนวน 27 คน พบว่า นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทยก่อนเรียนมีค่า $\bar{X} = 15.04$, S.D. = 3.06 และหลังเรียนมีค่า $\bar{X} = 33.19$, S.D. = 1.69 เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Paired samples t-test นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 28.36$, sig = 0.00)

2. ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ มี 4 ขั้นตอน

1) ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีความพร้อมที่จะเรียนรู้โดยใช้วิธีการและสื่อที่หลากหลายประกอบการใช้คำถามกระตุ้น ช้กถาม ทบทวน หรือแสดงความคิดเห็นให้ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่

2) ช้่นดำเนินการสอน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นการคิดด้วยการใช้คำถามหมวกความคิดหกใบลักษณะกิจกรรมมุ่งให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมใน

การเรียนรู้มากที่สุด กล่าวคือ ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ร่วมกันแสดงออกด้วยการตั้งคำถามตอบคำถาม โดยออกแบบกรอบของความคิดด้วยการใช้คำถามตามสี่ของหมวก ซึ่งจะใช้หมวกสีใดก่อนหลังก็ได้ ในขั้นตอนนี้จึงจำเป็นจะต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์เพื่อให้ได้ความจริง ข้อเท็จจริงหรือคำตอบที่ถูกต้อง

3) ขั้นสรุป เป็นการสรุปผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมโดยผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ ภาพรวมของเรื่องที่เรียนหรือสรุปสาระสำคัญของบทเรียน โดยนำความรู้ที่ได้ทั้งหมดมานำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันสรุปข้อค้นพบ หรือสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่

4) ขั้นประเมินผล ควรใช้วิธีการที่หลากหลาย ประเมินสิ่งที่ผู้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรม

ทั้งนี้ในขั้นดำเนินการสอนนั้นมีความสำคัญกว่าขั้นอื่น ๆ เพราะผู้เรียนได้ฝึกความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์โดยถูกกระตุ้นให้เกิดการคิดจากหมวกความคิดทั้ง 6 ใบซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ ของ De Bono (1988: unpagged;อ้างอิงจาก ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. 2559: 373-374) ที่กล่าวถึงแนวคิดสำคัญของหมวกหกใบว่า การจำกัดการคิดอย่างเคร่งครัดจะช่วยปกป้อง “ตัวตน” ของผู้คิดอันเป็นสาเหตุส่วนใหญ่ของความผิดพลาดในเชิงปฏิบัติของการคิด แต่หมวกการคิดจะช่วยให้ผู้คิดสามารถคิดและพูดสิ่งต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องเอาตัวตนของผู้คิดเข้าไปเสี่ยงเช่นเดียวกับการสวมชุดตลกช่วยเปิดทางให้สามารถเล่นตลกได้อย่างเต็มที่ทั้งนี้เมื่อผู้วิจัยนำแนวคิดสำคัญของหมวกหกใบ (การคิดตามหมวกแต่ละสี) มาใช้ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบที่มีขั้นตอน 4 ขั้นตอน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงพบว่าเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบมีผลต่อความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โอภาส ขำมะลัง (2562) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้วรรณกรรมพิจารณ์และการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ งานวิจัยของ อุทุมพร ฝอยเงิน (2563) ที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบในวิชาภาษาไทย มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบมีระดับความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาวรรณคดีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนที่ใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ เพราะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นตลอด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แคมมณี (2544: 42) กล่าวถึงประโยชน์ของ เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบว่าเป็นการพัฒนาความคิดของผู้เรียน ได้อย่างไม่จำกัดเชื้อชาติและ วัฒนธรรมสามารถไปใช้ได้ง่าย เนื่องจากไม่มีความซับซ้อน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียน ได้พยายามคิดซึ่งเป็น การคิดอย่างรอบด้าน คิดทั้งจุดดี จุดด้อย จุดน่าสนใจ ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ แทนที่ยึดติดอยู่ กับความคิดเพียงด้านเดียวหรือรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เมื่อวิเคราะห์จากบริบทดังกล่าวแล้วยัง สอดคล้องกับ งานวิจัยของ กชณิภา มาสิม (2558) ที่ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่ม สารภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการคิด แบบหมวกหกใบ มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่โรงเรียนกำหนดไว้ และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้ เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ในภาพรวมมีระดับ ความพึงพอใจ ระดับมาก และงานวิจัยของ วรณา การเฉื่อยฉิน (2561) ที่ได้ศึกษาการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการคิดแบบหมวก หกใบ เพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนควรอธิบายเกี่ยวกับความหมายของสีหมวกและ วิธีการคิดให้สอดคล้องกับสีของ หมวกหกใบให้ชัดเจน และยกตัวอย่างประกอบจากง่ายและค่อยๆ เพิ่มตัวอย่างที่ยากขึ้น เพื่อให้ ผู้เรียนเข้าใจอย่างเป็นขั้นตอน
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ ผู้สอนควรจัดกิจกรรม แต่ละขั้น ให้ชัดเจน สิ่งสำคัญคือการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการตั้งคำถามตามแนวคิดของหมวกแต่ละใบ และควร อธิบายเกี่ยวกับเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบให้ผู้เรียนเข้าใจก่อน
3. ในระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้สอนควรเตรียมการสอนไปอย่างดี เลือกใช้สื่อที่ชัดเจน เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จะช่วยกระตุ้นความสนใจและการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนให้กับผู้เรียน ได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ตามแนวของหมวกความคิดแต่ละใบ และสามารถแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับผู้อื่น ซึ่งเป็นส่วน สำคัญในการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ให้ดีขึ้น จึงควรให้มีการนำ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบไปใช้กับการสอนวรรณคดีในระดับชั้นอื่น ๆ ด้วย

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ สามารถพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้ดีขึ้น จึงควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบไปใช้กับรายวิชาอื่น ๆ

3. ควรมีการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบร่วมกับเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบอื่น ๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน

บรรณานุกรม

- กษณิกา มาสิม. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการแบบ
หมวกหกใบ เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงราย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2546). การใช้การคิดแบบหมวกหกใบในการสอนเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ:
พริกหวานกราฟิก.
- จิราพร กำจัดทุกข์. (2552). ความพึงพอใจหลังการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพฯ
มหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เจษฎา คุณามมาก. (2555). ความเครียดในการทำงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยรัฐ. สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.
- ชนาธิป พรกุล. (2554). การสอนกระบวนการคิด: ทฤษฎีและการนำไปใช้. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : บริษัท วี. พรินท์ (1991) จำกัด.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 7.
นนทบุรี : พีบาลาซ์ดีไซด์แอนด์ปริ้นติ้ง
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. นนทบุรี: ไทเนรมิตกิจอินเตอร์
โปรดักส์ จำกัด.
- ฐะปะนีย์ นาคกรพรพ. (2545). การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ทศนา แคมมณี. (2544). วิทยาการด้านการคิด. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- นันทฤกษ์ภัค พรมา. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิตสาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิลวรรณ เจตวรัญญ. (2549). การเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ในวิชา
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบ
หมวกหกใบกับการสอนปกติ. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการมัธยมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- _____ (2553). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). การพัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- _____ (2553). การพัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- _____ (2556). การพัฒนาการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปนัดดา ใจสุทธิ. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบรวมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ร่วมกับเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ.วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มนตรี วงษ์สะพาน. (2556). การยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ, 13(2). 125-139.
- ระพินทร์ คร้ามมี. (2544). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ล้วน สายยศ. (2539). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัชรา เล่าเรียนดี ปริญญา กิจรุ่งเรืองและอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2560) กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: บริษัทเพชรเกษมพรินต์ติ้งกรุ๊ปจำกัด.
- วิมลพรรณ ดาวดาษ. (2552). การพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง ข้าวลุ่มต่อซัง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบัวสุวรรณประดิษฐ์. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรณมา การเฉื่อยฉิน. (2561). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ. สักทองวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 25(3). 200-212.
- ศุภวรรณ เล็กวิไล. (2548). การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

- สถาบันการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2563). **ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน**. สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2564, จาก <http://www.nites.or.th/>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **วรรณคดีวิจักขณ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. กรุงเทพฯ: สกสศ. ลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิก.
- สายใจ อินทร์ทรัพย์. (2538). **วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิทธิเดช สอนจังหว็ด. (2559). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้พินิจวรรณกรรมและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุคนธ์ ลินธพานนท์. (2555). **พัฒนาทักษะการคิดตามแนวปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรีนติ้ง.
- สุทธาทิพย์ จันทิมางกูร. (2553). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุจรีต เพียรชอบและสายใจ อินทร์ทรัพย์. (2538). **วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพร สาทิพจันทร์. (2555). **ผลการใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2556). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). **กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- _____. (2550). **กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2559). **การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อุทุมพร รุ่งเรือง. (2555). **ความพึงพอใจในการทำงาน ที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทอุตสาหกรรมแปรรูปโครงสร้างเหล็ก**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อุทุมพร ฝอยเงิน. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกความคิดหกใบที่มีต่อความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- โอภาส ขำมะลัง. (2562). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้วรรณกรรมพิจารณา และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- Bloom, Benjamin S.; & et al. (1956). **Taxonomy of Educational Objectives Handbook I :Cognitive Domain**. 17th ed. New York: David Mackay.
- Cronbach, L.J. (1974). **Essentials of psychological**. 3 Rd ed. New York: Happer & Row Publishers.
- De Bono, E. (1992). **Six Thinking Hats for schools**. London: Healer Brownlow.
(2000). **Six Thinking Hats**. England: Penguin Book.
- Ercan, O., & Bilen, K. (2014). **Effect of Web Assisted Education Supported by SixThinking Hats on Students' Academic Achievement in Science and Technology Classes**. Retrieved December 25, 2018, from <https://eric.ed.gov>
- Kaya, M. F. (2013). **The Effect of Six Thinking Hats on Student Success in TeachingSubjects Related to Sustainable Development in Geography Classes**.Retrieved December 25, 2018, from <https://eric.ed.gov>
- Likert, Rensis A. (1961). **New Patterns of Management**. New York: McGraw-Hill Book Company Inc. Scale
- Marzano, R. J. (2001). **Designing a new taxonomy of educational objectives**. Thousand Oaks, California : Corwin Press.
- Scott, R. (1981). **The four skills in communicative language teaching**. London: Longman
- Victor Vroom (1964). **Work and motivation**. New York : Wiley.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์ ดร.อังทีณี กิตติวิโชติ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. อาจารย์สิรภพ เทพพิทักษ์ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. นางสาวเนื่อนวล น้อยศรี ครูผู้สอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนา

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการ

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๔๑๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.อังทิน กิตติวิโชติ

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ อิ่มใจ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติวิสุทธิ วัฒนปัญญา	กรรมการที่ปรึกษาร่วม
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประไพ ศรีธามา	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างดี ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณกร สว่างเจริญ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์ ๐๒-๔๗๗๗๐๐๐ ต่อ ๓๘๓๔
โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๕-๑๔๗๗๒๒๖

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๙๑๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงศิริบุญชัย
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบขออนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์สิรภพ เทพพิทักษ์

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ อิมใจ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.อาวีวรรณ เอี่ยมสะอาด	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติวิสุทธิ์ วิมุตติปัญญา	กรรมการที่ปรึกษาร่วม
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประไพ ศรีตามา	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณกร สว่างเจริญ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์ ๐๒-๕๗๓๗๐๐๐ ต่อ ๓๘๓๔
โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๕-๑๔๗๗๒๒๖

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๙๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงทริฎฐูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวเนื่อนวล น้อยศรี

ด้วยนางสาวธิดารัตน์ อิ่มใจ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้วรรณคดีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติสุทธิ์ วัฒนศิริปัญญา	กรรมการที่ปรึกษาร่วม
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประไพ ศรีตมา	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างดี ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณกร สว่างเจริญ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์ ๐๒-๔๗๓๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๔
โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๕-๑๔๗๗๒๒๖

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
มัธยมศึกษาปีที่ 3		เวลา 7 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม. 3/5 วิเคราะห์ วิสารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น

ท 1.1 ม. 3/6 ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนในเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม. 3/7 วิเคราะห์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง

ท 1.1 ม. 3/8 วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม. 3/9 ตีความและประเมินคุณค่า และแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

ท 5.1 ม. 3/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น

ท 5.1 ม. 3/2 วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท 5.1 ม. 3/3 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนเข้าใจลักษณะงานเขียนประเภทบทละครพูด หลักการพินิจวรรณคดีและวรรณกรรม ความเป็นมา ประวัติผู้แต่ง ลักษณะคำประพันธ์ ของบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก (K)

2. นักเรียนมีทักษะการอธิบาย และสรุปใจความสำคัญ (P)

3. นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ (P)

4. นักเรียนมีทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การพูด (P)

5. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน (A)

3. สาระสำคัญ

การพินิจวรรณคดีและวรรณกรรม ควรพิจารณาให้ครอบคลุมทุกส่วน จึงจะได้ประโยชน์สูงสุดเพราะวรรณคดีและวรรณกรรมแต่ละเรื่องมีความโดดเด่นแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้แต่ละเรื่องจะสะท้อนสภาพวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และค่านิยมต่างๆ ที่ปรากฏในสมัยนั้นๆ ดังนั้นการศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรมจึงมีประโยชน์ต่อการนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก

4. สารการเรียนรู้

บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก

5. หลักฐานของการเรียนรู้

5.1 ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. ใบงานวิเคราะห์ตัวละคร ตามแนวคิดหมวกความคิดหกใบ
2. แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

5.2 การวัดและประเมินผล

1. ตรวจใบงานวิเคราะห์ตัวละคร ตามแนวคิดหมวกความคิดหกใบ
2. สังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
4. ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบหมวกความคิดหกใบ

ชั่วโมงที่ 1-2

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก
2. ให้นักเรียนเล่นเกมรวมชื่อละครไทยและต่างประเทศ โดยแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่มชายและชวามีตัวแทนกลุ่ม กลุ่มละ 1 คน ทำหน้าที่เขียนชื่อตัวละครตามที่สมาชิกในกลุ่มบอกบนกระดาน โดยสลับกันบอกคนละที ทีละกลุ่ม ภายในเวลา 1 นาที กลุ่มใดบอกชื่อละครไทยและต่างประเทศได้มากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ
3. นักเรียนร่วมตรวจสอบความถูกต้องจากนั้นครูกล่าวคำชมเชย กลุ่มที่บอกชื่อละครไทยได้มากที่สุด ใ้กำลังใจอีกกลุ่มที่บอกชื่อละครได้น้อยกว่า ให้นักเรียนช่วยกันสรุปคุณธรรมที่จำเป็นในการเล่นเกม

2. ขั้นตอนการสอน

2.1 แบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน แบบคละความสามารถเก่ง - กลาง- อ่อน ตั้งชื่อกลุ่มและแบ่งบทบาทหน้าที่ของสมาชิก จากนั้นครูตั้งคำถามให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมสมองพิจารณาเกี่ยวกับละครไทย จากเกมรวมชื่อละครไทยและต่างประเทศ และแต่ละกลุ่มบันทึกลงในกระดาษ A4 ตามประเด็นดังนี้

- อิทธิพลจากต่างประเทศมีผลต่อการละครของไทยอย่างไร

โดยในขั้นตอนนี้ครูตกลงกับนักเรียนทุกกลุ่มว่า ชั่วโมงนี้ครูกำหนดให้นักเรียนทุกกลุ่มสวมหมวกสีฟ้า เพราะเป็นการสรุปข้อมูล

3. ขั้นสรุป

ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการระดมสมอง ครูอธิบายเพิ่มเติม

4. ขั้นประเมินผล

ตรวจใบงานที่ 1

ชั่วโมงที่ 3-4

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1.1 นักเรียนชมคลิปบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก ความยาวประมาณ 10 นาที

1.2 พูดคุยถึงเหตุการณ์ในคลิปวิดีโอ เพื่อเป็นการทบทวนเนื้อเรื่อง

2. ขั้นตอนการสอน

2.1 ในขั้นตอนนี้ให้นักเรียนทุกคนสวมหมวกสีขา เพราะข้อมูลทุกข้อ ต้องเป็นการค้นคว้าข้อมูลจริง จากสื่อการเรียนรู้เช่น หนังสือเรียน เว็บไซต์ต่าง ๆ

2.2 แบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน แบบคละความสามารถเก่ง - กลาง- อ่อน ตั้งชื่อ กลุ่มและแบ่งบทบาทหน้าที่ของสมาชิก จากนั้นครูตั้งคำถามให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมสมองศึกษา สรุปเกี่ยวกับบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก จากหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักขณ์ ซึ่งสรุปในลักษณะแผนที่ ความคิด หรือรูปแบบอื่น ๆ ที่แต่ละกลุ่มเป็นผู้กำหนด ลงในกระดาษปรูฟ ประเด็นศึกษามีดังนี้

- ลักษณะของบทละครพูด
- ผู้แต่ง
- รูปแบบและลักษณะการแต่ง
- เนื้อเรื่องย่อ
- คุณค่าของเรื่อง

2.3 ใช้เกมเปิดแผ่นป้ายตัวละคร เพื่อให้ให้นักเรียนร่วมกันทายตัวละครในเรื่องบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก แต่ละกลุ่มจับฉลากเลือกตัวละคร

2.4 ตกลงกับนักเรียนทุกกลุ่มว่า ชั่วโมงนี้ทุกกลุ่มจะสวมหมวกสีแดง เพื่อบอกความรู้สึกว่าชอบหรือไม่ชอบตัวละครที่กลุ่มตนเองได้รับไป เพราะอะไร

3. ขั้นสรุป

ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการระดมสมอง ครูอธิบายเพิ่มเติม ครูและนักเรียนสรุปข้อมูลร่วมกันอีกครั้ง

4. ขั้นประเมินผล

ตรวจใบงานที่ 2

ตรวจใบงานวิเคราะห์ตัวละคร

ชั่วโมงที่ 5-6

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิมเรื่องบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก จากชั่วโมงที่แล้ว เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามหากมีข้อสงสัยต่าง ๆ และให้นักเรียนศึกษาบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก อย่างละเอียด

2. ขั้นตอนการสอน

- 2.1 แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน แบบคละความสามารถเก่ง - กลาง- อ่อน
- 2.2 ชั่วโมงนี้ครูกำหนดให้นักเรียนทุกกลุ่มต้องแบ่งสมาชิกในกลุ่มออกเป็น 2 ฝ่าย คือฝ่ายสวมหมวกสีเหลือง และฝ่ายสวมหมวกสีดำ เพื่ออภิปรายความคิดเห็นจากประเด็นที่กำหนดให้
“ให้แต่ละกลุ่มแสดงความคิดเห็นถึงบุคลิกของตัวละครในเรื่อง”

- ฝ่ายที่สวมหมวกสีเหลือง ให้พูดถึงพฤติกรรมที่เป็นข้อดีของตัวละครเท่านั้น
- ฝ่ายที่สวมหมวกสีดำ ให้พูดถึงพฤติกรรมที่เป็นข้อเสียของตัวละครเท่านั้น

3. ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอแนวทางการสร้างสรรค์บทละครตามความคิดของกลุ่มตน แล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้น (นักเรียนสวมหมวกสีเขียว สร้างสรรค์ความคิดใหม่ๆ)

4. ขั้นประเมินผล

สังเกตจากพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมในกลุ่ม

ชั่วโมงที่ 7

- ทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่องบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก

7. สื่อการเรียนรู้

1. สื่อ Powerpoint
2. แบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน
3. ใบงาน
4. คลิปวิดีโอ
5. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักขณ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

8. แหล่งเรียนรู้

1. สื่อออนไลน์ต่าง ๆ
2. ห้องสมุด

9. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากสื่อออนไลน์

10. บันทึกหลังการสอน (ครั้งที่ 1-2)

10.1 ผลการสอน

.....

10.2 ปัญหา

.....

10.3 ข้อเสนอแนะ

.....

บันทึกหลังการสอน (ครั้งที่ 3-4)

10.1 ผลการสอน

.....

10.2 ปัญหา

.....

10.3 ข้อเสนอแนะ

.....

บันทึกหลังการสอน (ครั้งที่ 5-6)

10.1 ผลการสอน

.....

10.2 ปัญหา

.....

10.3 ข้อเสนอแนะ

.....

บันทึกหลังการสอน (ครั้งที่ 7)

ผลจากการทำแบบทดสอบ

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวธิดารัตน์ อิมใจ)

ตำแหน่ง ครู

...../...../.....

แบบประเมินการทำงานกิจกรรมกลุ่ม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก
กลุ่มที่ สมาชิกภายในกลุ่ม

- 1 ชั้น..... เลขที่.....
 2..... ชั้น..... เลขที่.....
 3..... ชั้น..... เลขที่.....
 4..... ชั้น..... เลขที่.....
 5..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง
		3	2	1
1	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
2	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน			
3	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย			
4	มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ			
5	ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม			
	คะแนนรวม			

ลงชื่อ.....
 (.....)

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ได้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ได้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ได้	1	คะแนน

เกณฑ์คุณภาพ

13-15 = ดี 8-12 = ปานกลาง 5-7 = ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ได้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ได้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ได้	1	คะแนน

เกณฑ์คุณภาพ

13-15	= ดี
8-12	= ปานกลาง
5-7	= ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนน แบบประเมินใบงานกิจกรรม

ลำดับ ที่	ประเด็นการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ (คะแนน)		
		3	2	1
1	มีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็น	มีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็น เป็นอย่างดี	มีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็น ค่อนข้างดี	ไม่มีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็น
2	มีความ กระตือรือร้นใน การทำงาน	มีความกระตือรือร้น ในการทำงานให้ ความช่วยเหลืออย่าง ชัดเจน	มีความกระตือรือร้น ในการทำงานให้ ความช่วยเหลือใน บางโอกาส	ไม่ค่อยมีความ กระตือรือร้นในการ ทำงานให้ความ ช่วยเหลือเท่าที่ควร
3	รับผิดชอบในงานที่ ได้รับมอบหมาย	รับผิดชอบในงานที่ ได้รับมอบหมาย อย่างเต็ม ความสามารถ	รับผิดชอบในงานที่ ได้รับมอบหมาย ค่อนข้างดี	ขาดความรับผิดชอบ ในงานที่รับ มอบหมาย
4	มีขั้นตอนในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบ	มีขั้นตอนในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบอย่างมี คุณภาพ	มีขั้นตอนในการทำ งาค่อนข้างเป็นระบบ	ไม่มีขั้นตอนในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบ
5	ใช้เวลาในการ ทำงานอย่าง เหมาะสม	ใช้เวลาในการทำงาน อย่างเหมาะสมคุ้ม ค่าสูงสุด	ใช้เวลาในการทำงาน ค่อนข้างเหมาะสม	ใช้เวลาในการทำงาน ไม่เหมาะสม เท่าที่ควร

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ได้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ได้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ได้	1	คะแนน

เกณฑ์คุณภาพ

13-15 = ดี	8-12 = ปานกลาง	5-7 = ปรับปรุง
------------	----------------	----------------

แบบสังเกตพฤติกรรม

ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนโดยทำเครื่องหมายถูกลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

เลขที่	พฤติกรรม															รวม	ระดับคุณภาพ	
	ความตั้งใจ ในการทำงาน			ความ รับผิดชอบ			การตรงต่อ เวลา			ความสำเร็จของ กิจกรรม			ความอดทน ต่ออุปสรรค ในการทำงาน					
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
20																		
21																		
22																		
23																		
24																		
25																		
26																		
27																		

เกณฑ์การประเมินให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

การตัดสินคุณภาพ

น้ำหนัก 3 หมายถึง ระดับคุณภาพ ดี 11-15 คะแนน

น้ำหนัก 2 หมายถึง ระดับคุณภาพ ปานกลาง 6-10 คะแนน

น้ำหนัก 1 หมายถึง ระดับคุณภาพ ควรปรับปรุง 1 - 5 คะแนน

ใบความรู้ การคิดแบบหมวกหกใบ

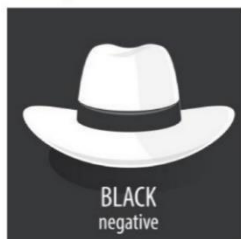
"Six Thinking Hats" หรือการคิดแบบหมวกหกใบ เป็นวิธีคิดที่มีมุมมองแบบ "รอบด้าน" คือเน้นการคิดที่ครอบคลุมเพื่อไม่ให้เกิดการตกหล่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นการจัดระเบียบการคิด ทำให้การคิดมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้หมวก 6 ใบเป็นตัวนำเสนองานเลือกที่เป็นไปได้ตามมุมมองต่างๆ ของปัญหา โดยหมวกแต่ละใบจะแทนพลังของการคิดจะมุ่งเน้นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งเป็นการเฉพาะ ซึ่งจะทำให้ความเห็นและความคิดสามารถแสดงออกได้อย่างอิสระ มีความครอบคลุม ลดความขัดแย้งที่ไม่จำเป็น และยังสามารถดึงเอาศักยภาพของแต่ละคนมาใช้ได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย

White Hat หมวกสีขาว หมายถึง ข้อเท็จจริงที่เป็นกลาง การให้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผลการศึกษาวิจัยหรือตัวเลขต่าง ๆ การที่ผู้คิดสวมหมวกสีขาวนั้นหมายความว่าผู้คิดกำลังต้องการข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและเป็นกลางโดยปราศจากความรู้สึก ทัศนคติและความคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้ร่วมประชุม

Red Hat หมวกสีแดง หมายถึงการแสดงออกตามอารมณ์และความรู้สึก รวมไปถึงสัญชาตญาณและกลางสังหรณ์ต่าง ๆ เมื่อผู้คิดสวมหมวกสีนี้ จะเป็นการกำหนดให้ผู้คิดสามารถแสดงความรู้สึกกับเรื่องดังกล่าว ว่าชอบหรือไม่ชอบ ดีหรือไม่ดี โดยไม่ต้องคำนึงถึงเหตุผลต่าง ๆ

Black Hat หมวกสีดำ หมายถึงความคิดเชิงลบ การปฏิเสธ เป็นการบอกถึงสิ่งที่ไม่เหมาะสม สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ จุดด้อย อุปสรรคและข้อจำกัดต่าง ๆ โดยมีเหตุผลประกอบ ซึ่งเมื่อผู้คิดใส่หมวกสีดำนั้นหมายความว่าผู้คิดจำเป็นต้องชี้ว่าสิ่งใดผิด สิ่งใดไม่สอดคล้องและสิ่งใดใช้ไม่ได้ เพื่อช่วยให้การปฏิบัติตามแนวคิดไม่เกิดความสุขเปล่าหรือสูญเสียโดยไม่จำเป็น

Yellow Hat หมวกสีเหลือง เป็นตัวแทนของการมองโลกในแง่ดี การคิดถึงจุดเด่น โอกาส สิ่งที่เป็นประโยชน์ ในเชิงบวก ที่ผสมผสานความสงสัยใคร่รู้ ความสุข และความต้องการที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดขึ้น อย่างมีความหวัง เมื่อกำหนดให้ผู้คิดสวมหมวกสีนี้ นั้นหมายความว่าผู้คิดต้องการข้อมูลที่เป็นความหวังในแง่ดี ที่เป็นจุดเด่นและโอกาสที่สามารถนำมาพัฒนาได้

Green Hat หมวกสีเขียว เป็นตัวแทนของความเจริญงอกงาม ความคิดริเริ่ม ใหม่ ๆ ความคิดสร้างสรรค์ การคิดนอกกรอบ โดยใช้ประสบการณ์ของตัวเอง การสวมใส่หมวกสีเขียวของผู้คิด คือการที่ผู้คิดดำเนินความคิดต่อเรื่องราวต่าง ๆ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และความคิดริเริ่มใหม่ ๆ เพื่อนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

Blue Hat หมวกสีน้ำเงิน หมายถึงการควบคุมและการบริหารกระบวนการคิด ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องของความคิดรวบยอด ข้อเสนอ การยุติข้อขัดแย้ง การมองเห็นภาพ และการดำเนินการที่มีขั้นตอนเป็นระบบ เมื่อผู้คิดใช้หมวกน้ำเงิน นั้นหมายความว่า ถึงเวลาแล้วที่จะต้องพิจารณาเรื่องนี้อย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อหาข้อสรุปที่ชัดเจน หมวกสีน้ำเงินจึงมีบทบาทของหัวหน้า ทำหน้าที่ควบคุมบทบาทของสมาชิก ควบคุมการดำเนินการประชุม การอภิปราย รวมถึงควบคุมการใช้กระบวนการคิด การสรุปผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครเรื่องเห็นแก่ลูก โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ

สมาชิกในกลุ่ม ชั้น.....

หมวกสีน้ำเงิน

พระยาภักดีนฤนาถ

เห็นแก่ลูก

หมวกสีเขียว

บุคลิกของพระยาภักดีนฤนาถเป็นอย่างไร

หากนักเรียนเป็นพระยาภักดีนฤนาถจะแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไร

หมวกสีเหลือง

หมวกสีขาว

นักเรียนคิดว่าข้อดีของพระยาภักดีนฤนาถมีอะไรบ้าง

พระยาภักดีนฤนาถมีประวัติความเป็นมาอย่างไร

หมวกสีดำ

หมวกสีแดง

นักเรียนคิดว่าข้อเสียของพระยาภักดีนฤนาถมีอะไรบ้าง

นักเรียนชอบหรือไม่ชอบตัวละคร พระยาภักดีนฤนาถ จงให้เหตุผล

วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครเรื่องเห็นแก่ลูก โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ

สมาชิกในกลุ่ม ชั้น.....

หมวกสีน้ำเงิน

นายล้ำ

เห็นแก่ลูก

หมวกสีเขียว

บุคลิกของนายล้ำเป็นอย่างไร

หากนักเรียนเป็นนายล้ำจะบอกความจริงกับ แม่ลออหรือไม่

หมวกสีเหลือง

หมวกสีขาว

นักเรียนคิดว่าข้อดีของนายล้ำมีอะไรบ้าง

นายล้ำมีประวัติความเป็นมาอย่างไร

หมวกสีดำ

หมวกสีแดง

นักเรียนคิดว่าข้อเสียของนายล้ำมีอะไรบ้าง

นักเรียนชอบหรือไม่ชอบตัวละคร นายล้ำ จงให้เหตุผล

สมาชิกในกลุ่ม ชั้น.....

วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครเรื่องเห็นแก่ลูก โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ

สมาชิกในกลุ่ม ชั้น.....

หมวกสีน้ำเงิน

บุคลิกของแม่ล่อเป็นอย่างไร

หมวกสีเหลือง

นักเรียนคิดว่าข้อดีของแม่ล่อมีอะไรบ้าง

หมวกสีดำ

นักเรียนคิดว่าข้อเสียของแม่ล่อมีอะไรบ้าง

แม่ล่อ
เห็นแก่ลูก

หมวกสีเขียว

หากแม่ล่อรู้ความจริงว่านายล้าเป็นพ่อแท้ ๆ นักเรียนคิดว่าเรื่องนี้จะจบอย่างไร

หมวกสีขาว

แม่ล่อมีประวัติความเป็นมาอย่างไร

หมวกสีแดง

นักเรียนชอบหรือไม่ชอบตัวละคร แม่ล่อ จงให้เหตุผล

วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครเรื่องเห็นแก่ลูก โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ

สมาชิกในกลุ่ม ชั้น.....

หมวกสีน้ำเงิน

บุคลิกของอ้ายคำเป็นอย่างไร

หมวกสีเหลือง

นักเรียนคิดว่าข้อดีของอ้ายคำมีอะไรบ้าง

หมวกสีดำ

นักเรียนคิดว่าข้อเสียของอ้ายคำมีอะไรบ้าง

อ้ายคำ
เห็นแก่ลูก

หมวกสีเขียว

หากนักเรียนเป็นอ้ายคำจะให้นายล้าเข้าบ้านพระยาภักดิ์หรือไม่เพราะอะไร

หมวกสีขาว

จากเนื้อเรื่อง อ้ายคำเป็นบ่าวที่ดีหรือไม่ อย่างไร

หมวกสีแดง

นักเรียนชอบหรือไม่ชอบตัวละคร อ้ายคำ จงให้เหตุผล

สมาชิกในกลุ่ม ชั้น.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 บทพากย์เอราวัณ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา 7 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม. 3/5 วิเคราะห์ วิสารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น

ท 1.1 ม. 3/6 ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนในเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม. 3/7 วิเคราะห์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง

ท 1.1 ม. 3/8 วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม. 3/9 ตีความและประเมินคุณค่า และแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

ท 5.1 ม. 3/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น

ท 5.1 ม. 3/2 วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท 5.1 ม. 3/3 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอ่านและเล่าเรื่องได้ตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่องบทพากย์เอราวัณ (K)

2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ วรรณคดีด้านวรรณศิลป์ สภาพสังคม ความเชื่อ ประเพณีวิถีชีวิต (P)

3. นักเรียนสามารถนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ตัวละคร และการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (P)

4. นักเรียนสามารถเขียนและพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุและผล (P)

5. นักเรียนตีความและประเมินคุณค่า และแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต (P)

6. นักเรียนเห็นคุณค่าและมีความภาคภูมิใจในวรรณคดีไทย (A)

3. สารสำคัญ

การอ่านตีความบทร้อยกรองและวิเคราะห์บทร้อยกรอง เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องอ่านอย่างละเอียดเพื่อพิจารณาถึงจุดประสงค์ที่ผู้แต่งต้องการสื่อ สามารถลำดับเหตุการณ์ สรุปใจความสำคัญ แสดงความคิดเห็นและสามารถบอกข้อคิดเห็นของเรื่องโดยผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์

4. สารการเรียนรู้

บทพากย์เอราวัณ

5. หลักฐานของการเรียนรู้

5.1 ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. แบบทดสอบ
2. ใบงานวิเคราะห์ตามแนวคิดหมวกความคิดหกใบ

5.2 การวัดและประเมินผล

1. ตรวจแบบทดสอบ
2. ตรวจใบงานวิเคราะห์ตามแนวคิดหมวกความคิดหกใบ
3. สังเกตพฤติกรรมการเรียน
4. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบหมวกความคิดหกใบ

ชั่วโมงที่ 1

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องบทพากย์เอราวัณ
2. ครูเปิดคลิปวิดีโอการอ่านบทอาขยานให้นักเรียนดู และการพากย์โขนในแบบต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนลองฝึกการอ่านตามความสนใจ ทั้งอ่านแบบทำนองเสนาะ หรืออ่านแบบพากย์โขน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น

2. ขั้นตอนการสอน

แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน แบบคละความสามารถเก่ง - กลาง- อ่อน หลังจากนั้นให้นักเรียนดู ภาพช้างเอราวัณ จาก Powerpoint พูดคุยกับนักเรียนถึงรูปร่าง ลักษณะเด่นที่ปรากฏ หรือคตินิยม ความเชื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับช้างเอราวัณ โดยในขั้นตอนนี้ครูตกลงกับนักเรียนทุกกลุ่มว่า สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะสวมหมวกสีขาว เพื่ออธิบายถึงสิ่งที่พบเห็นในภาพตามความเป็นจริงเท่านั้น เช่น บอกสี บอกลักษณะ บอกรูปร่าง จากภาพ และคำประพันธ์ที่บรรยายช้างเอราวัณ

3. ขั้นสรุป

ตัวแทนกลุ่มนำเสนอข้อมูลในใบงานที่ 1 ครูและนักเรียนสรุปข้อมูลร่วมกันอีกครั้ง

4. ชั้นประเมินผล

ตรวจใบงานที่ 1

ชั่วโมงที่ 2

1. ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนและอ่านบทอาขยานอีกครั้ง

2. ชั้นดำเนินการสอน

2.1 แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน แบบคละความสามารถเก่ง - กลาง- อ่อน ครูอธิบายเนื้อเรื่องย่อๆ ของ บทพากย์เอราวัณให้นักเรียนฟัง

2.2 ใช้เกมเปิดแผ่นป้ายตัวละคร เพื่อให้ให้นักเรียนร่วมกันทายตัวละครในเรื่อง

2.3 แต่ละกลุ่มจับฉลากเลือกตัวละคร เช่น ช้างเอราวัณ พระราม พระลักษมณ์ สุครีพ อินทรชิต เป็นต้น

2.4 ตกลงกับนักเรียนทุกกลุ่มว่า ชั่วโมงนี้ทุกกลุ่มจะสวมหมวกสีแดง เพื่อบอกความรู้สึกว่าชอบหรือไม่ชอบตัวละครที่กลุ่มตนเองได้รับไป เช่น นักเรียนชอบ/ไม่ชอบบทบาทของพระราม เพราะอะไร

3. ชั้นสรุป

ตัวแทนกลุ่มนำเสนอข้อมูลในใบงานที่ 2 ครูและนักเรียนสรุปข้อมูลร่วมกันอีกครั้ง

4. ชั้นประเมินผล

ตรวจใบงานที่ 2

ชั่วโมงที่ 3

1. ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

เล่นเกมทายคำศัพท์ในเนื้อเรื่องจากสัญลักษณ์ภาพ เพื่อให้นักเรียนรู้จักคำศัพท์ก่อนอ่านแปลความอ่านตีความบทร้อยกรอง

2. ชั้นดำเนินการสอน

2.1 แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน แบบคละความสามารถเก่ง - กลาง- อ่อน ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาจับฉลากเพื่อถอดความคำประพันธ์

2.2 ชั่วโมงนี้ครูกำหนดให้นักเรียนทุกกลุ่มสวมหมวกสีฟ้า เพื่อให้ข้อมูลการถอดความเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสรุปข้อมูลก่อนนำเสนอลงในใบงานที่ 3 ได้ถูกต้อง ครูช่วยแนะนำให้ข้อเสนอแนะถึงการใช้คำและการเรียบเรียงข้อความ

2.3 ตัวแทนกลุ่มนำเสนอการถอดความคำประพันธ์ให้เพื่อน ๆ ในห้องฟัง

3. ชั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและให้ข้อเสนอแนะการนำเสนอข้อมูลของแต่ละกลุ่ม

4. ชั้นประเมินผล

ประเมินจากการนำเสนองานหน้าชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ 4

1. ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิมเรื่องการถอดความคำประพันธ์ “บทพากย์เอราวัณ” จากชั่วโมงที่ 3 เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามหากมีข้อสงสัยต่าง ๆ

2. ชั้นดำเนินการสอน

2.1 แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน แบบคละความสามารถเก่ง - กลาง- อ่อน

2.2 ชั่วโมงนี้ครูกำหนดให้นักเรียนทุกกลุ่มต้องแบ่งสมาชิกในกลุ่มออกเป็น 2 ฝ่าย คือฝ่ายสวมหมวกสีเหลือง และฝ่ายสวมหมวกสีดำ เพื่ออภิปรายความคิดเห็นจากประเด็นที่กำหนดให้ “ให้แต่ละกลุ่มแสดงความคิดเห็นถึงการกระทำของตัวละครในเรื่อง”

- ฝ่ายที่สวมหมวกสีเหลือง ให้พูดถึงพฤติกรรมที่เป็นข้อดีของตัวละครเท่านั้น
- ฝ่ายที่สวมหมวกสีดำ ให้พูดถึงพฤติกรรมที่เป็นข้อเสียของตัวละครเท่านั้น

3. ชั้นสรุป

นักเรียนทุกกลุ่มบันทึกข้อมูลลงในใบงานที่ 4 หลังจากที่ได้ช่วยกันสรุปแล้ว

4. ชั้นประเมินผล

สังเกตจากพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมในกลุ่ม

ชั่วโมงที่ 5

1. ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนชมคลิปการแสดงโขนตอน ศักอินทรชิต ซึ่งมีเนื้อหากล่าวถึง ช้างเอราวัณและตรงกับคำประพันธ์ในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักขณ์ ความยาวประมาณ 10 นาที

2. พูดคุยถึงเหตุการณ์ในคลิปวิดีโอ เพื่อเป็นการทบทวนเนื้อเรื่อง

2. ชั้นดำเนินการสอน

2.1 ทบทวนถึงกิจกรรมในชั่วโมงเรียนที่ 4

2.2 ให้นักเรียนที่สวมหมวกสีเหลือง และสีดำของแต่ละกลุ่มรวมกัน จะได้ กลุ่มใหญ่ 2 กลุ่ม หลังจากนั้นให้นักเรียนหมวกสีเหลือง แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกลุ่ม หากข้อมูลซ้ำให้ตัดออก ข้อมูลที่ไม่ซ้ำนำไปเขียนในแผ่นกระดาษพิมพ์เขียว ที่ครูเตรียมไว้ให้

- ฝ่ายที่สวมหมวกสีเหลือง ให้พูดถึงพฤติกรรมที่เป็นข้อดีของตัวละครเท่านั้น
- ฝ่ายที่สวมหมวกสีดำ ให้พูดถึงพฤติกรรมที่เป็นข้อเสียของตัวละครเท่านั้น

เมื่อเขียนเสร็จและตรวจทานการสะกดคำเรียบร้อยแล้ว ให้นำไปติดไว้บนกระดานหน้าห้อง กลุ่มหมวกสีดำปฏิบัติเช่นเดียวกัน

2.3 ตัวแทนแต่ละสื่อนำเสนอข้อมูลของตน

3. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึง ข้อดี - ข้อเสียของตัวละครอีกครั้ง

4. ขั้นประเมินผล

สังเกตจากพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ 6

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. เล่นเกมแฟนพันธุ์แท้ตัวละคร วรรณคดี รามเกียรติ์ เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนและเชื่อมโยงเข้าสู่การทบทวนเนื้อเรื่อง

2. ขั้นดำเนินการสอน

2.1 ทบทวนถึงเนื้อเรื่อง “บทพากย์เอราวัณ” และบทบาทของตัวละครแต่ละตัว อีกครั้ง

2.2 ทบทวนกับนักเรียนถึงบทบาทและหน้าที่ของการวิเคราะห์เรื่องราวในบทพากย์เอราวัณตามหมวดทั้งหกสี

2.3 แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน แบบคละความสามารถเก่ง - กลาง- อ่อน

2.4 ชั่วโมงนี้ให้กำหนดให้ทุกกลุ่มสวมหมวกสีเขียว (ความคิดสร้างสรรค์) ซึ่งเป็นหมวกสีสุดท้าย โดยครูกำหนดคำถามให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นดังนี้

- หากนักเรียนเป็นพระราม นักเรียนจะแก้ไขสถานการณ์ในเรื่องอย่างไร
- หากนักเรียนเป็นพระลักษมณ์ จะคิดประดิษฐ์อาวุธอะไรเพื่อต่อสู้กับอินทรชิต เพราะอะไร (มีข้อกำหนดว่าอาวุธนั้นต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ)
- หนุมานเป็นผู้ช่วยพระรามมีฤทธิ์และกำลังมาก หากนักเรียนมีผู้ช่วย เช่น หนุมาน นักเรียนอยากให้หนุมานช่วยสร้างอะไรให้กับประเทศไทย
- อินทรชิตเลือกแปลงกายเป็นพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณที่สง่างาม เพื่อลวงตาทัพของพระรามให้หลงกล และทำได้สำเร็จ หากนักเรียนเป็นอินทรชิตจะวางแผนกลศึกครั้งนี้อย่างไร (ให้เลือกใช้เทคโนโลยีได้ 1 อย่าง)

2.5 นักเรียนบันทึกข้อมูลลงในใบงานที่ 5

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำใบงานไปติดไปไว้ที่บอร์ดในห้องเรียน และให้แต่ละกลุ่มผลัดกันอ่าน

4. ขั้นประเมินผล

ให้นักเรียนประเมินผลงานของแต่ละกลุ่ม โดยมีข้อกำหนดว่า ทุกคนมีคะแนนเป็นดาวคนละ 1 ดวง หากชอบคำตอบข้อใดให้นำดาวไปติดที่ข้อนั้น ๆ และห้ามติดดาวให้กลุ่มตนเอง สำหรับครูมี 3 ดาวกลุ่มที่ได้รับดาวมากที่สุด ใบงานนี้ได้คะแนนเต็ม

ชั่วโมงที่ 7

ทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่องบทบาทภัยเฮอร์คิวลีส

7. สื่อการเรียนรู้

1. สื่อ Powerpoint
2. แบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน
3. ใบงาน
4. คลิปวิดีโอ

8. แหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักขณ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. สื่อออนไลน์ต่าง ๆ
3. ห้องสมุด

9. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากสื่อออนไลน์

10. บันทึกหลังการสอน (ครั้งที่ 1)

10.1 ผลการสอน

.....

10.2 ปัญหา

.....

10.3 ข้อเสนอแนะ

.....

บันทึกหลังการสอน (ครั้งที่ 2)

10.1 ผลการสอน

.....

10.2 ปัญหา

.....

10.3 ข้อเสนอแนะ

.....

บันทึกหลังการสอน (ครั้งที่ 3)

10.1 ผลการสอน

.....

10.2 ปัญหา

10.3 ข้อเสนอแนะ

บันทึกหลังการสอน (ครั้งที่ 4)

10.1 ผลการสอน

10.2 ปัญหา

10.3 ข้อเสนอแนะ

บันทึกหลังการสอน (ครั้งที่ 5)

10.1 ผลการสอน

10.2 ปัญหา

10.3 ข้อเสนอแนะ

บันทึกหลังการสอน (ครั้งที่ 6)

10.1 ผลการสอน

10.2 ปัญหา

10.3 ข้อเสนอแนะ

บันทึกหลังการสอน (ครั้งที่ 7)

10.1 ผลการสอน

10.2 ปัญหา

10.3 ข้อเสนอแนะ

แบบประเมินการทำงานกิจกรรมกลุ่ม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง บทพากย์เอราวัณ

กลุ่มที่ สมาชิกภายในกลุ่ม

- 1 ชั้น..... เลขที่.....
 2..... ชั้น..... เลขที่.....
 3..... ชั้น..... เลขที่.....
 4..... ชั้น..... เลขที่.....
 5..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง
		3	2	1
1	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
2	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน			
3	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย			
4	มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ			
5	ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม			
	คะแนนรวม			

ลงชื่อ.....
(.....)

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ได้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ได้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ได้	1	คะแนน

เกณฑ์คุณภาพ

13-15 = ดี 8-12 = ปานกลาง 5-7 = ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ได้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ได้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ได้	1	คะแนน

เกณฑ์คุณภาพ

13-15	= ดี
8-12	= ปานกลาง
5-7	= ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนน แบบประเมินใบงานกิจกรรม

ลำดับ ที่	ประเด็นการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ (คะแนน)		
		3	2	1
1	มีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็น	มีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นเป็น อย่างดี	มีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นค่อนข้างดี	ไม่มีส่วนร่วมใน การแสดงความ คิดเห็น
2	มีความ กระตือรือร้นใน การทำงาน	มีความกระตือรือร้น ในการทำงานให้ความ ช่วยเหลืออย่างชัดเจน	มีความกระตือรือร้นใน การทำงานให้ความ ช่วยเหลือในบางโอกาส	ไม่ค่อยมีความ กระตือรือร้นใน การทำงานให้ ความช่วยเหลือ เท่าที่ควร
3	รับผิดชอบในงานที่ ได้รับมอบหมาย	รับผิดชอบในงานที่ ได้รับมอบหมายอย่าง เต็มความสามารถ	รับผิดชอบในงานที่ ได้รับมอบหมาย ค่อนข้างดี	ขาดความ รับผิดชอบใน งานที่รับ มอบหมาย
4	มีขั้นตอนในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบ	มีขั้นตอนในการ ทำงานอย่างเป็นระบบ อย่างมีคุณภาพ	มีขั้นตอนในการทำงา ค่อนข้างเป็นระบบ	ไม่มีขั้นตอนใน การทำงานอย่าง เป็นระบบ
5	ใช้เวลาในการ ทำงานอย่าง เหมาะสม	ใช้เวลาในการทำงาน อย่างเหมาะสมคุ้ม ค่าสูงสุด	ใช้เวลาในการทำงาน ค่อนข้างเหมาะสม	ใช้เวลาในการ ทำงานไม่ เหมาะสม เท่าที่ควร

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ได้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ได้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ได้	1	คะแนน

เกณฑ์คุณภาพ

13-15 = ดี

8-12 = ปานกลาง

5-7 = ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม
ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนโดยทำเครื่องหมายถูกลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

เลขที่	พฤติกรรม															รวม	ระดับคุณภาพ	
	ความตั้งใจ ในการทำงาน			ความ รับผิดชอบ			การตรงต่อ เวลา			ความสำเร็จของ กิจกรรม			ความอดทน ต่ออุปสรรค ในการทำงาน					
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
20																		
21																		
22																		
23																		
24																		
25																		
26																		
27																		

เกณฑ์การประเมินให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

การตัดสินคุณภาพ

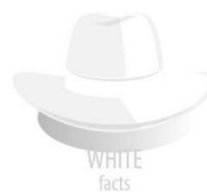
น้ำหนัก 3 หมายถึง ระดับคุณภาพ ดี 11-15 คะแนน

น้ำหนัก 2 หมายถึง ระดับคุณภาพ ปานกลาง 6-10 คะแนน

น้ำหนัก 1 หมายถึง ระดับคุณภาพ ควรปรับปรุง 1 - 5 คะแนน

ใบงานที่ 1

คิดแบบหมวกสีขาว

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ตัวละคร และการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (ทักษะคิดวิเคราะห์ด้านหลักการ)

๑ อินทรชิตบิดเบือนกายิน ทรงคชเอรಾವัน	เหมือนนงค้อมรินทร์
๑ ช่างนิมิตฤทธิแรงแข็งขัน สีสังข์สะอาดโอฬาร	เผือกผ่องผิวพรรณ
๑ สามสิบสามเศียรโสภา ดั่งเพชรรัตนรูจี	เศียรหนึ่งเจ็ดงา
๑ งาหนึ่งเจ็ดโขกขรณี เจ็ดกออุบลบันดาล	สระหนึ่งย่อมมี
๑ กอหนึ่งเจ็ดดอกดวงมัลย์ มีกลีบได้เจ็ดกลีบผกา	ดอกหนึ่งแบ่งบาน
๑ กลีบหนึ่งมีเทพธิดา แย่งน้อยลำพานงพาล	เจ็ดองค์โสภา
๑ นางหนึ่งย่อมมีบริวาร ล้วนรูปนิรมิตมาया	อีกเจ็ดเขาวมัลย์
๑ จัประบำรำรำยสายหา ทำที่ดั่งเทพอัปสร	ชำเลื่องหางตา
๑ มีวิมานแก้วงามบวร ดั่งเวไซยันต์อมรินทร์	ทุกเศศกฤษุช
๑ เครื่องประดับแก้วแก้วโกมิน สร้อยสายชนกถักทอง	ช่องหางกระวี
๑ ตาข่ายเพชรรัตนร้อยกรอ ห้อยพู่ทุกหูคชสาร	ผ้าทิพย์ปกตระพอง

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม อธิบายลักษณะของช่างเอรಾವัน จากคำประพันธ์ที่กำหนดให้ เป็นร้อยแก้ว

ใบงานที่ 2
 คิดแบบหมวกสีแดง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและสรุปร่วมกัน ว่าชอบหรือไม่ชอบตัวละครนี้เพราะเหตุใด
 จุดประสงค์การเรียนรู้ 1.2 นักเรียนสามารถตีความและประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่าง
 หลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต (ทักษะการคิดวิเคราะห์ห้ด้าน ความสำคัญ)

พระราม

ชอบบทบาทของพระรามเพราะ.....

.....

.....

ไม่ชอบบทบาทของพระรามเพราะ.....

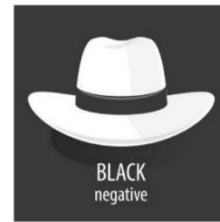
.....

.....

ใบงานที่ 4

คิดแบบหมวกสีเหลืองและสี

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มแบ่งเป็น 2 สี จำนวนเท่า ๆ กัน ฝ่ายที่สวมหมวกสีเหลืองบอกข้อดีของตัวละคร ฝ่ายที่สวมหมวกสีดำให้บอกข้อเสียของตัวละคร

จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถเขียนและพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุและผล (ทักษะคิดวิเคราะห์ ด้านความสัมพันธ์)

ข้อดีของพระลักษมณ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสียของพระลักษมณ์

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 5
คิดแบบหมวกสีเขียว

คำชี้แจง สมาชิกทุกคนในกลุ่มสวมหมวกสีเขียว และร่วมกันวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นคำถามต่อไปนี้

1. หากนักเรียนเป็นพระราม นักเรียนจะแก้ไขสถานการณ์ในเรื่องอย่างไร

(ทักษะคิดวิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์)

.....

.....

.....

2. หากนักเรียนเป็นพระลักษมณ์ จะคิดประดิษฐ์อาวุธอะไรเพื่อต่อสู้กับอินทรีชิต เพราะอะไร (มีข้อกำหนดว่าอาวุธนั้นต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ) (ทักษะคิดวิเคราะห์ด้านความสำคัญ)

.....

.....

.....

3. หนุมานเป็นผู้ช่วยพระรามมีฤทธิ์และกำลังมาก หากนักเรียนสามารถมีผู้ช่วย เช่นหนุมานได้ นักเรียนอยาก
ให้ หนุมานช่วยสร้างอะไรให้กับประเทศไทย เพราะอะไร (ทักษะคิดวิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์)

.....

.....

.....

4. อินทรีชิตเลือกแปลงกายเป็นพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณที่สง่างาม เพื่อลวงตาทัพของพระรามให้หลงกล
และทำได้สำเร็จ หากนักเรียนเป็นอินทรีชิตจะวางแผนกลศึกครั้งนี้อย่างไร (ให้เลือกใช้เทคโนโลยีได้ 1 อย่าง)
(ทักษะคิดวิเคราะห์ด้านหลักการ)

.....

.....

แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์
รายวิชาภาษาไทย ท23102
หน่วยการเรียนรู้ บทละครพูดเห็นแก่ลูก

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 20 ข้อ
2. แบบทดสอบทั้งหมดเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แต่ละข้อจะมีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
3. วิธีทำแบบทดสอบให้นักเรียนทำเครื่องหมาย **X** ลงในกระดาษคำตอบ

1. เมื่อนายล้อมาพบพระยาภักดี และแสดงความประสงค์จะขอพบแม่ลออในที่ การกระทำเช่นนี้แสดงให้เห็นว่านายล้อมีลักษณะที่ไม่ควรนำไปเป็นแบบอย่างในข้อใด

- ก. ความเห็นแก่ตัว
- ข. ความโกรธเคือง
- ค. ความใจร้อน ไม่รอบคอบ
- ง. ความรักตนเอง ไม่กลัวใคร

2. พระยาภักดีเสนอเงินจำนวนหนึ่งร้อยชั่งให้แก่นายล้อมเพื่อไม่ให้นายล้อมาแสดงตนว่าเป็นพ่อของแม่ลออจากการกระทำนี้แสดงให้เห็นว่าพระยาภักดีมีลักษณะนิสัยอย่างไร

- ก. ดูถูกคนยากจน
- ข. โอ้อวดความร่ำรวย
- ค. มีความรักและหวังดีต่อลูก
- ง. มีน้ำใจชอบช่วยเหลือคนยากจน

3. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นายล้อมาแสดงตัวในบ้านของพระยาภักดี

- ก. เพราะไม่มีทางทำมาหากิน
- ข. เพราะตั้งใจจะมาพึ่งพาลูกสาว
- ค. เพราะเป็นห่วงลูกสาวที่กำลังจะแต่งงาน
- ง. เพราะต้องการแสดงความรักของพ่อที่มีต่อลูก

4. “ดิฉันจะเข้าไปในเรือนเสี้ยที่ค่ะ คุณพ่อกับคุณอา คงอยากคุยกันอย่างผู้ชายๆ สนุกกว่า”จากบทสนทนานี้แสดงว่าแม่ล่อเป็นคนเช่นไร

- ก. เป็นคนขี้อาย
- ข. เป็นคนรู้จักกาลเทศะ
- ค. เป็นคนสุภาพอ่อนหวาน
- ง. เป็นคนไม่กล้าสู้หน้าคน

5. ลักษณะนิสัยของแม่ล่อในข้อใดที่ควรนำมาเป็นแบบอย่างมากที่สุด

- ก. การมีวาจาที่สุภาพ
- ข. การมีน้ำใจต่อผู้อื่น
- ค. การเคารพนับถือผู้ใหญ่
- ง. การกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

6. จากบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก นักเรียนคิดว่าลักษณะของตัวละครใดที่มีพฤติกรรมสอดคล้องกับชื่อเรื่อง

ก. นายล้ำ	ข. อ้ายคำ
ค. แม่ล่อ	ง. พระยาภักดี

7. จากบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก การที่นายล้ำยอมกลับโดยไม่เปิดเผยตัวให้แม่ล่อรู้ เพราะสาเหตุใดเป็นสำคัญ

- ก. เพื่อพิสูจน์ความเป็นชายชาตรี
- ข. เพื่อให้แม่ล่อมีชีวิตที่สุขสบาย
- ค. เพื่อแสดงให้เห็นว่าตนมีศักดิ์ศรี
- ง. เพื่อต้องการเอาชนะคำสบประมาทของพระยาภักดี

8. ในบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก บทสนทนาในข้อใดแสดงความคิดที่นายภ้องของพระยาภักดี

- ก. แกรับเงินร้อยชั่งแล้วรีบไปเสียเถอะ
- ข. ก็ถ้าพูดกันดีๆ ไม่ชอบก็ต้องพูดกันอย่างดียรฉาน
- ค. แกสู้ฉันไม่ได้หรอก ฤทธิ์เหล้ามันฆ่ากำลังแกเสียหมดแล้ว
- ง. เงินนะไม่เสียตายหรอก ฉันเสียตายชื่อและความสุขของแม่ล่อ

9. ใจความสำคัญของบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก คือข้อใด

- ก. คนเป็นพ่อไม่ควรทำลายลูก
- ข. จิตผ่องใสนำมาซึ่งความสุข
- ค. พ่อในอุดมคติของลูกทุกคน
- ง. จิตใจที่บริสุทธิ์ของพ่อที่มีต่อลูก

10. "ดิฉันจะเข้าไปในเรือนเสียทีค่ะ คุณพ่อกับคุณอาคงอยากคุยกันอย่างผู้ชายๆ สนุกกว่า" จากบทสนทนานี้แสดงว่าแม่ล่อเป็นคนเช่นไร

- ก. เป็นคนขี้อาย
- ข. เป็นคนรู้จักกาลเทศะ
- ค. เป็นคนสุภาพอ่อนหวาน
- ง. เป็นคนไม่กล้าสู้หน้าคน

11. บทบรรยายในบทละครพูด ข้อใดมีประโยชน์ที่สุด

- ก. เสริมเนื้อเรื่อง
- ข. เสริมบทสนทนา
- ค. เชื่อมบทสนทนา
- ง. กำกับบทให้ตัวละครแสดง

12. ข้อใดมีความสำคัญที่สุดในบทละครพูด

- ก. ฉาก
- ข. บทบรรยาย
- ค. บทสนทนา
- ง. ความสมจริง

13. บทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูกให้ประโยชน์ในข้อใดมากที่สุด

- ก. ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน
- ข. ให้ข้อคิดคติธรรมในการดำรงชีวิต
- ค. ให้ความรู้ในการประกอบอาชีพสุจริต
- ง. ให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของวรรณคดีการละคร

14. นายล้ามาหาแม่ล่อด้วยเจตนาใด

- ก. อยากเห็นหน้าลูกเพราะจากกันมานาน
- ข. อยากมาอวยพรในวันแต่งงานของลูก
- ค. อยากให้ลูกเลี้ยงตัวเองที่กำลังมาก
- ง. อยากมารับลูกไปอยู่ด้วยเพราะลูกโตเป็นสาวแล้ว

15. "น้ำเหลือง ๆ ไม่มีหรือครับ มันค่อยขึ้นอกขึ้นใจหน่อยหนึ่ง" จากบทสนทนานี้ จัดเป็นบทสนทนาที่เหมาะสมกับตัวละครในด้านใด

- ก. เหมาะสมกับนิสัยตัวละคร
- ข. เหมาะสมกับอายุตัวละคร
- ค. เหมาะสมกับฐานะตัวละคร
- ง. เหมาะสมกับสถานภาพตัวละคร

16. นิสัยของแม่ล่อที่เด่นชัด ข้อใดที่นักเรียนสามารถนำมาเป็นแบบอย่างในชีวิตได้

- ก. การมีปียวจา
- ข. การมีน้ำใจต่อผู้อื่น
- ค. การเคารพนับถือผู้ใหญ่
- ง. การกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

17. ข้อใดเป็นคำกล่าวที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์

- ก. แกไม่ต้องมานั่งคอยอยู่กับฉันหรอก มีธุระอะไรก็ไปทำเสียเถอะ
- ข. ถ้าจะต้องคอยอยู่เพราะฉันล่ะก็ ฉันขอบอกว่าไม่จำเป็นแกจะไปได้
- ค. ฮะ ฮะ ฮะ แกเห็นท่าทางฉันมันไม่ได้การกระมัง
- ง. แต่ที่จริงฉันนะเป็นผู้ตีเหมือนกัน มีตระกูลไม่ต่ำไม่เลวไปกว่าเจ้าคุณภักดีเลย

18. เพราะเหตุใดพระยาภักดี ฯ จึงให้เงินนายกล้าและขอร้องแกมบังคับให้รับหนีไป

- ก. ให้ไปตั้งตัวใหม่
- ข. ให้ตอบแทนที่สำนักตัวได้
- ค. ตอบแทนนายกล้าที่ยกแม่ล่อให้
- ง. ให้เป็นสินน้ำใจในฐานะเพื่อนเก่า

19. ข้อใดที่แสดงให้เห็นค่านิยมของสังคมไทย ที่ปรากฏในเรื่อง ตามข้อความนี้ "ตามธรรมเนียมไทยแท้แต่โบราณ ใครมาถึงเรือนชานต้องต้อนรับ"

- ก. จัดพิธีแต่งงาน
- ข. ต้อนรับผู้มาเยือน
- ค. การแบ่งชนชั้นในสังคม
- ง. การเคารพนับถือผู้อาวุโส

20. การที่อ้ายคำไม่ไวใจนายล้าเมื่อพบกันครั้งแรกเพราะเหตุใด

ก. นายล้ามีอาการมึนเมา

ข. นายล้ามีกิริยาอาการน่ากลัว

ค. นายล้าแต่งกายค่อนข้างจะปอน ๆ

ง. นายล้า หน้าแก่ ผม หงอก หน้าย่น

แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์
รายวิชาภาษาไทย ท23102
หน่วยการเรียนรู้ บทพากย์เอราวัณ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 20 ข้อ
2. แบบทดสอบทั้งหมดเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
แต่ละข้อจะมีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
3. วิธีทำแบบทดสอบให้นักเรียนทำเครื่องหมาย **X** ลงในกระดาษคำตอบ

1. เหตุที่พระลักษมณ์ต้องสรของอินทรชิตเพราะเหตุใด

ก. ไวใจศัตรู	ข. ไม่ทันระวังตัว
ค. มีอาวุธน้อยกว่า	ง. พระรามไม่ช่วย

พิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 2

๑ ทรงเครื่องศัสตราแยงยล ฤจะกลับเป็นกล
ไปเข้าด้วยราพณ์อาธรรม์

2. บทประพันธ์นี้เป็นคำกล่าวของตัวละครใดในเรื่องรามเกียรติ์

ก. สุครีพ	ข. ทศกัณฐ์
ค. อินทรชิต	ง. พระอินทร์

3. การที่อินทรชิตได้รับสรแล้วแผลงไปยังพระลักษมณ์จนล้มลงนั้น สะท้อนแง่คิดข้อใดชัดเจนที่สุด

- ก. การใช้ชีวิตอย่างมีสติ
- ข. สงครามคือความสูญเสีย
- ค. ความกตัญญูคือเครื่องหมายของคนดี
- ง. การให้อ่านาแก่บุคคลใดควรไตร่ตรองให้ดี

4. จากวรรณคดีเรื่องบทพากย์เอราวัณ ได้แสดงคุณค่าของวรรณคดีในข้อใดเด่นชัดที่สุด

- ก. ชี้ให้เห็นบาปบุญคุณโทษ
- ข. แสดงบุญญาธิการของรัชกาลที่ 1
- ค. แสดงให้เห็นว่าความสงบของบ้านเมืองจะส่งผลให้วรรณคดีรุ่งเรือง
- ง. เป็นต้นแบบทางด้านกลวิธีการประพันธ์ให้แก่วรรณคดีในยุคหลัง

5. บทพากย์เอราวัณมีคุณค่าทางวรรณศิลป์ข้อใดเด่นชัดที่สุด

- ก. การใช้สาธกโวหาร
- ข. การใช้อุปมาโวหาร
- ค. การใช้เทศนาโวหาร
- ง. การใช้พรรณนาโวหาร

พิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 6

๑ เครื่องประดับแก้วแก้วโกมิน	ช่องทางกระวี
สร้อยสายชนกถักทอง	
๑ ตาข่ายเพชรรัตนร้อยกรอง	ผ้าทิพย์ปกตระพอง
ห้อยพู่ทุกหูกุศสาร	
๑ โล่ห์นสารถึขุนมาร	เป็นเทพบุตรควาญ
ขับท้ายที่นั่งข้างทรง	

6. สาระสำคัญของบทประพันธ์ข้างต้นคืออะไร

- ก. เครื่องประดับกระบวนทัพพระลักษมณ์
- ข. เครื่องประดับกระบวนทัพพระราม
- ค. เครื่องประดับช้างเอราวัณ
- ง. เครื่องประดับบนกหัสติอินทร

7. ข้อคิดคติเตือนใจที่ได้รับจากเรื่อง “บทพากย์เอราวัณ” ให้คุณค่าทางด้านสังคมคือข้อใด

- ก. โทษของความประมาทที่เกิดจากความลุ่มหลง
- ข. การมัวเมาในเครื่องดีมีสุราเมรัยนำไปสู่หายนะ
- ค. ความสามัคคีเป็นหนทางสู่ความสำเร็จ
- ง. ความเพียรพยายามเป็นหนทางสู่ความสำเร็จ

8. บทพากย์เอราวัณมีความโดดเด่นในด้านใด

- ก. การใช้ภาษาที่สวยงามในการเล่าเรื่องหรือดำเนินเรื่อง
- ข. การใช้ภาษาในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร
- ค. การใช้ภาษาที่มีความหมายลึกซึ้งในการบรรยายเรื่องที่มีความยิ่งใหญ่อลังการ
- ง. การใช้ภาษาแสดงให้เห็นลีลาการเคลื่อนไหวของตัวละครและรายละเอียดของฉาก

9. คำประพันธ์ในข้อใดให้ความรู้สึกที่ฮึกเหิม

ก. เทียมสินธพอาชาไนย
ชั้นหุระเหิดหฤหรรษ์	เริงร้องถวายชัย
ข. มาตลีสารถีเทวีญ
ขับรมกลางจตุรงค์	กรกุมพระขรรค์
ค. เสี่ยงพลโห่ร้องเอาชัย
พิภพเพียงทำลาย	เลื่อนลั่นสนั่นใน
ง. อึงอินทเกรตีระงม
ประสานเสนาะในไพร	แตรสังข์เสียงประสม

10. ๑ เครื่องประดับแก้วแก้วโกมิน
สร้อยสายชนกัถทอง”

คำประพันธ์ข้างต้นเป็นรสรพรรณคดีใด

- ก. เสาวรจนีย์
ข. นารีปราโมทย์
ค. พิโรธวาที
ง. สัลลาปังคพิสัย

11. ข้อใดเป็นโวหารต่างชนิดกับข้ออื่น

ก. อินทรชิตบิดเปื้อนกายิน
ทรงคชเอราวัณ	เหมือนองค์อมรินทร์
ข. สามสิบสามเศียรโสภา
ตั้งเพชรรัตนรูจี	เศียรหนึ่งเจ็ดงา
ค. มีวิมานแก้วงามบวร
ตั้งเวไชยันต์อมรินทร์	ทุกเกศกุญชร
ง. ตาข่ายเพชรรัตน์ร้อยกรอง
ห้อยพู่ทุกหุคซสาร	ผ้าทิพย์ปกตะพอง

12. ข้อใดมีความหมายต่างจากพวก

ก. กบิล	ข. วานร
ค. กระบี่	ง. อหิงสา

13. คำประพันธ์ในข้อใดแสดงถึงเวลาเช้า

- ก. ดูเหว่าเร้าเร่งพระสุริย์ศรี ไก่ขันปีกตี
 กู่ก้องในท้องดงดาน
- ข. ผึ้งหมู่คณาเหมหงส์ ร่อนราถาลง
 แทรกไซในสร้อยสุมาลี
- ค. เตือนดาวดับเศร้าแสงใส สร้างแสงอโณทัย
 ก็ผ่านพยับรองเรือง
- ง. อากาศก้องโกลาหล โลกสิ้นอิงอล
 อำนาจสะท้อนธรณี

ใช้คำประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 14

- ๑ ผึ้งหมู่คณาเหมหงส์ ร่อนราถาลง
 แทรกไซในสร้อยสุมาลี
- ๒ ดูเหว่าเร้าเร่งพระสุริย์ศรี ไก่ขันปีกตี
 กู่ก้องในท้องดงดาน
- ๓ ปักขาศันตาขันขาน หาคู่เคียงประสาน
 สำเนียงเสนาะในไพร

14. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับคำประพันธ์ข้างต้น

- ก. เป็นฉากพรรณนาตอนที่พระรามตื่น
- ข. เป็นบทพรรณนาธรรมชาติยามเช้า
- ค. มีการเลียนเสียงธรรมชาติ
- ง. ใช้รสวรรณคดีเสาวรจนี

15. ข้อใดเมื่อมาเรียงใหม่จะเป็นคำประพันธ์ ชนิดเดียวกับบทพากย์เอราวัณ

- ก. รักเธอดังดวงอาทิตย์แต่ใจเธอปิดเข้าไปใกล้ชิดไม่ได้
- ข. รักที่ตามหาหรือเพียงลวงตาปัจจุบันเตือนว่าไม่มีจริง
- ค. ความรักที่ดีอยู่ที่ไหนอย่ารู้ใครนำไปจากใจฉัน
- ง. ไม่มาหากก็ได้แต่คงให้พร่าเพรียกถึง

16. บทประพันธ์ใดแสดงอำนาจของเสียงได้มากที่สุด

ก. เทียมสินธพอาชาไนย
ชั้นหุระเห็ดหุหรรษ์	เริงร้องถวายชัย
ข. ปักษาศีนาตาขันชาน
สำเนียงเสนาะในไพร	หาคู่เคียงประสาน
ค. เสียงพลโห่ร้องเอาชัย
พิภพเพียงทำลาย	เลื่อนลั่นสนั่นใน
ง. อึงอินทเกรีตีระงม
ประสานเสนาะในไพร	แตรสังข์เสียงประสม

**17. การที่พระลักษมณ์และพลวานรหลงใหลความงดงามและความยิ่งใหญ่ของกองทัพพระอินทร์
แปลงจนต้องศพรพหมาสตร์ของอินทรชิต แสดงถึงข้อคิดใด**

- ก. ธรรมะย่อมชนะอธรรม
ข. ความกตัญญูยอมทำให้พินัย
ค. คนดีตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้
ง. ความประมาทย่อมนำมาซึ่งผลร้าย

18. ข้อใดแสดงภาพเคลื่อนไหวชัดเจนที่สุด

ก. เมื่อนั้นพระศรีอนุชา
ตรัสถามสุครีพขุนพล	เอื่อนอรรถวิจนา
ข. ล้วนถืออาวุธเกรียงไกร
พระขรรค์คทาถ้วนตน	โตมรศรชัย
ค. บรรดาโยธาจตุรงค์
เป็นเทพไทเทวัญ	เปลี่ยนแปลงกายคง
ง. จับระบ่ำรำร้ายสายหา
ทำที่ตั้งเทพอัปสร	ชำเลื่องหางตา

19. คำประพันธ์ ข้อใดไม่สะท้อนคุณค่าด้านสังคม

ก. เทียมสินธพอาชาไนย	เริงร้องถวายชัย
ชั้นหุระเหิดเหตุหรรษ์	
ข. อากาศบดบังสุริย์ศรี	เทวัญจันทรี
ทุกชั้นอำนาจอวยชัย	
ค. ทัพหน้าอารักขไพโรสถ์	ทัพหลังสุบรรณ
กินนรนาคนาคา	
ง. พระผู้เรืองฤทธิแข็งขัน	คอยดูสำคัญ
อย่าไว้พระทัยไพร่	

20. จากเรื่องบทพากย์เอราวัณข้อใดเป็นไม่ ควรนำมาเป็นญาติติในการโต้วาที

- ก. เล่ห์กลดีกว่าเก่งกาจ
 ข. ช้างเอราวัณนำเกลียดมากกว่าสวยงาม
 ค. อินทรชิตเก่งกว่าพระลักษมณ์
 ง. ชัยชนะสำคัญกว่าวิธีการ

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	IOC	การแปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	จุดประสงค์การเรียนรู้						
1.1	สอดคล้องกับตัวชี้วัดตาม หลักสูตรแกนกลางฯ	+1	+1	+1	3	1.00	มีความ เหมาะสม สามารถ นำไปใช้ได้
1.2	เขียนครอบคลุมทั้งด้าน K, P และ A	+1	+1	+1	3	1.00	มีความ เหมาะสม สามารถ นำไปใช้ได้
1.3	สามารถวัดและประเมินผล ทั้งสามด้านได้	+1	+1	+1	3	1.00	มีความ เหมาะสม สามารถ นำไปใช้ได้
2.	สาระการเรียนรู้						
2.1	มีเนื้อหาตามเรื่องที่เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	มีความ เหมาะสม สามารถ นำไปใช้ได้
3	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
3.1	จัดกิจกรรมการสอนครบถ้วน ตามขั้นตอนของการจัดการ เรียนรู้โดยใช้แนวคิดหมวก หกใบ	+1	+1	+1	3	1.00	มีความ เหมาะสม สามารถ นำไปใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	IOC	การแปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
3.2	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้
3.3	จัดกิจกรรมหลากหลาย/ เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้
3.4	นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลที่แท้จริง	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้
4	สื่อการเรียนรู้						
4.1	ใช้สื่อที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับวัยและเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้
4.2	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้
5	การวัดและประเมินผล						
5.1	มีวิธีการวัดผลและประเมินผลหลากหลายวิธี	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	IOC	การแปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
5.2	สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	มีความ เหมาะสม สามารถ นำไปใช้ได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	IOC	การแปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	จุดประสงค์การเรียนรู้						
1.1	สอดคล้องกับตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางฯ	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสมนำไปใช้ได้
1.2	เขียนครอบคลุมทั้งด้าน K, P และ A	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสมนำไปใช้ได้
1.3	สามารถวัดและประเมินผลทั้งสามด้านได้	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสมนำไปใช้ได้
2	สาระการเรียนรู้						
2.1	มีเนื้อหาตามเรื่องที่เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสมนำไปใช้ได้
3	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
3.1	จัดกิจกรรมการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนของการจัดการ	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสม

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	IOC	การแปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
3.1	เรียนรู้โดยใช้แนวคิดหมวด หกใบ	+1	+1	+1	3	1.00	สามารถ นำไปใช้ได้
3.2	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	มีความ เหมาะสม สามารถ นำไปใช้ได้
3.3	จัดกิจกรรมหลากหลาย/ เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	มีความ เหมาะสม สามารถ นำไปใช้ได้
3.4	นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัด และประเมินผลที่แท้จริง	+1	+1	+1	3	1.00	มีความ เหมาะสม สามารถ นำไปใช้ได้
4	สื่อการเรียนรู้						
4.1	ใช้สื่อที่มีความหลากหลาย เหมาะสมกับวัยและเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.00	มีความ เหมาะสม สามารถ นำไปใช้ได้
4.2	สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	มีความ เหมาะสม สามารถ นำไปใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	IOC	การแปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
5	การวัดและประเมินผล						
5.1	มีวิธีการวัดผลและประเมิน ผลหลากหลายวิธี	+1	+1	+1	3	1.00	มีความ เหมาะสม สามารถ นำไปใช้ได้
5.2	สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	มีความ เหมาะสม สามารถ นำไปใช้ได้

ผลวิเคราะห์ค่า IOC ของแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์

โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ

แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่องเห็นแก่ลูก

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
จุดประสงค์การเรียนรู้ :1.สามารถวิเคราะห์วรรณคดีด้านวรรณศิลป์ สภาพสังคม ความเชื่อ ประเพณีวิถีชีวิต						
ข้อสอบข้อที่ 1	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 2	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 3	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 4	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 5	+1	+1	0	2	0.67	นำไปใช้ได้
จุดประสงค์การเรียนรู้ : 2. สามารถตีความและประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต						
ข้อสอบข้อที่ 6	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 7	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 8	+1	0	+1	2	0.67	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 9	+1	+1	0	2	0.67	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 10	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
จุดประสงค์การเรียนรู้ : 3. เห็นคุณค่าและมีความภาคภูมิใจในวรรณคดีไทย						
ข้อสอบข้อที่ 11	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 12	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 13	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
จุดประสงค์การเรียนรู้ : 4. สามารถอ่านและเล่าเรื่องได้ตามลำดับเหตุการณ์						
ข้อสอบข้อที่ 14	+1	+1	0	2	0.67	นำไปใช้ได้

ผลวิเคราะห์ค่า IOC ของแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์

โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ (ต่อ)

แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่องเห็นแก่ลูก

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ข้อสอบข้อที่ 15	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 16	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
จุดประสงค์การเรียนรู้ : 5. สามารถเขียนและพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุและผล						
ข้อสอบข้อที่ 17	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 18	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 19	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 20	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้

ผลวิเคราะห์ค่า IOC ของแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์
โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิดหกใบ (ต่อ)
แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่องบทพากย์เอราวัณ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
จุดประสงค์การเรียนรู้ :1.สามารถวิเคราะห์วรรณคดีด้านวรรณศิลป์ สภาพสังคม ความเชื่อ ประเพณีวิถีชีวิต						
ข้อสอบข้อที่ 1	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 2	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 3	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 4	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
จุดประสงค์การเรียนรู้ : 2. สามารถตีความและประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่าง หลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต						
ข้อสอบข้อที่ 5	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 6	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 7	+1	0	+1	2	0.67	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 8	+1	+1	0	2	0.67	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 9	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
จุดประสงค์การเรียนรู้ : 3. เห็นคุณค่าและมีความภาคภูมิใจในวรรณคดีไทย						
ข้อสอบข้อที่ 10	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 11	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 12	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 13	+1	+1	0	2	0.67	นำไปใช้ได้

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
จุดประสงค์การเรียนรู้ : 4. สามารถอ่านและเล่าเรื่องได้ตามลำดับเหตุการณ์						
ข้อสอบข้อที่ 14	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 15	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 16	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 17	+1	+1	0	2	0.67	นำไปใช้ได้
จุดประสงค์การเรียนรู้ : 5. สามารถเขียนและพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุและผล						
ข้อสอบข้อที่ 18	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 19	+1	+1	0	2	0.67	นำไปใช้ได้
ข้อสอบข้อที่ 20	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดทักษะการคิด
วิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวดความคิดทหใจ โดยนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง

ข้อที่	ค่า H	ค่า L	ค่า p	ค่า r
1	4	2	0.6	0.2
2	6	3	0.9	0.3
3	8	6	1.4	0.2
4	9	3	1.2	0.6
5	4	0	0.4	0.4
6	7	4	1.1	0.3
7	3	1	0.4	0.2
8	5	3	0.8	0.2
9	4	2	0.6	0.2
10	8	6	1.4	0.2
11	9	5	1.4	0.4
12	8	6	1.4	0.2
13	9	7	1.6	0.2
14	6	2	0.8	0.4
15	4	2	0.6	0.2
16	6	2	0.8	0.4
17	7	5	1.2	0.2
18	5	2	0.7	0.3
19	2	0	0.2	0.2
20	6	4	1	0.2
21	8	4	1.2	0.4
22	6	4	1	0.2
23	7	3	1	0.4
24	8	5	1.3	0.3
25	6	4	1	0.2
26	7	3	1	0.4
27	7	5	1.2	0.2

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดทักษะการคิด
วิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวดความคิดหกใบ โดยนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง
(ต่อ)

ข้อที่	ค่า H	ค่า L	ค่า p	ค่า r
28	8	4	1.2	0.4
29	6	3	0.9	0.3
30	7	4	1.1	0.3
31	4	2	0.6	0.2
32	6	3	0.9	0.3
33	8	3	1.1	0.5
34	7	2	0.9	0.5
35	7	4	1.1	0.3
36	5	3	0.8	0.2
37	8	2	1	0.6
38	8	4	1.2	0.4
39	5	3	0.8	0.2
40	8	5	1.3	0.3

ตารางแสดงเปรียบเทียบคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิด
หกใบ

เลขที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		ผลการเปรียบเทียบ
	ก่อนเรียน	คิดเป็น	หลังเรียน	คิดเป็น	
	20 คะแนน	ร้อยละ	20 คะแนน	ร้อยละ	
1	6	30	12	60	สูงขึ้น
2	10	50	16	80	สูงขึ้น
3	12	60	18	90	สูงขึ้น
4	14	70	18	90	สูงขึ้น
5	13	65	19	90	สูงขึ้น
6	16	80	20	100	สูงขึ้น
7	12	60	17	85	สูงขึ้น
8	9	45	15	75	สูงขึ้น
9	8	40	17	85	สูงขึ้น
10	14	70	17	85	สูงขึ้น
11	8	40	18	90	สูงขึ้น
12	12	60	20	100	สูงขึ้น
13	11	55	17	85	สูงขึ้น
14	13	65	16	80	สูงขึ้น
15	11	55	17	85	สูงขึ้น
16	12	60	18	90	สูงขึ้น
17	14	70	19	95	สูงขึ้น
18	15	75	19	95	สูงขึ้น
19	11	55	17	85	สูงขึ้น
20	13	65	18	90	สูงขึ้น
21	11	55	16	80	สูงขึ้น

ตารางแสดงเปรียบเทียบคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกความคิด
หกใบ (ต่อ)

เลขที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		ผลการเปรียบเทียบ
	ก่อนเรียน	คิดเป็นร้อยละ	หลังเรียน	คิดเป็นร้อยละ	
	20 คะแนน		20 คะแนน		
22	13	65	15	75	สูงขึ้น
23	12	60	16	80	สูงขึ้น
24	8	40	15	75	สูงขึ้น
25	9	45	14	70	สูงขึ้น
26	8	40	16	80	สูงขึ้น
27	10	50	19	95	สูงขึ้น

ผลวิเคราะห์ค่า IOC ของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
แบบหมวดความคิดทหไก

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	IOC	การแปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านปัจจัยนำเข้า							
1	เนื้อหาที่กำหนดในกิจกรรม การเรียนรู้เหมาะสมกับ นักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
2	เนื้อหามีการเรียงเรียงความ คิดมีความชัดเจนเป็นระบบ รอบด้าน และครอบคลุม	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
3	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนรู้ มีความยากง่ายเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
4	เนื้อหาช่วยให้เห็นประเด็น และแนวทางในการวิเคราะห์ การเรียนวรรณคดีไทย	+1	+1	0	2	0.66	นำไปใช้ได้
5	เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ เพียงพอต่อการ เรียนในเนื้อหาแต่ละกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
6	สื่อการเรียนวัสดุอุปกรณ์มี ความครบถ้วนเพียงพอกับ นักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
7	สื่อการเรียนรู้ มีความ หลากหลาย น่าสนใจ มีความ เหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	IOC	การแปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านปัจจัยนำเข้า(ต่อ)							
8	สื่อการเรียนรู้มีความ เหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ด้านกระบวนการ							
9	เนื้อหามีการเรียงเรียงความ คิดมีความชัดเจนเป็นระบบ รอบด้าน และครอบคลุม	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
9	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้แบบ ร่วมกัน	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
10	กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้ เกิดความสามารถในการการ วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
11	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริม ให้ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
12	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้กล้า คิด กล้าแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
13	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
14	การใช้ภาษาที่ง่ายต่อการ เข้าใจ ไม่สับสน	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
15	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ	+1	+1	+1	3
16	นักเรียนมีความกระตือรือร้นให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมทุกครั้ง	+1	+1	+1	3
ด้านผลผลิต					
17	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ ได้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3
18	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น	+1	+1	+1	3
19	นักเรียนเกิดความรู้จากกิจกรรมสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเรียนระดับที่สูงขึ้นไปได้	+1	+1	+1	3
20	การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนตัดสินใจด้วยเหตุผล	+1	+1	+1	3
21	นักเรียนนำความรู้จากการศึกษา เทคนิควิธีการปฏิบัติงานไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และนำไปปรับใช้กับวิชาต่างๆ ได้	+1	+1	+1	3
22	กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น และรับฟังความคิดเห็นร่วมกัน	+1	+1	+1	3
23	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ได้อย่างอิสระ	+1	+1	+1	3
24	กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละกิจกรรม สามารถปฏิบัติได้เสร็จทันเวลาตามที่กำหนด	+1	+1	+1	3

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก จ

สำเนาประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ/ผลสอบ CEFR

ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
เรื่อง ผลการสอบวัดสมิทธิภาพภาษาอังกฤษ (CEFR)
ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้ดำเนินการจัดสอบวัดสมิทธิภาพภาษาอังกฤษ (CEFR) ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ตามข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๖๑ หมวด ๗ ข้อ ๒๔ (๗) นักศึกษาทุกระดับการศึกษาของบัณฑิตศึกษาต้องผ่านเกณฑ์การสอบภาษาอังกฤษตามประกาศมหาวิทยาลัยก่อนสำเร็จการศึกษา

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยได้ดำเนินการสอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขอแจ้งผลการสอบวัดสมิทธิภาพภาษาอังกฤษ (CEFR) ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ดังรายชื่อ

จึงเรียนมาเพื่อให้นักศึกษาทุกท่านทราบโดยทั่วถึงกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลินดา เกณฑ์มา)

อธิการบดี

รายงานผลคะแนนการสอบ CEFR ระดับบัณฑิตศึกษา

จัดสอบโดยบัณฑิตวิทยาลัย เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2564

ลำดับ	รหัสนักศึกษา	ชื่อ-นามสกุล	คะแนน	ระดับ	สาขาวิชา
1	6263103001	นางจิรพรรณ จิตต์การุณย์	115	C2	ป.โท หลักสูตรและการสอน
2	6263103002	นางสาวประดับดาว คำสมัย	115	C2	ป.โท หลักสูตรและการสอน
3	6263103003	พระจรัสศักดิ์ อนุญญาวงศ์	113	C2	ป.โท หลักสูตรและการสอน
4	6263103004	นางสาวจิตติรดา เกษสาคร	115	C2	ป.โท หลักสูตรและการสอน
5	6263103005	นางสาวณัฐลีญา สมบูรณ์	116	C2	ป.โท หลักสูตรและการสอน
6	6263103006	นางสาวศศิگانต์ สุทธินันท์รัตน์	115	C2	ป.โท หลักสูตรและการสอน
7	6263103007	นางลักขมีย์ เขี่ยมวงศ์	115	C2	ป.โท หลักสูตรและการสอน
8	6263103008	นางสาวขวัญฤทัย แก้วไพฑูรย์	105	C2	ป.โท หลักสูตรและการสอน
9	6263103009	นางสาวน้ำฝน ปินดา	105	C2	ป.โท หลักสูตรและการสอน
10	6263103010	นางสาวโสพิศ จิตรเสนาะ	110	C2	ป.โท หลักสูตรและการสอน
11	6263103011	นางชมชนก ทองมูลเนื่อง	109	C2	ป.โท หลักสูตรและการสอน
12	6263103012	นางนภาพร นาคหลง	87	C1	ป.โท หลักสูตรและการสอน
13	6263103013	นางสาวโอลดา เพ็ญสุข	107	C2	ป.โท หลักสูตรและการสอน
14	6263103014	นางพวงเพชร เพ็ญไพบูลย์	117	C2	ป.โท หลักสูตรและการสอน
15	6263103015	นางสาวธิดารัตน์ อิ่มใจ	116	C2	ป.โท หลักสูตรและการสอน
16	6263103016	นางสาวบงกชลด เรืองทองดี	114	C2	ป.โท หลักสูตรและการสอน

ภาคผนวก ฉ

แบบตอบรับตีพิมพ์ในวารสารวิชาการหรือในการประชุมวิชาการ
ระดับชาติหรือนานาชาติ

12nd April 2022

Dear Miss Thidarat Eimjai,

Since, we have received your paper ID: SMT2231 with title “The Analytical Thinking Skill Development in Studying Thai Literature Using Six Thinking Hats Technique for Matayomsuksa3 Students at Saint Joseph Bangna School”. This paper had registered in name of “Thidarat Eimjai”. We are very glad to inform you that your paper identified above had been accepted for presentation at the International Conference on SMART2022.

Could you prepare your final paper as word document with following the reviewer’s comments and changed all format and quality of paper as our standard of SMART2022 then submit your document of Final paper and Copyright Form into the SMART2022 Final paper submission system and then scanned your bank transfer document for Registration Fee as transfer evident document. The register fee deadline should be made within 18th April 2022 as the early bird rate. Otherwise, you have to pay at the conference or On-site rate on 7th May 2022. You can get your proceeding document, free Lunch package, after you register at SMART2022.

Thanks for your participation.

Yours sincerely,

Ms.Chutikarn Chayothai
SMART2022 Conference Secretary

Dr. Mongkorn Klingajay
President of Robotics, Informatics, and
Intelligence control Technology Association
(RIITA).
On behalf of SMART2022 Conference Chair
Email: organizing@smart2022.net

The Analytical Thinking Skill Development in Studying Thai Literature Using Six Thinking Hats Technique for Matayomsuksa 3 Students at Saint Joeph Bangna School

Thidarat Eimjia¹, Assoc. Prof. Dr. Areewan Iamsa-ard²,
 Assoc. Prof. Dr. Jittawisut Wimuttipanya³, Asst. Prof. Dr. Prapai Sridama⁴
^{1,2,3} Department of Curriculum and Instruction, Bansomdejchaopraya Rajabhat University,
 Bangkok, 10600 Thailand

⁴ Department of Digital Technology Management for Education, The Graduate School Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Bangkok, 10600 Thailand

Corresponding author: Asst. Prof. Dr. Prapai Sridama
Email: prapaikmutnb@gmail.com

Abstract— The objectives of this research were 1. to compare critical thinking skills in learning Thai literature before and after studying, using the six thinking hats of learning management For Grade 3 students of St. Joseph Bangna School 2. to study the satisfaction of students of Mathayom 3 St. Joseph Bangna School towards learning by using the six thinking hats learning management. The sample consisted of 28 students in Mathayom 3 studying in the second semester of the academic year 2021, at St. Joseph's School, Bangna, Room 3/7, with a total of 28 students who were mixed abilities, competent, moderate and weak, which was obtained from a simple random sampling (Simple Random Sampling) using the classroom as random units with a lottery method. The research tools were 1) Thai language learning management plan. For students in grade 3, learning unit, subject 1. Drama talks about children's sake. 2. Erawan dubbing script by organizing learning in the form of six thinking hats, 2 plans, a total of 14 hours; 2) an analytical thinking test. The study of Thai literature of Mathayom 3 students was a multiple choice with 4 options 3) The questionnaire of the students' satisfaction towards learning management using the six thinking hats consisted of 3 aspects: 1)inputs and 2)aspects. Process 3)Productivity The data were analyzed by calculating the mean (X), standard deviation (S.D.) and t-test. The results showed that 1) Comparative results of the development of analytical thinking skills in learning Thai literature by using the six thinking hats of learning management. For 27 students in Mattayom 3 at St.

Joseph Bangna School, it was found that the students had the analytical thinking skills in learning Thai literature before the study was $\bar{x} = 15.04$, S.D. = 3.06, and after the study was $\bar{x} = 33.19$, S.D. = 1.69. When statistically tested with Paired samples t-test, students had significantly higher analytical thinking skills after school at the .05 level ($t = 28.36$, sig = 0.00). 2).Education results of the satisfaction level of Mathayom 3 students towards their studies Thai Literature Using the Six Thinking Hats Learning Management The overall picture is at the highest level.

Keywords— Analytical Thinking, Six Hats Thinking, Thai Literature.

I. INTRODUCTION

Analytical thinking is an important learning skill in the 21st century because it helps to organize information carefully, connect knowledge and experience. It is a learning tool suitable for current learning management that focuses on students to research and build knowledge on their own. Practice thinking and linking knowledge with previous experiences and pondering until new knowledge is born that corresponds to the learning capacity in the Thai language group, namely Thinking abilities, which Thai literature teaching focuses on, allows earners to analyze the value gained from literature and apply it to the learners' real-life situations.

From the summary of the assessment of reading, thinking, analyzing and writing in the academic year 2020 of the students in St. Joseph's Bangna School, it was found that the assessment of analytical thinking ability was the least average and does not meet the criteria set by the school. The researcher then applied Edward de Bono's Six Hats Analytical Thinking skill to encourage students to have the ability to think critically. Knows different aspects of thinking to be more careful and rational, and to be able to apply the critical thinking skills gained from studying literature to the students' lives.

There are 3 objectives in this research, which are 1) to compare students' conceptual thinking abilities before and after learning using the 5 STEPs integrated learning process for students in grade, 2) to investigate grade 8 students' abilities to create a concept map using the 5 STEPs integrated learning process, and 3) to investigate student satisfaction in grade 8 students, using the 5 STEPs integrated learning process.

The hypothesis of research is the 5 STEPs immersive learning process has given grade 2 students at St. Joseph Thiphawan School the ability to think conceptually, with higher scores after study than before study.

II. THE RELATED RESEARCH AND THEORIES

A. Management of teaching and learning news and events in grade 8 according to the core curriculum of basic education, 2008.

Purpose

Students will be able to understand the evolution of humanity from the past to the present. To recognize the significance of the relationship and the constant change of events and to be able to analyze the consequences.

Learning standards and indicators

Standard of S 4.2: Understand the evolution of humanity from the past to the present. To recognize the significance of the relationship and the constant change of events and to be able to analyze the consequences.

Indicators

Data analysis and news, including applications in daily life.

B. Learning management using the 5 STEPs synergistic model

This refers the proactive learning teaching approach focuses on the learners' ability to build their

own knowledge as well as apply knowledge based on scientific methods. The students practiced the activities of a working group together, with everyone working together to help each other be happy in learning, including the role of learners and the role of the teacher as a facilitator. There are teaching steps as follows:

Step 1: Present and identify key questions

Step 2: Seek and analyze information actively

Step 3: Participate in discussion and create knowledge

Step 4: Active communication and reflection

Step 5: Empowering, applying, and contributing to society

C. Conceptual Thinking

A concept map is a diagram that shows how concepts or ideas are related. That is an important ranking based on lines or symbols as a meaningful link to the relationship of concepts.

Concept maps are classified into four types: diffuse design, open-ended design, closed-ended design, and cross-linked design. A mixed-concept diagram is created by combining concept maps. Concept mapping is a systematic representation of the relationship between a main concept and a subordinate idea, or it is a systematic linking of the subject matter. A good concept map format should be written according to the author's ability and should use a variety of colors. It employs a structure that radiates from the center, a link line, and markers and images that are blended together in an easy-to-read and remember manner. The concept mapping principle is the starting point for knowledge selection. Investigate the material that will be used to create a concept map. Following that, concepts are prioritized to connect concepts and are examined or improved to cover all content.

D. Satisfaction Theory Concepts

This means receiving the desired response frequently results in a person's positive feelings or attitudes. There will be a good feeling about that. On the other hand, dissatisfaction occurs when one's needs are not met. The two most popular theories are Abraham Maslow's and Sigmund Freud's.

E. Related Research

Research subject development of critical thinking skills in studying Thai literature by using a thinking hat-based learning management Six cards for Grade 3

students, the researcher studied the relevant documents and research as follows:

1) Thai language learning subject group course

Students understand and express their opinions. Appreciate and criticize Thai literature and literature and apply it in real life.

2) Concept of learning management theory using the six-hat thinking technique.

1. The white hat is a neutral idea. including numerical and statistical data

2. The red hat is an idea that expresses emotions and feelings.

3. The black hat is critical thinking.

4. Yellow hat is positive reasoning.

5. Green hat is a new idea, creativity

6. The blue hat is a comprehensive idea.

process The Six Hats Thinking Technique is a multifaceted and well-rounded way of thinking. by organizing a step-by-step approach to facilitate the collection of ideas using the color of the hat to represent each side of the thinking

3) Theoretical concepts of analytical thinking

Bloom's taxonomy specifies three aspects, namely cognitive domain, affective domain, and psychomotor domain, in which cognitive behavior is most used.

4) Learning management of Thai literature at the secondary level

Teachers play an important role in student learning. Teachers are the ones who set guidelines and activities in a variety of ways so that students are interested in learning literature and ultimately appreciate the value and importance of Thai literature.

5) Theoretical concepts of satisfaction

Methods for measuring satisfaction were questionnaires, interviews, and observations by choosing a method from the sample to be measured. The aim of the measurement Convenience and suitability that ensures reliable and efficient measurement results.

From the study of all relevant documents and research, the concept of rational thinking is the foundation of change in individual lives and the operation of society. If each person thinks well, thinks right, thinks right, the way of life of the people in society will proceed with value. Therefore, thinking is essential for human beings. The 5 STEPs inclusive learning approach is a teaching approach where teachers can apply different teaching methods, teaching techniques that enhance thinking, teaching

techniques that improve collaboration, and thinking techniques to achieve equality. The researcher used these techniques as a guide for creating the tools used in this study.

III. RESEARCH METHODOLOGY

A. Data type in this research

Population and sample

Population of students in Mathayom 3, St. Joseph School, Bangna, semester 2, academic year 2021

The sample consisted of 28 students in Mathayom 3 studying in the second semester of the academic year 2021, St. Joseph's School, Bangna, Room 3/7, consisting of 28 students who were mixed abilities, good, moderate and weak. which is obtained from a simple random sampling.

B. Research tools

- Thai language learning management plan Mathayom 3, unit 1, a play that talks about children's sake, and unit 2, dub Erawan.
- Analytical Thinking Quiz
- The Student Satisfaction Questionnaire with Six Thinking Hats

IV. DATA ANALYSIS RESULTS

Data analysis on conceptual thinking ability development by using 5 steps integrated learning process for students in Matthayomsuksa 2, St. Joseph Thipawan School. The researcher would like to present the results of the data analysis in order as follows:

Part 1 Comparison of Conceptual Thinking Competencies Using 5 Steps Integrated Learning Process for Matthayomsuksa 2 Students between Before and After

It was found that conceptual thinking abilities by using 5 steps integrated teaching has results after studying higher than before statistically significant at the .05 level.

Part 2 A study of the ability to create a concept map by using 5 steps integrated learning process for Matthayomsuksa 2 students

The results of a study on the ability to create a concept map. It was found that after 5 steps of integrative learning activities, all students met the specified criteria. It's in a very good quality level.

Part 3 Levels of Satisfaction with Integrated Teaching in 5 Steps for Matthayomsuksa 2 Students

The results of the analysis of mean and standard deviation of the level of satisfaction towards 5 steps integrated teaching of Matthayomsuksa 2 students were classified into content, teaching and learning activities, teaching materials.

- Content

It was found that Matthayomsuksa 2 students had the highest level of overall content satisfaction ($\bar{X}=4.38$). The content of the news was interesting ($\bar{X}=5.00$), followed by the content of modern teaching that can be used in practice ($\bar{X}=4.67$), and the item with the lowest average was the content that was timely ($\bar{X}=3.67$).

- Teaching and learning activities

It was found that Matthayomsuksa 2 students were satisfied with the activities. The overall teaching and learning were at the highest level ($\bar{X}=4.33$). Considering item by item, it was found that the item with the highest mean was 5 steps empowerment activity that helped students understand the content of the lesson ($\bar{X}=5.00$), followed by 5 steps energizing activity that helped students develop conceptual thinking ($\bar{X}=4.67$), and the item with the lowest mean was that the duration of the activity was appropriate ($\bar{X}=3.67$).

- Teaching materials

It was found that Matthayomsuksa 2 students had the highest level of overall satisfaction with teaching materials ($\bar{X}=4.09$). Interestingly ($\bar{X}=4.67$), followed by teachers using a variety of teaching methods and media ($\bar{X}=4.33$), and the item with the lowest mean was using a variety of teaching media. Make students more interested and curious ($\bar{X}=3.67$).

- The level of satisfaction with 5 steps inclusive teaching of Matthayomsuksa 2 students

It was found that Matthayomsuksa 2 students had the highest level of overall satisfaction ($\bar{X}=4.26$). When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was the content aspect ($\bar{X}=4.38$). The lower mean is teaching activities ($\bar{X}=4.33$) and the aspect with the lowest mean is teaching materials ($\bar{X}=4.09$).

In this research "The Development of Conceptual Thinking Ability with Five-Steps Learning Process for Student in Matthayomsuksa 2 Saint Joseph Thiphawan School.

1. The conceptual thinking abilities of Mathayomsuksa 2 students who were taught by using the 5-step integration process had higher overall level of conceptual thinking ability at all levels after studying. statistically significant at the .05 level.

2. The conceptual thinking abilities of Mathayomsuksa 2 students who were taught by using the 5-step integration process had higher overall level of conceptual thinking ability at all levels after studying. statistically significant at the .05 level.

3. The level of satisfaction with the 5-step integrated teaching of Mathayomsuksa 2 students was at the highest level overall and in all aspects.

V. SUMMARY AND SUGGESTION

Learning management using the six-cap thinking technique can improve students' analytical abilities and therefore should be applied to teaching literature at other grade levels, other subjects, and in conjunction with management techniques Learn the other way. From the comparison of conceptual thinking abilities by using a five-step integrated learning process of Mathayomsuksa 2 students in News and Events course, it was found that Mathayomsuksa 2 students had higher academic test scores after school than before. statistically significant at the .05 level. From the measurement of the ability to create a concept map by using a five-step inclusive learning process of Mathayomsuksa 2 students in the News and Events course, it was found that the level of the student's concept mapping ability was at the quality level. very good which is higher than the specified threshold. The students' satisfaction towards learning management by using the five-step integrated learning process of Mathayomsuksa 2 students were at the highest level overall and in all aspects.

REFERENCES

- [1] Kachanipa Masim. (2015). Results of the Thai language group learning activities by using the six-hat thinking technique to develop analytical and synthetic thinking among students in the Primary school grade6. Master of Education Thesis Department of Curriculum and Instruction Chiang Rai Rajabhat University.
- [2] Ministry of Education. (2008). Basic Education Core Curriculum 2008. Bangkok :Teachers Council of Thailand Printing House Ladprao.
- [3] Jesada Khu-ngammak. (2012). Stress in the work of state university professors. National Institute of Development Administration.
- [4] Chanathip Pornkul. (2011). Teaching thought processes : theory and application. 2nd printing, Bangkok, V. Print (1991) Co., Ltd.

- [5] Nilwan Jetavorunyu. (2006). Comparison of analytical thinking ability in Thai subjects of Mathayom Suksa 3 students who were taught using the six-hat thinking technique with normal teaching. Master of Education Secondary Education thesis. Srinakharinwirot University.
- [6] Tashana Khammanee. (2001). The science of thinking. Bangkok : The Master Group Management.
- [7] Boonchom Srisaat. (2010). Research for teachers. Bangkok : Suwiryasarn
- [8] _____ . (2013). Preliminary research. (9th printing). Krongthep : Suwiryasarn.
- [9] Praphansiri Susaraj. (2008). The development of thinking. Bangkok: 9119 Printing Techniques.
- [10] Watchara Rueandee, Pranat Kitrungruang and Orapin Siri relationship. (2017) proactive learning management strategy To develop thinking and upgrade the quality of education for the 21st century. Bangkok : Petchkasem Printing Group Co., Ltd.
- [11] Office of the Education Council Secretariat. (2017). National Education Plan 2017 – 2036. Bangkok: bell pepper graphics.
- [12] Suthep Uamcharoen. (2016). The Development of Learning Models to Build Knowledge of Teacher Professional Students. Faculty of Education Silpakorn University. Bangkok: Silpakorn University.
- [13] Sithidej Sornchangreed. (2016). A Study of Learning Achievement in Pinit Learning Unit. Literature and critical thinking of Mathayomsuksa 6 students from learning management with the six hat thinking technique. Master of Education Thesis. Department of Curriculum and Instruction : Nakhon Ratchasima Rajabhat University.
- [14] Uthumphon Foi-ngern. (2020). The effect of learning management by using the six thinking hats thinking technique on analytical thinking ability and attitude towards learning Thai language of Mathayom Suksa 3 students. Thesis. Master of Education. Curriculum and teaching disciplines. Nakhon Sawan Rajabhat University.
- [15] Opas Khammalang. (2019). A Study of Learning Achievement in Literature Discussion Unit and analytical thinking of students in Mathayom 6 . Master's Degree Thesis in Curriculum and Instruction. Nakhon Ratchasima Rajabhat University.
- [16] Bloom, Benjamin S.; & et al. (1956). Taxonomy of Educational Objectives Handbook I: Cognitive Domain (17th ed). New York: David Mackay.
- [17] De Bono, E. (1992). Six Thinking Hats for schools. London: Healer Brownlow.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวธิดารัตน์ อิ่มใจ
วันเดือนปีเกิด	28 พฤษภาคม 2522
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2539	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ
พ.ศ.2543	ศิลปศาสตรบัณฑิต เอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2545-2547	ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา โรงเรียนทรงวิทยาเทพารักษ์ จังหวัดสมุทรปราการ
พ.ศ.2548-ปัจจุบัน	ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จังหวัดสมุทรปราการ